

UNIVERSITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta humanitních studií

Rozdíly v popisu prožitku koitálního debutu
mezi muži a ženami

Bakalářská práce

Praha 2012

Autor

Lukáš Jouza

Vedoucí práce

Mgr. Jaroslava Valentová, Ph.D

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci vypracoval samostatně za použití uvedené literatury a pramenů, přičemž všechny byly řádně odcitovány. Tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Současně dávám svolení k tomu, aby byla tato práce ve své veřejné verzi zpřístupněna v příslušné knihovně UK a prostřednictvím elektronické databáze vysokoškolských kvalifikačních prací v depozitáři Univerzity Karlovy a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Praze dne 29.06. 2012

.....

Lukáš Jouza

Poděkování

Mé díky patří v první řadě rodině, díky jejíž podpoře jsem se dostal až k této metě. Vždy jste ve mě věřili, měli jste trpělivost a v náročném úkolu, jakým vysokoškolské studium je, jsem uspěl také díky Vám. V tomto směru bych chtěl rovněž poděkovat své přítelkyni.

Rád bych dále poděkoval všem pracovníkům ze skupiny Etologie člověka na Katedře obecné antropologie FHS UK, se kterými jsem se v rámci svého studentského působení setkal, a to za inspiraci, skvělé studijní prostředí a technickou podporu.

Zvláštní a velké díky pak patří Mgr. Jaroslavě Valentové, Ph.D za vedení této studie a s tím spojeného velkého množství času a péče, kterou této práci věnovala, rovněž pak za její nehynoucí trpělivost, podněty a psychickou podporu.

Úvod.....	6
I. Teoretický úvod.....	7
I1 Evoluční teorie mezipohlavních rozdílů v reprodukčních strategiích.....	7
I2 Koitální debut.....	8
II. Empirická část.....	13
II A Kvantitativní část.....	13
II A1 Cíle a hypotézy.....	13
II A2 Metodika.....	14
II A2.1 Výzkumná strategie.....	14
II A2.2 Výběr vzorku, prostředí výzkumu.....	14
II A2.3 Technika sběru dat a nástroj výzkumu-podoba dotazníku.....	15
II A3 Analýza.....	16
II A3.1 Čištění dat.....	16
II A3.2 Analýza dat.....	17
II A4 Výsledky.....	18
II A4.1 Deskriptivní statistika demografických údajů.....	18
II A4.1.1 Pohlaví a věk.....	18
II A4.1.2 Zaměření studované vysoké školy.....	19
II A4.1.3 Velikost rodného města.....	19
II A4.1.4 Účast na náboženských obřadech.....	19
II A4.2 Mezipohlavní rozdíly v oblasti koitálního debutu.....	19
II A4.2.1 Analýza ANOVA pro oblast koitálního debutu.....	20
II A4.2.1.1 Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	20
II A4.2.1.2 Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	21
II A4.2.2 Chí-kvadrát testy pro oblast koitálního debutu.....	24
II A4.2.2.1 Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	24
II A4.2.2.2 Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	27
II A4.3 Mezipohlavní rozdíly v aktuální sexuální aktivitě.....	29
II A4.3.1 Analýza ANOVA pro oblast aktuálních sexuálních aktivit.....	29
II A4.3.1.1 Nesignifikantní oblasti.....	29
II A4.3.1.2 Signifikantní oblasti.....	30
II A4.3.2 Chí-kvadrát testy pro oblast aktuálních sexuálních aktivit.....	31
II A4.3.2.1 Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	31
II A4.3.2.2 Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami.....	32
II A4.4 Souvislost prožitku koitálního debutu s aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů.....	33
II A4.4.1 Muži.....	34
II A4.4.2 Ženy.....	34
II A5 Diskuse kvantitativní části.....	36
II A6 Hodnocení kvality výzkumu a jeho limity.....	39
II A7 Etika kvantitativní části.....	40
II B Kvalitativní část.....	41
II B1 Úvod a cíle kvalitativní části.....	41
II B2 Hypotézy.....	42
II B3 Metodika.....	42
II B3.1 Výběr vzorku, prostředí výzkumu.....	42
II B3.2 Nástroj výzkumu – polostrukturovaný rozhovor.....	43
II B3.3 Zpracování získaných informací.....	44

II B4 Analýza.....	44
II B4.1 Analýza výpovědí u mužů.....	45
II B4.2 Analýza výpovědí u žen.....	50
II B5 Výsledky.....	56
II B5.1 Výsledky u mužů.....	56
II B5.2 Výsledky u žen.....	59
II B5.3 Porovnání výsledků u žen a mužů.....	63
II B6 Diskuse kvalitativní části.....	67
II B7 Etika kvalitativní části.....	69
II B8 Závěrečná diskuse.....	70
III. Závěr.....	72
IV. Bibliografie.....	74
V. Přílohy.....	78

Úvod

Tématem mé bakalářské práce je výzkum koitálního debutu se zaměřením na to, jak vstup do pohlavního života s jinou osobou vnímají muži a jak ženy. Rovněž jsem se zaměřil na souvislosti prvního pohlavního styku s následným sexuálním životem. I přes mnohé výzkumy poukazující na rozdíly mezi muži a ženami v sexualitě je téma mezipohlavních rozdílů v prožitcích koitálního debutu relativně nové, což byl jeden z důležitých impulsů k realizaci této studie. Velké množství výzkumů se zaměřuje především na okolnosti, které prvnímu styku předcházely (například psychosociální prediktory debutu) či na problematiku brzkého pohlavního styku a jeho následky. Znatelně menší množství studií je věnováno právě samotnému koitálnímu debutu a jeho průběhu, popřípadě jeho souvislosti s další sexualitou. Výzkumy zabývající se problematikou prvního pohlavního styku tedy existují, lze je však kritizovat z hlediska nedostatečného množství otázek a skutečnosti, že se vždy soustřeďují pouze na dílčí problém, rovněž pak všechny takové výzkumy byly realizovány v zahraničí. Cílem této studie se tak stalo provedení exploratorního výzkumu na vzorku populace českých studentů se záměrem zjistit, zda lze vypořádat mezipohlavní rozdíly v prožitku koitálního debutu i v českém prostředí a zda se lze setkat se souvislostmi či přímo s vlivem koitálního debutu na následný sexuální život. Ambicí této studie bylo rovněž ověření funkčnosti vytvořeného dotazníku kvůli jeho potenciální budoucí aplikaci na širší veřejnost v rámci možných navazujících větších studií. Teoretickým východiskem práce se stala především evoluční psychologie, nástrojem výzkumu se pak v rámci kvantitativní části stal dotazník, v rámci části kvalitativní strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami.

Kvantitativní část studie byla součástí širšího výzkumu (grantového návrhu Bc. Jakuba Bintera a Mgr. Kateřiny Klapilové, Ph.D) na téma sexuálních aktivit a sexuálních fantasií, přičemž pro moji práci byla relevantní pouze část z baterie dotazníků, které budou v tomto komplexním výzkumu použity.

Svůj postup v tomto výzkumu a podobu studie jsem konzultoval s vedoucí této práce, Mgr. Jaroslavou Valentovou, Ph.D. Vzhledem k tomu je celá práce psána v množném čísle.

Teoretický úvod

Evoluční teorie mezipohlavních rozdílů v reprodukčních strategiích

Ačkoliv lze k výzkumu lidského sexuálního chování přistupovat z mnoha různých hledisek, teoretickým východiskem této práce bude především evoluční psychologie, neboť tento přístup se snaží vysvětlit mezipohlavní rozdíly nejen na základě proximálních (ať již hormonálních či sociálních) příčin, ale také ultimálních, tedy možných distálních evolučních příčin. Podle tohoto přístupu vycházejí snahy o optimalizaci reprodukčního úspěchu živočichů z odlišných strategií samců a samic. Některé mezipohlavní rozdíly vysvětluje evoluční psychologie např. na základě teorie asymetrických investic – pohlaví s nižšími rodičovskými investicemi (u savců zpravidla samci) mezi sebou „soupeří“ v rozvinutí znaků, které jim umožní přístup k pohlaví s vyššími rodičovskými investicemi (zpravidla samice) (Trivers, 1985). Tato teorie se pak dá v omezené míře aplikovat i na člověka, ovšem je nutno přihlídnout na specifickou osobu v jeho reprodukčním úsilí, a to na značnou míru otcovských investic do reprodukce (Geary, 2000), což je u většiny jiných primátů jev velmi vzácný.

Dle evolučních teorií jsou mezipohlavní rozdíly v sexualitě dány také částečně rozdíly v maximálním možném reprodukčním úspěchu mužů a žen. Spermii je na rozdíl od vajíček obrovské množství, zatímco vajíčko je v ženském těle vyprodukováno jedno měsíčně (Oliver a Hyde, 1993). Ženy jsou tedy ve svém reprodukčním úspěchu limitovány počtem menstruačních cyklů a s větším počtem sexuálních partnerů se jejich reprodukční úspěch nezvýší. To však neplatí u mužů – ti si reprodukční úspěch tímto způsobem, čili vyhledáváním většího počtu sexuálních partnerek, zvýšit mohou. S maximálním možným reprodukčním úspěchem dále souvisí minimální nutné investice žen a mužů do reprodukce, které se mezi muži a ženami významně liší. Žena stráví 9 měsíců života těhotenstvím, které je fyzicky a energeticky velice náročné a zakončeno je pak složitým a bolestivým porodem, čímž její rodičovské investice značně převyšují rodičovské investice muže (Trivers, 1972). Na základě toho lze předpokládat, že žena bude při výběru partnera velmi pečlivá a je pravděpodobné, že bude preferovat takového dlouhodobého partnera, který jí a dítěti bude ochoten a schopen poskytnout zaopatření (Buss, 1989). Vzhledem k uvedeným skutečnostem vykazují muži a ženy jiné reprodukční strategie a může se tak lišit jejich přístup k sexualitě. Jedním z nejčastěji opakovaných rozdílů mezi muži a ženami v sexuálním chování, který s těmito koncepty souvisí, je sociosexualita, čili tendence k partnerské variabilitě. Schmitt (2005) ve své studii zdokumentoval data 48 národů týkající se této problematiky a zjistil, že ve všech zkoumaných kulturách jsou ženy v sociosexualitě mnohem restriktivnější než muži – tj. mají menší tendenci k sexuální variabilitě.

Mezipohlavní rozdíly lze nalézt rovněž v žárlivosti, která je mezikulturně dokumentovanou součástí lidské sexuality. Muži čelí problému, kterému ženy čelit nemohou, a to nejistotě otcovství. Kvůli jejich značným otcovským investicím zdrojů, času a energie do potomků se u mužů vyvinuly adaptivní tendence, aby se ubránili ženině nevěře, tedy aby neinvestovali do potomka cizího. Jako řešení tohoto problému

se u mužů dle několika výzkumů vyvinula právě sexuální žárlivost (Symons, 1979; Daly, Wilson a Weghorst, 1982). Ženy jsou také žárlivé, ale opět z jiného důvodu – neriskují nejistotu mateřství, riskují však potenciální ztrátu času a zdrojů poskytovaných mužem, pokud ženu opustí či bude zároveň investovat do jiné partnerky. Vzhledem k tomu, že muži a ženy čelí rozdílným adaptivním problémům, měly bychom se u nich setkat s odlišnými tendencemi při zkoumání emoční a sexuální žárlivosti (sexuální žárlivost je reakcí na skutečnost, že je vztah mezi mužem a ženou na fyzické úrovni, emoční žárlivost je reakcí na zpozorované nebezpečí pro vztah, přičemž toto nebezpečí není fyzické (Daly a kol., 1982), což se ve výzkumech skutečně potvrdilo (Buss, Larsen, Westen, Semmelroth, 1992).

S pohlavními rozdíly v toleranci nevěry souvisí také výzkumy zabývající se hodnotou předmanželského panenství či panictví. Buss (1989) ve svých mezikulturních výzkumech zjistil, že v mnoha kulturách muži oceňují panenství žen před sňatkem, a to mnohem více než ženy mužské panictví. Toto zjištění lze na základě evoluční psychologie vysvětlit stejně jako rozdíly v toleranci nevěry – vyšší oceňování panenství u žen před sňatkem může být projevem hlídání partnera (mate guarding), a tedy zajišťování otcovství a snižování pravděpodobnosti, že bude muž investovat do cizího potomka. Přestože v recentních západních zemích není tato skutečnost oceňována tolik jako v minulosti či např. v mnoha zemích s převahou islámského náboženství v současnosti. Jedná se tedy o zajímavý pohlavní rozdíl, který stojí za pozornost.

Koitální debut

Koitální debut je v rámci pohlavního a sociálního vývoje významnou událostí (Carpenter, 2001), a to především z hlediska praktického a symbolického (Tsui a Nicoladis, 2004). Ve Spojených státech, stejně jako v mnoha dalších kulturních prostředích (např. v muslimských zemích), bylo v minulosti od žen požadováno, aby si udržely panenství až do vstupu do manželství. U mužů tomu bylo přesně naopak – na panictví se nazíralo spíše jako na stigma (Carpenter, 2002). U žen tak mělo panenství zcela jiný význam – bylo cenné. V současnosti tyto hodnoty nepřetrvávají ve stejném měřítku, rozhodně však nevymizely úplně. Výzkum věnující se této problematice proběhl v roce 2005 v USA s následujícími výsledky: 42% dívek označilo panenství jako dar (takto odpovědělo pouze 18% chlapců), 54% chlapců ho pak označilo jako stigma (tuto odpověď uvedlo 12% dívek) (Carpenter, 2005).

Jednou z nejčastěji zkoumaných oblastí koitálního debutu je věk jeho účastníků. Ten závisí jak na kulturních tradicích dané země, tak může být dán legislativou. Například v Evropě se zákonem daná hranice pro vstup do pohlavního života mezi jednotlivými státy liší až o 5 let (například Malta – 18 let, Španělsko – 13 let)¹, v USA se jednotlivé státy také řídí svými vlastními zákony. Díky těmto regulím může být i vnímání koitálního debutu v různých zemích odlišné - v zemích s nižší zákonnou věkovou hranicí pro pohlavní styk může mít koitální debut v nízkém věku méně traumatizující dopad, neboť je styk v nízkém věku považován za normativní. Pokud je nám ovšem známo, žádná studie se touto tematikou dosud nezabývala,

¹ Zdroj: <http://www.ageofconsent.com/ageofconsent.htm> Stránka byla naposledy navštívena 27.06.2012

nicméně jistě je třeba zohledňovat lokalitu, kde byly jednotlivé studie uvedené v této práci prováděny a interpretovat je v souladu s daným sociokulturním kontextem.

Dle studie z USA z roku 2002 byl průměrný věk prvního pohlavního styku 17.4 let pro dívky a 16.9 let pro chlapce (Alan Guttmacher Institut [AGI], 2002). Brzký věk pro pohlavní styk je pak nejčastěji uváděn jako rozmezí od 13 do 15 let, střední věk mezi 16 a 17 lety a pozdní věk od 18 let výše (Walsh a kol., 2011). Coker a kol. (1994) se zabývali důsledky brzkého zahájení pohlavního styku (před 13 rokem života). Výzkum proběhl v USA v Severní Karolině na studentech středních škol. Zjistili, že sexuální aktivita v tomto útlém věku vede ke zvýšené prevalenci těhotenství na středních školách, ke zvýšenému užívání alkoholu a drog během dalších sexuálních kontaktů a rovněž ke zvýšenému střídání sexuálních partnerů. Započetí sexuálního života v takto nízkém věku tak představuje potenciální nebezpečí pro samotné iniciátory sexuálního kontaktu. V rámci mezikulturních srovnání je možné uvést výzkumy, které se také soustředily na věk, kdy došlo k prvnímu pohlavnímu styku v jiných než západních zemích. Takovým příkladem je výzkum provedený v Zimbabwe v letech 1999 - 2002, kde byl věk žen v době koitálního debutu zkoumán v souvislosti s nákazou HIV (Pettifor a kol., 2004). Výsledkem bylo, že nízký věk při vstupu do pohlavního života byl prediktorem nákazy HIV a důsledkem byl i větší počet sexuálních partnerů.

Výzkumy se zabývaly rovněž možnými prediktory tohoto rizikového chování. Brzký pohlavní styk souvisel s nízkým attachmentem k matce či soustavnou tendencí k porušování pravidel (Udell, 2010). Tyto výsledky se však překvapivě potvrdily pouze pro chlapce, nikoliv pro dívky. U těch pak může být brzký styk predikován jejich psychosociálním nastavením (např. nízkým sebehodnocením), rodinnými podmínkami (např. chybějící matkou) či jejich poutem s tradičními institucemi (např. žádné návštěvy kostela či účast na akademických aktivitách) (Crockett a kol., 1996). U obou pohlaví byly nejstabilnějšími prediktory nízká úroveň rodičovské kontroly (Lenciauskiene a Zaborskis, 2008) a záměrnost či motivace k sexu opravdu přikročit (Bui a Goodson, 2007). Pozornost je načasování koitálního debutu věnována také z důvodu možné nákazy pohlavně přenosnými chorobami, kdy pohlavní styk v nižším věku zvyšuje pravděpodobnost nákazy (Duncan a kol., 1990), tak z důvodu možného nechtěného těhotenství, protože brzký počátek sexuálního života zvyšuje jeho pravděpodobnost (Udry, 1979). Dále se zjistilo, že čím nižší věk prvního styku, tím menší chtěnost - styk je dobrovolný, avšak kdyby to záleželo jen na samotné dívce či chlapci, ještě by s ním počkali (Abma, Driscoll a Moore, 1998). Vysoké procento empirických výzkumů na téma prvního sexuálního styku tak tvoří studie týkající se potenciálních rizik, které z něho plynou či studie zabývající se následky brzkého, ale i pozdního prvního sexuálního aktu (Woo a Brotto, 2008; z dřívějších výzkumů Day, 1992; Koyle, Jensen, Olsen a Cundick, 1989). V naší studii se přímo potenciálními riziky a souvislostmi spojenými se započatím sexuálního života v brzkém věku nezabýváme, pro porovnání s předchozími výzkumy (a rovněž jako jednu ze základních otázek) jsme však zařadili otázku týkající se věku prvního pohlavního styku.

Dále byla zjištěna souvislost mezi věkem menarché a prvním pohlavním stykem u žen. Výzkumy prokázaly, že dívky, které dříve pohlavně dozrávají (mají dřívější nástup první menstruace) také dříve vstupují do pohlavního života (Udry,

1979). V souvislosti s touto skutečností bylo nadále zjištěno, že tyto ženy také častěji přivedou na svět potomka v nižším věku než ženy, které dostaly menstruaci později a následně později vstoupily do reprodukčního období života (Udry a Cliquet, 1982). Delší reprodukční období dává ženě možnost mít větší počet potomků, což může nadále ovlivňovat reprodukční strategie ženy. Coall a Chisholm (2003) dokonce zjistili, že ženy, které mají dřívější nástup menarché mají větší pravděpodobnost, že jejich dítě bude mít při narození menší porodní váhu, jelikož tyto ženy pravděpodobně přijaly reprodukční strategii soustředící se na kvantitu svých potomků a proto jejich biologické investice do potomka budou nižší, jelikož si budou chtít část těchto investic uchovat pro dalšího potomka.

Studie dále prokázaly, že subjektivní vnímání prvního pohlavního styku se mezi jednotlivými pohlavími liší. Zatímco chlapi se po prvním sexu cítí dospěleji a připadají si maskulinnější, dívky se často cítí zmatené, nejisté sami sebou, svou tělesností či svou sexualitou (Martin, 1996). Ženy mnohem častěji popisují svůj první pohlavní styk méně pozitivně a negativněji než muži (Smiler, Ward, Caruthers a Merriwether, 2005). Muži častěji uvádějí, že jejich koitální debut byl uspokojivý, příjemný či uvolňující, ženy pak při popisu používají častěji slova jako obava, napětí, vina, ztrapnění, dokonce i smutek či zhnusení (Santtila, Sandnabba a Jern, 2009; Darling, Davidson a Passarello, 1992). Co se týče pocitů z prvního sexu, ženy jsou častěji než muži rozčarované, zklamané a mnohem více uvádějí, že první styk pro ně byl bolestivý (Thompson, 1990; Schwartz, 1993).

S tím se také pojí zjištění, že ženy méně uvádějí fyzické uspokojení a dosažení orgasmu při prvním styku (Guggino a Ponzetti, 1997). Výzkum Simona a Gagnona (1968) ukázal v této problematice významný rozdíl – orgasmu při koitálním debutu dosáhlo 79% dotázaných mužů a jen 7% dotázaných žen. Sprecherová a kol. (1995) předpokládají, že mezipohlavní rozdíly v uspokojení ze sexuálního zážitku mohou být částečně zapříčiněné rozdílnou orgastičností (čili možností dosáhnout orgasmu) jednotlivých pohlaví.

Další mezipohlavní rozdíl, který výzkumy odhalily, souvisí s chtěností pohlavního styku – ženy častěji než muži zmiňují tlak (ve formě naléhání) ze strany partnera týkající se přikročení k pohlavnímu styku. Ve výzkumu Darlingové a kol. (1992) to uvedlo 38,5 % dotázaných žen a pouze 8,8 % dotázaných mužů. První pohlavní styk tak v těchto případech nebyl úplně chtěný (ačkoliv nebyl ze strany partnera nijak vynucený).

Dále byly zjištěny mezipohlavní rozdíly v typu vztahu, ve kterém se jedinci nacházejí ve chvíli, kdy přikročí k prvnímu pohlavnímu styku (Zelnik a Shah, 1983), přičemž tento typ vztahu také souvisí s významem prvního pohlavního styku pro jednotlivá pohlaví. Zelnik a Shah zjistili, že více než polovina dotázaných žen byla s prvním sexuálním partnerem „ve vztahu“, nicméně tuto skutečnost uvedla pouze jedna třetina mužů. Více než třetina dotázaných mužů pak uvedla, že jejich první sexuální partnerka byla „někdo, koho nedávno potkali“. Velmi podobné výsledky pak představil rovněž Jessor a kol. (1983) – tři čtvrtiny dotázaných žen byly při prvním pohlavním styku „ve vztahu“, u mužů to byla jedna polovina respondentů. Další výzkum ukázal, že se svým prvním partnerem byly stále ve vztahu více ženy (23% dotázaných) než muži (16% dotázaných) (Sprecher a kol., 1995). Z výsledků je tak

patrné, že ženy přikládají prvnímu pohlavnímu styku větší význam a mají tendenci s prvním partnerem budovat závazný vztah.

Sprecherová a kol. (1995) ve své studii dále zjistili, že mezipohlavní rozdíly se objevily v oblasti používání antikoncepce, a to konkrétně v užití kondomu – ten uvedlo 47% dotázaných mužů a 58% dotázaných žen. V oblasti požívání alkoholu při prvním pohlavním styku se objevil pouze nepatrný rozdíl, který nebyl signifikantní, a to konkrétně u odpovědí „ani já ani partner jsme alkohol nepožili“ (uvedlo 61% mužů a 64% žen) a „oba jsme nějaký alkohol požili“ (uvedlo 32% mužů a 27% žen).

Výzkumy dále odhalily, že průběh první sexuální zkušenosti může ovlivnit zkušenosti následující. Pokud je například první pohlavní styk dívkou zpětně vnímán pozitivně, byl dobrovolný, chtěný a přinesl jí fyzické a psychické uspokojení, její další sexuální zkušenosti jsou častěji spojeny s potěšením a méně často se strachem a pocitem viny (Martin, 1996; Sprecher, Barbee a Schwartz, 1995).

Není mnoho výzkumů, které by se zabývaly problematikou souvislosti prvního pohlavního styku s následným sexuálním životem. Existují například studie, které se věnovaly souvislosti koitálního debutu s rozličnými aspekty sexuality, přičemž těmito aspekty byly například atraktivita (Hughes a kol., 2004) či fluktuální asymetrie (odchyly od dokonalé symetrie) (Thornhill a Gangestad, 1994). V naší studii jsme se však zaměřili na souvislost koitálního debutu přímo s následným pohlavním životem jako takovým, i proto lze naši studii označit za explorační.

Co se týká českého prostředí, byl proveden národní výzkum sexuálního chování, kde byla porovnána data z let 1993 (1719 respondentů) a 1998 (2003 respondentů) (Weiss a Zvěřina, 2001). Tento výzkum byl velmi komplexní, měl explorativní a komparativní charakter v kontextu let '93 a '98) a zahrnoval značné množství oblastí, včetně problematiky zkušeností s komerčním sexem, pohlavního zneužívání v dětství či sexuálně agresivního chování. Zastoupena zde pak byla i oblast koitálního debutu, a to otázkami na věk první soulože, iniciativu při první souloži a použitou antikoncepci v rámci koitálního debutu. V kontextu českého prostředí se jedná o dosud jediný uskutečněný projekt týkající se problematiky koitálního debutu. Některé naše výsledky budeme v souvislosti s tímto výzkumem diskutovat.

Není pochyb o tom, že koitální debut je mezníkem v životě každého jedince. V rámci naší studie jsme při zohlednění dosavadních výzkumů zmapovali, jak tento vstup do další fáze života popisují jednotlivá pohlaví. Přestože se uvedené výzkumy prvním pohlavním stykem zabývaly, lze je kritizovat zejména z hlediska nedostatečného množství otázek a soustředění se pouze na dílčí problém. Problémem rovněž je, že většina výzkumů soustředících se na koitální debut byla provedena v USA nebo ve státech západní Evropy, zatímco výzkumy v jiných částech světa (zejména v zemích třetího světa) se soustředily zejména na sexualitu v souvislosti s přenosem pohlavních chorob a vznikaly právě za účelem zmapování této oblasti. Naším cílem bylo provedení komplexnější studie zabývající se zmapováním prožitků koitálního debutu na vzorku populace českých studentů a snaha zjistit, zda lze mezi jednotlivými pohlavími v této oblasti vypožorovat rozdíly, které by bylo možné očekávat na

základě výsledků předchozích studií na téma prvního pohlavního styku a uvedených evolučních teorií.

Kvantitativní část

Cíle a hypotézy

Výzkumným problémem a cílem bylo co nejkompexnější zmapování mezipohlavních rozdílů v popisu prožitku koitálního debutu, v popisu aktuálních sexuálních aktivit a rovněž pak zmapování souvislostí mezi prožitkem koitálního debutu a aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů. Jinými slovy jsme se tak rovněž zaměřili na to, jak mohou okolnosti koitálního debutu ovlivňovat současnou sexualitu.

Je důležité zmínit, že do oblasti koitálního debutu jsme se rozhodli zařadit i oblasti, které se přímo ke koitu nevztahují (v tom smyslu, že se jedná o aspekty nekoitálního charakteru, tedy kromě prvního orgasmu, který může nastat až při koitálním styku) a nemají s ním svou podstatou nic společného. Konkrétně se jedná o věk prvního orgasmu, věk první masturbace, událost prvního vědomého vzrušení a příležitost výskytu prvního orgasmu. K tomuto kroku jsme se rozhodli proto, že pro souhrnný název práce bychom v případě vyčlenění těchto 3 oblastí mimo oblast koitálního debutu museli využít slovní spojení “první sexuální zážitek”. Toto spojení by však mohlo být zavádějící, neboť těžiště této studie tkví v koitálním debutu. Ačkoliv jsme se tedy rozhodli zařadit proměnné, které se ke koitálnímu debutu přímo nevztahují, neboť mají nekoitální povahu, jedná se o minoritní část studie a nemělo by kvůli ní dojít ke změně názvu studie do zavádějící podoby.

Mezipohlavní rozdíly v popisu prožitku koitálního debutu jsme zkoumali pomocí kvantitativní dotazníkové metody (v rámci kvantitativní části) a strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami (v rámci kvalitativní části). Na tomto místě se zabývám částí kvantitativní.

Na základě předešlé literatury a evolučních teorií jsme předpokládali, že prožitek prvního pohlavního styku bude ve většině oblastí odlišný pro muže a pro ženy. Vzhledem k odlišným rodičovským investicím mezi muži a ženami lze předpokládat, že:

- 1) Na škále chtěnosti pohlavního styku budou ženy uvádět nižší hodnoty než muži.
- 2) Ženy budou při přikročení k prvnímu pohlavnímu styku častěji než muži ve vztahu s partnerem než muži ve vztahu s partnerkou.

Dále, protože se ukazuje, že ženy jsou na rozdíl od mužů v průměru méně orgastické a mají nižší sexuální touhu, můžeme očekávat, že:

- 3) Ženy budou uvádět menší uspokojivost prvního pohlavního styku než muži.
- 4) Ženy budou mít při prvním pohlavním styku nižší orgastičnost než muži.

Kromě uvedených hypotéz jsme zkoumali, zda existují mezipohlavní rozdíly i v jiných, dosud nezkoumaných oblastech koitálního debutu – například v iniciaci styku, jednotlivých použitých praktikách, ročním období uskutečnění, fyzické a

psychické vzrušivosti, ale například i v metodě ukončení prvního sexuálního vztahu, pokud nepřetrvává.

Zkoumali jsme rovněž to, jak mohou okolnosti prvního pohlavního styku ovlivňovat současnou sexualitu. V této oblasti jsme žádné hypotézy nestanovili, neboť tato část studie má explorativní charakter.

Tento výzkum bude tedy z mnoha hledisek sloužit jako pilotní studie pro další možné výzkumy na toto téma.

Metodika

Výzkumná strategie

Jako primární výzkumnou strategii jsme vzhledem k povaze výzkumného problému zvolili kvantitativní výzkum. Celkově jsme v rámci studie pracovali s citlivými a intimními daty a bylo proto třeba zajistit maximální komfort respondentům včetně anonymity, jejíž vysokou úroveň poskytuje dotazníková metoda vedení výzkumu, pro kterou jsme se rozhodli. V kvantitativní části se nám pak nejednalo o holistické prostudování nějakého fenoménu (Punch, 2006), ale o získání dat, která bychom mohli analyzovat statistickými metodami “s cílem je explorovat, popisovat” (Hendl, 2005, str. 46) či testovat hypotézy. Užití dotazníkové metody bylo také vhodné vzhledem k většímu počtu respondentů, jejichž odpovědi bylo třeba kvantifikovat.

Výběr vzorku, prostředí výzkumu

Vzhledem k charakteru výzkumu vyvstala v rámci jeho kvantitativní části potřeba vyššího počtu respondentů, aby byla zajištěna jeho dobrá výpovědní hodnota. Celkem jsme v rámci náběru vzorku získali odpovědi od 211 respondentů. Z tohoto počtu pak po procesu čištění dat (více o čištění dat v sekci “analýza dat”) vykrystalizovalo 183 respondentů, jejichž odpovědi jsme mohli použít pro naše analýzy (viz níže)..

Kritériem pro vstup do výzkumu bylo aktivní studium bakalářského či magisterského typu studia a věk mezi 18 a 30 lety. Pro výběr tohoto věkového rozmezí hovořila skutečnost, že jedinci v tomto věku si detailněji vybaví okolnosti svého prvního sexuálního zážitku než lidé vyšší věkové kategorie. Studenti navíc již často mají zkušenost s výzkumy a jsou v tomto ohledu ochotnější a přístupnější, svou roli také hrála dobrá dostupnost respondentů (časová a místní). Zjištěné výsledky však nebude možné generalizovat na celou populaci, neboť jsme si vědomi toho, že studentská populace není reprezentativním vzorkem. Pro účely této pilotní studie se však tato skupina respondentů z výše uvedených důvodů jevila jako ideální.

Respondenti byli nabíráni **1)** v budovách Přírodovědecké fakulty a Fakulty humanitních studií UK (dále FHS UK) a to prostřednictvím plakátů obsahujících základní informace o projektu, vstupní kritéria, datum, čas a místo konání sběru dat (vždy budova FHS UK) a kontaktní informace na řešitele projektu, **2)** v budově FHS UK formou osobního kontaktu, následovaného vyplněním dotazníku na místě. Za účelem sběru dat jsme zajistili místnost, kde účastníci výzkumu nebyli rušeni vnějšími

vlivy a mohli se plně soustředit na vyplňování. V případě nejasností a otázek byl v místnosti k dispozici výzkumník. Náběr respondentů pak proběhl také 3) na kolejích UK a to opět formou osobního kontaktu. Za tímto účelem byla navázána spolupráce s vedoucím provozního útvaru kolejí a menz kvůli patřičnému povolení. Dotazník v tomto případě respondent vyplňoval ve svém kolejním pokoji a na vyplnění mu bylo ponecháno 60 minut. Výzkumník na pokoji po dobu vyplňování přítomný nebyl, respondent tak mohl jakékoliv nejasnosti konzultovat po uplynutí této doby. Z výše uvedeného je patrné, že výzkum byl omezen pouze na hlavní město Prahu.

Technika sběru dat a nástroj výzkumu – podoba dotazníku

Podoba sběru dat závisela na prostředí výzkumu (viz. výše v sekci výběr vzorku a prostředí výzkumu). Každý respondent dostal po předchozí domluvě vytištěný dotazník a to v papírové formě. Tato forma, ačkoliv pracnější, zaručuje oproti internetovému dotazníku vyšší kontrolu nad identitou respondentů, rovněž pak podporuje vyšší návratnost dotazníků. Dotazník byl v nezalepené obálce, po vyplnění dotazníku ho účastník výzkumu vrátil zpět do obálky, zalepil ji a odevzdal výzkumníkovi, čímž se zajistila větší anonymita respondentů. Obálka obsahovala také informovaný souhlas. Cíl studie (ve smyslu zjišťování rozdílů mezi pohlavími) nebyl dopředu uveden, abychom předešli ovlivnění odpovědí respondentů.

Sběr dat se uskutečnil prostřednictvím strukturovaného dotazníku. Ten byl navržen tak, aby bylo možné odpovědi snadno kvantifikovat a později analyzovat pomocí statistických metod (Hendl, 2005). Celkově se dotazník skládal z uzavřených otázek (s předpřipravenou odpovědí typu A,B,C..), hodnotících číselných škál Likertova typu, otevřených otázek a tabulek. Protože však byla naše studie součástí širšího výzkumu (viz. úvod této práce), byla pro tuto studii relevantní pouze část z baterie dotazníků, které byly v rámci tohoto výzkumu použity. Tato relevantní část obsahovala 2 sekce: “Reálná sexuální aktivita” a “První sexuální zážitky”. V baterii dotazníků byla rovněž sekce věnovaná „ideální sexuální aktivitě“ (kterou jsme v rámci naší studie nevyužili), proto byla část věnovaná aktuální sexuální aktivitě pojmenována ‘reálná sexuální aktivita’, aby došlo k odlišení. Ačkoliv v této práci užívám spojení ‘aktuální sexuální aktivita’, v dotazníku, který je k nalezení v příloze, je sekce věnovaná této problematice pojmenována ‘reálná sexuální aktivita’. Otázky v této sekci, které se zabývají výskytem erotických snů, nebyly do této studie zařazeny.

Sekce týkající se aktuální sexuální aktivity obsahovala celkem 12 námi použitých otázek, z toho 4 otázky měly formu hodnotící číselné škály Likertova typu a 8 otázek mělo formu uzavřené otázky s předpřipravenou odpovědí. V této sekci se při tvorbě otázek částečně vycházelo z výzkumu sexuálního chování v ČR (Weiss a Zvěřina, 2001). Z tohoto výzkumu byly konkrétně použity otázky týkající se četnosti masturbace v současnosti (otázka č. 18) a věku první masturbace (otázka č. 21). Je důležité zmínit, že poslední jmenovaná otázka byla později kvůli svému charakteru přesunuta z části aktuální sexuální aktivita do části koitální debut (jedná se o úplně první masturbaci). Ostatní otázky z této sekce (čili zbylých 12 otázek) byly vytvořeny v rámci dřívějších výzkumů zabývajících se sexuálními fantasiemi (Klapilová, Binter a Havlíček, 2010 a 2011) a pro tuto studii byly použity v nepozměněné podobě. V této

sekcí se pak objevují otázky zaměřené například na četnost zakončení masturbace orgasmem, četnost pohlavního styku v současnosti, preference masturbace oproti sexu či četnost sledování erotických materiálů.

Sekce týkající se koitálního debutu obsahovala celkem 24 otázek, z toho 7 otázek mělo podobu hodnotící číselné škály Likertova typu, 16 otázek mělo formu uzavřené otázky s předpřipravenou odpovědí a 1 otázka měla podobu otevřenou (“Pokud je to možné, popište blíže okolnosti Vašeho prvního sexuálního zážitku”). V této sekci se při tvorbě otázek opět částečně vycházelo z výzkumu sexuálního chování v ČR (Weiss a Zvěřina, 2001). Konkrétně pak byly použity otázky týkající se věku koitálního debutu (otázka č. 15), Iniciativy při prvním pohlavním styku (otázka č.36), věku respondentova partnera (otázka č.55), použité antikoncepce (otázka č.51), věku první masturbace (otázka č. 21) a spokojenosti se sexuálním životem (otázka č. 58). Poslední jmenovanou otázku jsme později kvůli jejímu charakteru (jedná se o současný sexuální život) zařadili do sekce aktuální sexuální aktivity. Výzkumem Weisse a Zvěřiny pak byla pouze inspirována otázka týkající se známosti partnera před stykem (otázka č. 35). Ostatní otázky z této sekce (čili zbylých 17 otázek) byly výsledkem společného brainstormingu dr. Jaroslavy Valentové, dr. Kateřiny Klapilové a Bc. Jakuba Bintera. V této sekci se pak dále objevují otázky zaměřené například na sexuální zkušenost partnera, uspokojivost prvního styku, dosažení orgasmu při prvním styku či bolestivost prvního styku.

Rovněž bylo v naší studii použito 7 základních otázek, z nichž 5 sloužilo k získání demografických údajů o našem vzorku (viz. část “deskriptivní statistika demografických údajů”) a zbylé 2 byly použity, abychom věděli, jaké sexuální orientace je respondent a zda již měl někdy pohlavní styk (viz sekce Analýza dat).

Konkrétní podoba všech otázek je k nalezení v dotazníku v příloze, přičemž v příloze jsou pouze části použité v naší studii, nikoliv části použité ve zbylých částech výzkumu, kterého byla naše studie součástí. Proto na sebe jednotlivé sekce číselně nenasazují

Analýza

Čištění dat

Analýza dat proběhla v programech MS Excel a SPSS Statistics 17.0. Nejdříve však bylo nutné vyloučit respondenty, kteří (ačkoliv splnili počáteční kritéria vstupu do výzkumu) nebyli pro naši studii vhodní. Jednalo se pak konkrétně o respondenty, kteří na Kinseyho škále sexuální orientace (Kinsey a kol., 1948) uvedli hodnoty 4 – 7, tedy o bisexuální a homosexuální jedince. Vzhledem k tomu, že homosexualita je v naší zemi stále konotovaná, mohly by být výpovědi takto orientovaných jedinců odlišné od heterosexuální většiny, což však nebylo předmětem tohoto výzkumu. Takto bylo z výzkumu vyloučeno celkem 8 respondentů. Dále se jednalo o účastníky výzkumu, kteří uvedli, že dosud nikdy neměli sex, čili nepřistoupili ke koitálnímu debutu. Z výzkumu pak bylo vyloučeno 20 takových respondentů.

V rámci čištění dat byla dále z dílčích výsledků vyloučena desetinná místa (například u otázky zabývající se délkou vztahu před prvním stykem v týdnech) a hodnoty byly kvůli pozdějšímu provedení analýzy zaokrouhleny na celá čísla.

Před závěrečnou analýzou prostřednictvím testů chí-kvadrát (čili analýzou nominálních proměnných – viz. níže) pak byly některé odpovědi na otázky vyňaty. Týkalo se to těch možností odpovědí, které při vyplňování dotazníku zaznačilo 5 a méně respondentů, neboť podmínkou pro použití testu chí-kvadrát je, že žádná teoretická četnost nesmí být menší než 5 (Skalská, 2009).

Analýza dat

Takto očištěná data byla následně zpracovávána statistickými metodami – jednosměrnou analýzou variance ANOVA (kde bylo pohlaví respondenta závislou proměnnou a jednotlivé otázky týkající se koitálního debutu sexuálních aktivit vstupovaly jako faktory) a pomocí testu nezávislosti chí-kvadrát. Analýza ANOVA byla použita u ordinálních proměnných a škál, test chí-kvadrát pak byl naopak použit u nominálních proměnných, tedy otázek, u kterých se vyskytovala nabídka předem připravených možností k odpovědi. Test chí-kvadrát (χ^2) se používá pro zjištění, zda data odpovídají předpokládanému rozložení. Pomocí kontingenčních tabulek jsme tímto zjišťovali případné rozdíly v odpovědích.

Pomocí analýzy ANOVA i testů chí-kvadrát jsme zjišťovali rozdíly v popisu prožitku koitálního debutu a v popisu aktuálních sexuálních aktivit mezi muži a ženami. Zde jsme pak kromě nesignifikantních rozdílů (čili rozdílů, kdy $p > 0.05$) a signifikantních rozdílů (čili rozdílů, kdy $p < 0.05$) narazili na trendy. Trendem se pak stává rozdíl v případě, že hodnota $p > 0.05$ ale zároveň $p < 0.09$. Trend značí, že se v dané oblasti něco odehrává a kdybychom například měli k dispozici větší vzorek, setkali bychom se se signifikantním rozdílem.

Poslední částí analýzy pak bylo odhalení souvislostí koitálního debutu s aktuálními sexuálními aktivitami pomocí parametrické korelační analýzy. Korelovali jsme pouze ty oblasti koitálního debutu, u kterých jsme zaznamenali signifikantní rozdíl mezi muži a ženami, jelikož prozkoumání právě těchto rozdílů bylo cílem studie. Zpracování dalších výsledků (tedy i oblastí koitálního debutu, kde jsme signifikantní rozdíl nezaznamenali) by dalece přesáhlo rámec této práce. Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami jsme pak korelovali se všemi oblastmi aktuálních sexuálních aktivit, tedy i těmi, kde nebyl prokázán signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen.

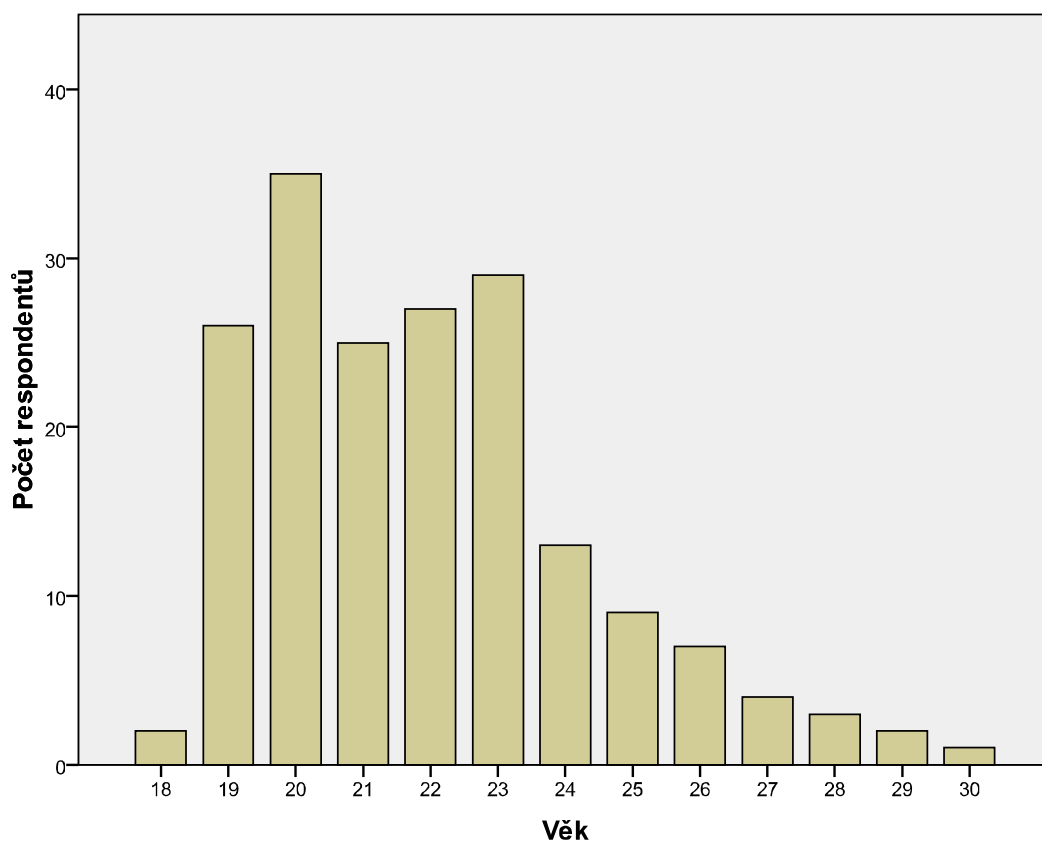
Výsledky

Deskriptivní statistika demografických údajů

Na tomto místě jsou souhrnně zaznamenány demografické údaje týkající se našeho vzorku respondentů. Konkrétně se jedná o pohlaví, věk, zaměření studované vysoké školy, velikost města, ze kterého respondenti pochází a frekvence účasti na náboženských obřadech.

Pohlaví a věk

Celkem jsme analyzovali odpovědi 183 respondentů (čili jedinců, kteří nebyli z této studie vyřazeni v rámci čištění dat), z toho 92 žen (50.3%) a 91 mužů (49.7%). Průměrný věk účastníků výzkumu dosáhl hodnoty 21.95 let (směrodatná odchylka = 2.430). Průměrný věk dotazovaných žen činil 21.18 let (směrodatná odchylka = 1.809, dotazovaných mužů pak 22.70 (směrodatná odchylka = 2.730) let. Celkové věkové rozpětí bylo 18 – 30 let. Pro větší přehlednost jsem vytvořil histogram týkající se věku respondentů:

Zaměření studované vysoké školy

Všichni respondenti studovali vysokou školu (dále VŠ), což bylo zároveň i základní kritérium pro vstup do výzkumu. 13.1% dotazovaných (N=24) konkrétní zaměření své školy neuvedlo. Ostatní (N=159) na tuto otázku odpověděli, a to následujícím způsobem: 73.2% dotazovaných (N=134) uvedlo, že v době výzkumu studovali VŠ humanitního zaměření, 4.4% dotazovaných (N=8) uvedlo VŠ technického zaměření, 4.9% dotazovaných (N=9) uvedlo VŠ přírodovědného zaměření, 1.1% dotazovaných (N=2) uvedlo VŠ medicínského zaměření, 2.7% dotazovaných (N=5) uvedlo VŠ ekonomického zaměření a 0.5%, čili 1 respondent, uvedl VŠ uměleckého zaměření.

Velikost rodného města

Co se týká velikosti města, ze kterého respondenti pocházeli, jeden respondent (0.5%) tuto otázku vynechal. Od ostatních (N=182) jsme získali následující odpovědi: 24% dotazovaných (N=44) uvedlo, že pocházejí z města s méně než 10.000 obyvateli, 19.7% dotazovaných (N=36) uvedlo, že pocházejí z města čítajícího 10.000 – 40.000 obyvatel, 13.1% dotazovaných (N=24) uvedlo, že pocházejí z města čítajícího 40.000 – 100.000 obyvatel a 42.6% dotazovaných (N=78) uvedlo, že pocházejí z města čítajícího 100.000 obyvatel a více.

Účast na náboženských obřadech

Na otázku “Jak často se účastníte náboženských obřadů” neodpovědělo 11.5% dotazovaných (N=21). Ostatní pak odpovídali následovně: 2.2% dotazovaných (N=4) uvedli, že se účastní náboženských obřadů každý týden nebo téměř každý týden, 0.5% dotazovaných (N=1) uvedl, že se účastní jednou až 2x za měsíc, 5.5% dotazovaných (N=10) uvedlo, že se účastní několikrát za rok, 24% dotazovaných (N=44) uvedlo, že se účastní výjimečně a 56.3% dotazovaných (N=103) uvedlo, že se náboženských obřadů neúčastní vůbec.

Mezipohlavní rozdíly v oblasti koitálního debutu

Druhá část sekce výsledky je věnována mezipohlavním rozdílům v rámci problematiky koitálního debutu a prvních sexuálních aktivit. K analýze ordinálních proměnných a škál jsme v této oblasti využili analýzu ANOVA, k analýze nominálních proměnných kontingenčních tabulek s testy chí-kvadrát a z-test, přičemž veškeré analýzy proběhly v programu SPSS. Pro větší přehlednost jsem od sebe jednotlivé druhy proměnných a tedy i použité analýzy oddělil nadpisy „analýza ANOVA“ a „chí-kvadrát testy“.

Analýza ANOVA pro oblast koitálního debutu

Výsledky této části jsou popsány slovně, vždy s odkazem na konkrétní řádek přehledové tabulky poskytující ucelený přehled (tabulka je k dohledání na straně 24, tabulka č.1) Odkaz má pak podobu čísla v kulaté závorce. Signifikantní rozdíly jsou v tabulce zaznačeny pomocí červené barvy.

Na tomto místě uvedu skladbu vzorku a do jednotlivých výsledků tak již nebudu psát celkové počty respondentů:

Počet dotazovaných mužů..... 91
Počet dotazovaných žen..... 92
Celkový počet dotazovaných..... 183

Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku týkající se **dobrovolnosti prvního pohlavního styku**² (1) neodpovědělo 10.9%³ respondentů, to jest 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotazovaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 43) měla podobu škály od jedné (“zcela dobrovolně”) do sedmi (“zcela nedobrovolně”). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X}=1.23$) a žen ($\bar{X}=1.31$) signifikantně nelišily ($F = 0.253$, $p = 0.615$).

Na otázku týkající se **menarché** (u žen) a **prvního výronu semene** (u mužů) v letech (2) neodpovědělo 16.4% dotázaných, to znamená 30 (z toho 10 žen) z celkového počtu respondentů. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 59). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 12.82$) a žen ($\bar{X} = 12.79$) signifikantně nelišily ($F = 0.012$, $p = 0.911$)

Na otázku týkající se věku **první masturbace** v letech (3) neodpovědělo 16.4% respondentů, to jest 30 (z toho 16 žen) z celkového počtu dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 21). Původně měla otázka 2 možnosti, včetně možnosti „dosud jsem nemasturboval“, jako důsledek čištění dat (více k čištění dat viz. sekce “analýza dat”) však byla ponechána pouze 1 možnost a mohlo se tak přistoupit k analýze ANOVA. V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 12.38$) a žen ($\bar{X} = 12.21$) signifikantně nelišily ($F = 0.114$, $p = 0.736$).

Na otázku týkající se **délky partnerského vztahu**, který předcházel koitálnímu debutu (4) (samozřejmě v případě existence takového vztahu), neodpovědělo 24% dotázaných, to znamená 44 (z toho 16 žen) z celkového počtu

²Pozn.: Styk je dobrovolný, pokud není ze strany partnera vynucený. Pokud je styk dobrovolný, ale nechtěný, znamená to, že styk nebyl nijak vynucený, ale kdyby záleželo jen na samotné ženě, ještě by s realizací styku počkala. Nechtěnost styku se často pojí s tím, že žena ke styku přistoupí například v rámci zachování vztahu, neboť se bojí, že by ji partner opustil, pokud by ke styku nedošlo.

³ Pozn.: Procenta zaokrouhluji na desetinná čísla.

dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušnou délku vztahu (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 33c). Za účelem analýzy byly odpovědi unifikovány do podoby počtu týdnů (konečný výsledek je tedy v týdnech). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 31.68$) a žen ($\bar{X} = 26.21$) signifikantně nelišily ($F = 0.669$, $p = 0.415$).

Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku týkající se **věku prvního pohlavního styku** v letech (5) neodpověděly 2.2% respondentů, to jest 4 (všichni muži) z celkového počtu dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 15 v šedém rámečku). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 17.38$) a žen ($\bar{X} = 16.71$) signifikantně lišily ($F = 5.106$, $p = 0.025$). Ženy tedy přišly o panenství v průměrně nižším věku než muži o panictví.

Na otázku týkající se **věku prvního sexuálního partnera v letech** (6) neodpovědělo 14.8% dotázaných, to znamená 27 (z toho 9 žen) z celkového počtu dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 32). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 17.86$) a žen ($\bar{X} = 19.98$) signifikantně lišily ($F = 12.809$, $p = 0.000$). První sexuální partner žen byl tedy v průměru starší než první sexuální partnerky mužů.

Na otázku týkající se **uspokojivosti prvního pohlavního styku** (7) neodpovědělo 1.6% respondentů, to jest 3 (z toho 1 žena) z celkového počtu dotázaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 39) měla podobu škály od jedné („velmi slabě“) do sedmi („velmi silně“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 4.19$) a žen ($\bar{X} = 2.95$) signifikantně lišily ($F = 21.419$, $p = 0.000$). Pro ženy byl tedy první pohlavní styk v průměru méně (slaběji) uspokojivý než pro muže.

Na otázku týkající se **bolestivosti prvního pohlavního styku** (8) neodpovědělo 10.9% respondentů, to znamená 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 40) měla podobu škály od jedné („velmi slabě“) do sedmi („velmi silně“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 1.56$) a žen ($\bar{X} = 3.39$) signifikantně lišily ($F = 43.462$, $p = 0.000$). Pro ženy byl tedy koitální debut v průměru bolestivější než pro muže.

Na otázku týkající se **fyzické vzrušivosti prvního pohlavního styku** (9) neodpovědělo 10.9% dotázaných, to znamená 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 41) měla podobu škály od jedné („velmi slabě“) do sedmi („velmi silně“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 4.95$) a žen ($\bar{X} = 3.52$) signifikantně lišily ($F = 25.351$, $p = 0.000$). Pro ženy byl tedy první pohlavní styk v průměru méně fyzicky vzrušivý než pro muže.

Na otázku týkající se **psychické vzrušivosti prvního pohlavního styku** (10) neodpovědělo 10.9% respondentů, to znamená 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 42) měla podobu škály od jedné („velmi slabě“) do sedmi („velmi silně“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 5.47$) a žen ($\bar{X} = 4.45$) signifikantně lišily ($F = 12.647$, $p = 0.000$). Pro ženy tedy byl první pohlavní styk v průměru méně psychicky vzrušivý než pro muže.

Na otázku týkající se **chtěnosti prvního pohlavního styku** (11) neodpovědělo 10.9% dotázaných, to znamená 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 44) měla podobu škály od jedné („zcela chtěl“) do sedmi („zcela nechtěl“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 1.32$) a žen ($\bar{X} = 1.81$) signifikantně lišily ($F = 7.386$, $p = 0.007$). Ženy tedy v průměru uvedly, že jejich koitální debut se vyznačoval menší mírou chtěnosti, než debut mužů.

Na otázku týkající se **problematiky, zda byl respondent mladší či starší než jeho partner** (údaj v letech) (12), neodpovědělo 14.2% respondentů, to jest 26 (z toho 9 žen) z celkového počtu dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 55), přičemž pro usnadnění jsme se rozhodli pro použití znaménka mínus před věkový údaj v případě, že respondent byl v době prvního styku starší než partner. Pokud byl mladší než partner, číslo bylo přirozeně kladné. U této otázky rovněž vyšel signifikantní rozdíl – průměrný věkový rozdíl mezi respondentkou a partnerem byl u žen 3.12, u mužů 0.11. Vzhledem k tomu, že se jedná o kladná čísla, znamená to, že muži byli v době svého koitálního debutu v průměru o 0.11 let mladší než partnerka a ženy byly v průměru o 3.12 let mladší než jejich partner ($F = 31.301$, $p = 0.000$). Ženy tedy byly v době svého koitálního debutu v průměru “více mladší” než jejich partner v porovnání s muži, kteří byli “méně mladší” než jejich partnerka.

Na otázku týkající se **problematiky věku prvního orgasmu** v letech (13) neodpovědělo 10.9% respondentů, to znamená 20 (z toho 14 žen) z celkového počtu dotázaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušný věk (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 16). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 12.44$) a žen ($\bar{X} = 13.91$) signifikantně lišily ($F = 13.103$, $p = 0.000$). Ženy tedy prožily první orgasmus v průměru v pozdějším věku než muži.

Tabulka č.1 – legenda

- KD = koitální debut
- Sex. = sexuální

		F	p	N	Průměr	Směrodatná odchylka
(1) Dobrovolnost prvního styku	Žena	0.253	0.615	85	1.31	0.926
	Muž			78	1.23	0.979
	Celkem			163	1.27	0.950
(2) Menarché/první výron semene	Žena	0.012	0.911	82	12.79	1.358
	Muž			71	12.82	1.313
	Celkem			153	12.80	1.333
(3) Věk první masturbace	Žena	0.114	0.736	76	12.21	3.296
	Muž			77	12.38	2.767
	Celkem			153	12.29	3.032
(4) Délka vztahu před KD	Žena	0.669	0.415	76	26.21	36.700
	Muž			63	31.68	42.175
	Celkem			139	28.69	39.225
(5) Věk prvního pohlavního styku	Žena	5.106	0.025	92	16.71	1.687
	Muž			87	17.38	2.268
	Celkem			179	17.03	2.014
(6) Věk prvního sex. partnera	Žena	12.809	0.000	83	19.98	4.305
	Muž			73	17.86	2.800
	Celkem			156	18.99	3.817
(7) Uspokojivost prvního styku	Žena	21.419	0.000	91	2.95	1.816
	Muž			89	4.19	1.796
	Celkem			180	3.56	1.906
(8) Bolestivost KD	Žena	43.462	0.000	85	3.39	2.105
	Muž			78	1.56	1.295
	Celkem			163	2.52	1.983
(9) Fyzická vzrušivost KD	Žena	25.351	0.000	85	3.52	1.843
	Muž			78	4.95	1.771
	Celkem			163	4.20	1.944
(10) Psychická vzrušivost KD	Žena	12.647	0.000	85	4.45	1.899
	Muž			78	5.47	1.778
	Celkem			163	4.94	1.907
(11) Chtěnost KD	Žena	7.386	0.007	85	1.81	1.323
	Muž			78	1.32	0.933
	Celkem			163	1.58	1.175
(12) Starší/mladší partner	Žena	31.301	0.000	83	3.12	4.098
	Muž			74	0.11	2.285
	Celkem			157	1.70	3.680
(13) Věk prvního orgasmu	Žena	13.103	0.000	78	13.91	3.167
	Muž			85	12.44	1.963
	Celkem			163	13.14	2.694

Chí-kvadrát testy pro oblast koitálního debutu

Výsledky této části jsou popsány slovně, přičemž každá jednotlivá řešená otázka je doprovázena výslednou hodnotou testu chí-kvadrát a hodnotou koeficientu signifikance. Některé odpovědi na otázky byly v rámci čištění dat vyřazeny (více k čištění dat viz. sekce “analýza dat”) a jsou popsány jen čistě okrajově. Vždy je o tom na patřičném místě v textu zmíněno. Pro náhled na původní podobu otázky i s možnými odpověďmi vždy odkazují na číslo otázky v dotazníku, který je součástí veřejné přílohy této práce.

Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku týkající se **mentálního stavu** respondenta ve chvíli aktu koitálního debutu neodpovědělo 12% respondentů, to znamená 22 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Jedna žena a 4 muži zaznačili odpověď “jiné omamné látky”, která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 38). Šedesát pět žen uvedlo, že byly při prvním pohlavním styku naprosto střízlivé, 19 jich bylo pod vlivem alkoholu. Padesát mužů uvedlo, že byli při debutu naprosto střízliví, 22 jich bylo opilých. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 1.260$, $p = 0.262$).

Nyní bude následovat série otázek zaměřených na konkrétní aktivity prováděné v rámci koitálního debutu.

Na otázku týkající se praktikování **orálního sexu** během koitálního debutu (respondent na partnerovi) neodpovědělo 11.5% respondentů, to znamená 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 46). Padesát dva žen uvedlo, že orální sex neproběhl, 32 žen uvedlo, že proběhl. Třicet osm mužů uvedlo, že orální sex neproběhl, 40 uvedlo, že proběhl. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 2.848$, $p = 0.091$).

Na otázku týkající se praktikování **orálního sexu** během koitálního debutu (partner na respondentovi) neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 46). Padesát dva žen uvedlo, že orální sex neproběhl, 32 žen uvedlo, že proběhl. Čtyřicet pět mužů uvedlo, že orální sex neproběhl, 32 mužů uvedlo, že proběhl. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.145$, $p = 0.703$).

Na otázku týkající se praktikování **análního sexu** neodpovědělo 11.5% respondentů, to znamená 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Dvě ženy a 4 muži zaznačili odpověď “proběhlo”, která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 46). Osmdesát dva žen uvedlo, že anální styk neproběhl, tuto možnost pak uvedlo 74 mužů. Vzhledem k malému počtu odpovědí na jednu z možností není výsledek signifikantní.

Na otázku týkající se **uspokojování respondenta rukou** (partner ručně uspokojil respondenta) neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 46). Třicet pět žen uvedlo, že toto uspokojení neproběhlo, 49 žen uvedlo, že proběhlo. Třicet pět mužů uvedlo, že toto uspokojení neproběhlo, 43 mužů uvedlo, že proběhlo. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.169$, $p = 0.681$).

Na otázku týkající se **uspokojování partnera rukou** (čili respondent ručně uspokojil partnera) neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 46). Čtyřicet čtyři žen uvedlo, že toto uspokojení neproběhlo, 40 žen uvedlo, že proběhlo. Dvacet devět mužů pak uvedlo, že toto uspokojení neproběhlo, 49 mužů uvedlo, že proběhlo ($\chi^2 = 3.775$, $p = 0.052$). Ačkoliv tedy nebyl nalezen přímo signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen, celkově jsme v rámci této otázky zaznamenali trend

Na otázku týkající se **využití se erotických pomůcek** neodpovědělo 11.5% respondentů, to znamená 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Čtyři ženy a 4 muži zaznačili odpověď "proběhlo", která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 46). Osmdesát žen uvedlo, že využití erotických pomůcek neproběhlo, tuto možnost pak uvedlo 74 mužů. Vzhledem k malému počtu odpovědí na jednu z možností není výsledek signifikantní.

Na otázku týkající se **možnosti "jiné"** (čili "jiné" sexuální praktiky s možností specifikace těchto praktik) neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 46). Osmdesát čtyři žen uvedlo, že žádnou "jinou" praktiku neprovozovaly, tuto možnost pak uvedlo 78 mužů. Vzhledem k malému počtu odpovědí na jednu z možností není výsledek signifikantní.

Na otázku týkající se uskutečnění koitálního debutu **ve dne či v noci** neodpovědělo 11.5% respondentů, to znamená 21 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Jedna žena a 3 muži zaznačili odpověď „nevím“, která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 47). Dvacet tři žen odpovědělo, že první pohlavní styk se uskutečnil ve dne, 61 žen uvedlo, že se uskutečnil v noci. Dvacet pět mužů uvedlo, že se koitální debut uskutečnil ve dne, 49 mužů pak odpovědělo, že se uskutečnil v noci. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.763$, $p = 0.383$).

Na otázku zabývající se **ročním obdobím**, ve kterém se koitální debut uskutečnil, neodpovědělo 13.1% respondentů, to jest 24 (z toho 8 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 48). Z celkového počtu 84 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 19 že uvedlo, že debut proběhl na jaře, 27 žen ho

absolvovalo v létě, 19 na podzim a 19 v zimě. Z celkového počtu 75 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 17 mužů uvedlo, že debut absolvovali na jaře, 27 v létě, 15 na podzim a 16 v zimě. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.330$, $p = 0.954$).

Na otázku týkající se použité **antikoncepce** neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Pět žen a 4 muži zaznačili odpověď "nic", která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 51). Z celkového počtu 85 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 11 žen uvedlo přerušovanou soulož, 43 žen pouze kondom, 12 žen kondom a HA⁴ a 14 žen pouze HA. Z celkového počtu 77 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 6 mužů uvedlo přerušovanou soulož, 40 mužů pouze kondom, 8 mužů kondom a HA (kterou užívala jejich partnerka), 19 mužů uvedlo pouze HA. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 2.822$, $p = 0.420$).

Na otázku týkající se typu **známosti partnera před stykem** neodpovědělo 17.5% respondentů, to jest 32 (z toho 13 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 35). Z celkového počtu 79 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 55 žen uvedlo, že jejich první sexuální partner byl přímo jejich stálý partner, 14 žen uvedlo, že se jednalo o kamaráda, 5 žen uvedlo, že se jednalo o spolužáka a 5 uvedlo, že se jednalo o někoho jiného. Z celkového počtu 72 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 36 mužů uvedlo, že jejich první sexuální partnerka byla přímo jejich stálá partnerka, 17 mužů uvedlo, že se jednalo o kamarádku, 12 mužů uvedlo, že se jednalo o spolužačku a 7 mužů uvedlo, že se jednalo o někoho jiného ($\chi^2 = 7.164$, $p = 0.067$). Celkově jsme tedy zaznamenali pouze trend, kdy odpověď "partner" zaznačily signifikantně častěji ženy než muži a možnost "spolužačka" zaznačili signifikantně častěji muži než ženy. U možností "kamarád/ka" a "někdo jiný" již signifikance nebyla zaznamenána.

Na otázku, zda **respondent s prvním partnerem stále je nebo se rozešli**, neodpovědělo 47% respondentů, to jest 86 (z toho 32 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 53). Z celkového počtu 60 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 16 žen uvedlo, že jsou s prvním partnerem stále ve vztahu, 24 žen uvedlo, že se s ním rozešly ony, 13 žen uvedlo, že se s nimi rozešel partner a 7 uvedlo, že se s partnerem rozešli po vzájemné dohodě. Z celkového počtu 37 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 7 mužů uvedlo, že jsou s první partnerkou stále ve vztahu, 14 mužů uvedlo, že se s partnerkou rozešli oni, 8 mužů uvedlo, že se s nimi rozešla partnerka a 8 mužů uvedlo, že se s partnerkou rozešli po vzájemné dohodě. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 2.073$, $p = 0.557$).

⁴ Pozn.: HA = hormonální antikoncepce

Na otázku týkající se toho, **jaké emoce rozchod doprovázely** (pokud se spolu rozešli), neodpovědělo 48% respondentů, to jest 88 (z toho 32 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 54). Z celkového počtu 60 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 16 žen uvedlo, že jsou s partnerem stále spolu, 29 žen uvedlo, že se rozešli v dobrém, 15 uvedlo, že se rozešli ve zlém. Z celkového počtu 35 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 7 mužů uvedlo, že jsou s partnerkou stále ve vztahu, 20 mužů uvedlo, že se s partnerkou rozešli v dobrém a 8 mužů uvedlo, že se rozešli ve zlém. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.480$, $p = 0.787$).

Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku týkající se události **prvního vědomého vzrušení** neodpovědělo 12% respondentů, to jest 22 (z toho 5 žen) z celkového počtu dotázaných. Dva muži a 1 žena označili možnost "při pohlavním styku". Tato odpověď byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 57). Z celkového počtu 87 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 25 žen uvedlo, že k události prvního vzrušení došlo u sledování erotického materiálu, 32 žen uvedlo autosexuální aktivity, 6 žen uvedlo spánek, 22 žen uvedlo, že k prvnímu vzrušení došlo při kontaktu s partnerem. Z celkového počtu 74 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 25 mužů uvedlo, že k události prvního vědomého vzrušení došlo u sledování erotického materiálu, 22 mužů uvedlo autosexuální aktivity, 21 mužů uvedlo spánek a 5 mužů uvedlo, že k prvnímu vzrušení došlo při kontaktu s partnerem. Signifikantní rozdíly jsme zaznamenali u 2 možností odpovědí – "ve spánku" (6 žen vůči 21 mužům) a "při kontaktu s partnerem" (22 žen vůči 5 mužům). Ženy tak uváděly první vědomé vzrušení signifikantně častěji při kontaktu s partnerem, zatímco muži uváděli první vědomé vzrušení signifikantně častěji ve spánku ($\chi^2 = 20.093$, $p = 0.000$).

Na otázku týkající se **výskytu prvního orgasmu** (čili u jaké příležitosti k prvnímu orgasmu došlo) neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 9 žen) z celkového počtu dotázaných. Jedna žena zaznačila možnost "náhodný partner", 1 žena a 1 muž označili možnost "dosud žádný orgasmus" a 1 žena označila možnost "jiné". Všechny tyto odpovědi byly v rámci čištění dat z výsledků vyňaty (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 16). Z celkového počtu 83 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 60 žen uvedlo výskyt prvního orgasmu při autosexuální aktivitě, u 2 žen se vyskytl ve spánku a 18 žen uvedlo výskyt prvního orgasmu se stálým partnerem (čili při sexuální aktivitě s tímto partnerem). Z celkového počtu 79 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 65 mužů uvedlo výskyt prvního orgasmu při autosexuální aktivitě, u 12 mužů se vyskytl ve spánku a 1 muž uvedl výskyt prvního orgasmu se svou stálou partnerkou. Signifikantní rozdíl mezi muži a ženami jsme pak

zaznamenali konkrétně u možností výskytu prvního orgasmu “ve spánku” (2 ženy vůči 12 mužům) a “se stálým partnerem” (18 žen vůči 1 muži). Muži tedy uváděli signifikantně častěji výskyt prvního orgasmu ve spánku, zatímco ženy uváděly signifikantně častěji výskyt prvního orgasmu se stálým partnerem ($\chi^2 = 22.532$, $p = 0.000$)

Na otázku zabývající se **dosažením orgasmu** při prvním pohlavním styku neodpovědělo 7.1% respondentů, to jest 13 (z toho 2 ženy) z celkového počtu dotázaných. Tři muži zaznačili možnost “ano a více”, 6 žen a 4 muži označili možnost “nevím”. Obě odpovědi byly v rámci čištění dat z výsledků vyňaty (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 45). Z celkového počtu 90 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 5 žen uvedlo, že při prvním pohlavním styku dosáhly orgasmu, 79 žen uvedlo, že orgasmu nedosáhly. Z celkového počtu 80 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 60 mužů uvedlo, že při prvním styku dosáhli orgasmu, 13 mužů uvedlo, že nikoliv. Signifikantní rozdíl jsme zaznamenali jak u možnosti dosažení orgasmu (5 žen vůči 60 mužům), tak u možnosti jeho nedosažení (79 žen vůči 13 mužům). Ženy tak uváděly signifikantně častěji, že orgasmu nedosáhly a naopak – muži uváděli signifikantně častěji, že orgasmu dosáhli ($\chi^2 = 93.575$, $p = 0.000$).

Na otázku zabývající se **typem vztahu**, ve kterém byl respondent se svým partnerem při přikročení ke koitálnímu debutu, neodpovědělo 10.9% respondentů, to jest 20 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Tři ženy a 6 mužů zaznačili možnost vztahu “na jednu noc a sex proběhl vícekrát”, 6 žen a 1 muž označili možnost “vícekrát sex (ve smyslu dalších setkání za tímto účelem), ale žádný vztah” a 5 mužů označilo možnost, že se jednalo “o člena rodiny”. Všechny tyto odpovědi byly v rámci čištění dat z výsledků vyňaty (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 33). Z celkového počtu 85 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 15 žen uvedlo, že se jednalo o vztah “na jednu noc a sex proběhl pouze 1x”, 61 žen uvedlo, že se jednalo o trvalý předchozí vztah. Z celkového počtu 78 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 24 mužů uvedlo, že se jednalo o vztah “na jednu noc a sex proběhl pouze 1x” a 42 mužů uvedlo, že se jednalo o trvalý předchozí vztah. Signifikantní rozdíl mezi muži a ženami jsme zaznamenali u obou možností, které se v rámci čištění dat zachovaly, čili “na jednu noc, sex pouze 1x” (15 žen vůči 24 mužům) a “trvalý předchozí vztah” (61 žen vůči 42 mužům). Muži tedy uváděli signifikantně častěji typ vztahu “na jednu noc”, zatímco ženy uváděly signifikantně častěji trvalý předchozí vztah ($\chi^2 = 4.902$, $p = 0.027$).

Na otázku týkající se **sexuální zkušenosti partnera** neodpovědělo 11.5% respondentů, to jest 21 (z toho 7 žen) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 37). Z celkového počtu 85 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 65 žen uvedlo, že jejich partner byl zkušený (a tedy zkušenější než ony), 20 žen uvedlo, že jejich partner byl paník. Z celkového počtu 77 mužů, kteří na tuto otázku

odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 42 mužů uvedlo, že jejich partnerka byla zkušená, 25 mužů uvedlo, že to byla panna a 10 mužů označilo možnost "nevím". Signifikantní rozdíl mezi pohlavími jsme zaznamenali u možnosti, že partner byl zkušený (65 ženy vůči 42 mužům). Ženy tedy uváděly signifikantně častěji než muži, že jejich partner byl sexuální zkušený ($\chi^2 = 15.141$, $p = 0.001$).

Na otázku týkající se **iniciace koitálního debutu** (čili kdo první styk inicioval, zda respondent nebo partner) neodpovědělo 7.1% respondentů, to jest 13 (z toho 2 ženy) z celkového počtu dotázaných. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 36). Z celkového počtu 90 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 24 žen uvedlo, že první pohlavní styk iniciovaly ony, 44 žen uvedlo, že styk inicioval jejich partner a 2 ženy uvedly, že si to nepamatují. Z celkového počtu 78 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 46 mužů uvedlo, že první pohlavní styk iniciovali oni, 17 mužů uvedlo, že styk iniciovala partnerka a 17 mužů uvedlo, že si to nepamatují. Signifikantní rozdíl mezi muži a ženami jsme pak zaznamenali u možnosti iniciace respondentem (24 žen vůči 46 mužům) a možnosti iniciace partnerem (44 žen vůči 17 mužům). Ženy tedy uváděly signifikantně častěji, že první pohlavní styk inicioval jejich partner, zatímco muži uváděli signifikantně častěji, že první styk iniciovali oni sami ($\chi^2 = 18.984$, $p = 0.000$).

Mezipohlavní rozdíly v aktuální sexuální aktivitě

Analýza ANOVA pro oblast aktuálních sexuálních aktivit

Výsledky této části jsou popsány slovně, vždy s odkazem na konkrétní řádek přehledové tabulky poskytující ucelený přehled (tabulka je k dohledání na straně 32, tabulka č.2) Odkaz má pak podobu čísla v kulaté závorce. Signifikantní rozdíly jsou v tabulce označeny pomocí červené barvy.

Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku zabývající se **spokojeností se sexuálním životem v současnosti** (1) neodpovědělo 8.2% respondentů, to znamená 15 (z toho 4 ženy) z celkového počtu dotazovaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 58) měla podobu škály od jedné („zcela nespokojený“) do sedmi („zcela spokojený“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 4.69$) a žen ($\bar{X} = 4.80$) signifikantně nelišily ($F = 0.177$, $p = 0.674$).

Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku týkající se **sexuální orientace** (2) odpověděli všichni respondenti, tedy 92 žen a 91 mužů. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 9) měla

podobu škály od jedné („heterosexuál“) do sedmi („homosexuál“). V rámci čištění dat jsme ponechali pouze možnosti 1 až 3 (více k čištění dat viz. sekce „analýza dat“), respektive byli vyjmuti všichni respondenti, kteří na této škále zaznačili možnosti 4-7. V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 1.25$) a žen ($\bar{X} = 1.52$) signifikantně lišily ($F = 9.541$, $p = 0.002$). Ženy tedy svou sexuální orientaci vidí v průměru blíže k homosexualitě než muži.

Na otázku zabývající se **četností zakončení masturbace orgasmem v procentech** (3) neodpovědělo 3.3% respondentů, to jest 6 (z toho 4 ženy) z celkového počtu dotazovaných. Odpověď na otázku měla formu celého čísla, které udávalo příslušné procento četnosti (přesné znění otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 18a). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 96.2\%$) a žen ($\bar{X} = 88.8\%$) signifikantně lišily ($F = 5.879$, $p = 0.016$). U mužů tedy dochází k zakončení masturbace orgasmem v průměru častěji.

Na otázku zabývající se **preferencí masturbace oproti sexu** (a vice versa) (4) neodpovědělo 2.2% respondentů, to jest 4 (všechno ženy) z celkového počtu dotazovaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 20, šedý rámeček) měla podobu škály od jedné („výhradně masturbace“) do sedmi („výhradně sex“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 6.19$) a žen ($\bar{X} = 5.86$) signifikantně lišily ($F = 4.395$, $p = 0.037$). Muži tedy tíhli v průměru více k preferování sexu než ženy.

Na otázku týkající se **míry vzrušivosti erotických materiálů** (5) neodpovědělo 2.2% respondentů, to jest 4 (z toho 2 ženy) z celkového počtu dotazovaných. Otázka (konkrétní podoba viz. dotazník v příloze, otázka č. 24a) měla podobu škály od jedné („velmi slabě“) do sedmi („velmi silně“). V této otázce se odpovědi mužů ($\bar{X} = 4.70$) a žen ($\bar{X} = 4.21$) signifikantně lišily ($F = 4.717$, $p = 0.031$). Muži tedy subjektivně uváděli v průměru vyšší míru vzrušivosti erotických materiálů než ženy.

Tabulka č.2 - legenda

- KD = koitální debut
- Sex. = sexuální
- Mast. = masturbace
- Vv. = vice versa

		F	p	N	Průměr	Směrodatná odchylka
(1)Spokojenost se sex. životem	Žena	0.177	0.674	88	4.80	1.662
	Muž			80	4.69	1.658
	Celkem			168	4.74	1.656
(2)Sexuální orientace	Žena	9.541	0.002	92	1.52	0.620
	Muž			91	1.25	0.550
	Celkem			183	1.39	0.600
(3)Zakončení mast. orgasmem	Žena	5.879	0.016	88	88.80	26.017
	Muž			89	96.18	12.123
	Celkem			177	92.51	20.537
(4)Preference mast. oproti sexu (vv)	Žena	4.395	0.037	88	5.86	1.157
	Muž			91	6.19	0.893
	Celkem			179	6.03	1.041
(5) Vzuřivost erotických materiálů	Žena	4.717	0.031	90	4.21	1.604
	Muž			89	4.70	1.377
	Celkem			179	4.45	1.511

Chí-kvadrát testy pro oblast aktuálních sexuálních aktivit

Výsledky této části jsou popsány slovně, přičemž každá jednotlivá řešená otázka je doprovázena výslednou hodnotou testu chí-kvadrát a hodnotou koeficientu signifikance. Některé odpovědi na otázky byly v rámci čištění dat vyřazeny (více k čištění dat viz. sekce “analýza dat”) a jsou popsány jen čistě okrajově. Vždy je o tom na patřičném místě v textu zmíněno. Pro náhled na původní podobu otázky i s možnými odpověďmi vždy odkazují na číslo otázky v dotazníku, který je součástí veřejné přílohy této práce.

Nesignifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku zabývající se **partnerským vztahem** (ne čistě z hlediska sexuality, ale z dlouhodobější perspektivy) neodpovědělo 0.5% respondentů (1 muž) z celkového počtu dotázaných. Tři ženy a 7 mužů označili odpověď “dosud neměl”, která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 6). Z celkového počtu 92 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 60 žen uvedlo, že jsou v současnosti ve vztahu, 29 žen uvedlo, že v současnosti ve vztahu nejsou, ale již v něm někdy byly. Z celkového

počtu 90 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 46 mužů uvedlo, že jsou v současnosti ve vztahu, 37 mužů uvedlo, že v současnosti ve vztahu nejsou, ale již v něm někdy byli. Nebyl nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 2.613$, $p = 0.106$).

Na otázku zabývající se **četností pohlavního styku v současnosti** neodpovědělo 4.4% respondentů, to jest 8 (z toho 1 žena) z celkového počtu dotázaných. Pět žen a 3 muži zaznačili odpověď "nikdy, nejvýše 1x za rok", 4 ženy a 7 mužů označili odpověď "denně nebo vícekrát denně". Obě odpovědi byly v rámci čištění dat z výsledků vyňaty (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 14, šedý rámeček). Z celkového počtu 91 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 13 žen uvedlo, že sex praktikují několikrát za rok, nejvýše však 1x měsíčně, 27 žen uvedlo, že sex praktikují několikrát za měsíc, nejvýše však 1x týdně, 42 žen pak uvedlo, že se sex praktikují 2x nebo vícekrát týdně. Z celkového počtu 84 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 15 mužů uvedlo, že sex praktikují několikrát za ro, nejvýše 1x měsíčně, 20 mužů uvedlo, že sex praktikují několikrát za měsíc, nejvýše 1x týdně a 39 mužů uvedlo, že sex praktikují 2x nebo vícekrát týdně. Nebyl tedy nalezen žádný signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen ($\chi^2 = 0.889$, $p = 0.641$).

Na otázku týkající **pravidelnosti pohlavního styku** odpověděli všichni respondenti. Konkrétní podoba otázky je k dohledání v dotazníku v příloze (otázka č. 7). Z celkového počtu 92 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 32 žen uvedlo, že pohlavní styk nemívá pravidelně, 60 žen uvedlo, že ho mívá pravidelně. Z celkového počtu 91 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 44 mužů uvedlo, že pohlavní styk nemívá pravidelně, 47 mužů uvedlo, že ho mívá pravidelně ($\chi^2 = 3.469$, $p = 0.063$). Ačkoliv tedy nebyl nalezen přímo signifikantní rozdíl mezi odpověďmi mužů a žen, celkově se u této otázky objevil trend.

Signifikantní rozdíly mezi muži a ženami:

Na otázku zabývající se **četností masturbace v současnosti** neodpovědělo 1.6% respondentů, to jest 3 (z toho 1 žena) z celkového počtu dotázaných. Pět žen a 2 muži zaznačili odpověď "nikdy, nejvýše 1x za rok", která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 18). Z celkového počtu 91 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 19 žen uvedlo, že masturbují několikrát za rok, nejvýše 1x měsíčně, 45 žen uvedlo, že masturbují několikrát za měsíc, nejvýše 1x týdně, 22 žen uvedlo že masturbují dvakrát nebo vícekrát týdně a žádná žena neoznačila možnost "denně nebo vícekrát denně". Z celkového počtu 89 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 10 mužů uvedlo, že masturbují několikrát za rok, nejvýše 1x měsíčně, 20 mužů uvedlo, že masturbují několikrát za měsíc, nejvýše však 1x týdně, 42 mužů uvedlo, že masturbují dvakrát nebo vícekrát denně a 15 mužů uvedlo, že masturbují denně nebo vícekrát denně. Signifikantní

rozdíl mezi muži a ženami jsme pak zaznamenali konkrétně v četnosti masturbace “několikrát za měsíc, nejvýše 1x týdně” (45 žen vůči 20 mužům) a v četnosti masturbace” dvakrát nebo vícekrát týdně (22 žen vůči 42 mužům). Ženy tedy uváděly signifikantně častěji možnost “několikrát za měsíc”, zatímco muži uváděli signifikantně častěji možnost “dvakrát/vícekrát týdně” ($\chi^2 = 33.654$, $p = 0.000$).

Na otázku zabývající se **četností sledování erotických materiálů** neodpovědělo 1.6% respondentů, to jest 3 (z toho 2 ženy) z celkového počtu dotázaných. Jedna žena a 6 mužů zaznačili odpověď “denně nebo vícekrát denně”, která byla v rámci čištění dat z výsledků vyňata (konkrétní podoba otázky viz. dotazník v příloze, otázka č. 24). Z celkového počtu 91 žen, které na tuto otázku odpověděly, odpovídaly ženy následujícím způsobem: 21 žen uvedlo, že erotické materiály nesledují nikdy, nejvýše 1x ročně, 47 žen uvedlo sledování několikrát za rok, nejvýše 1x měsíčně, 17 žen uvedlo sledování několikrát za měsíc, nejvýše 1x týdně a 4 ženy uvedly sledování 2x nebo vícekrát týdně. Z celkového počtu 89 mužů, kteří na tuto otázku odpověděli, odpovídali muži následujícím způsobem: 10 mužů uvedlo, že erotické materiály nesledují nikdy, nejvýše 1x ročně. 14 mužů uvedlo sledování několikrát za rok, nejvýše 1x měsíčně, 30 mužů uvedlo sledování několikrát za měsíc, nejvýše 1x týdně a 30 mužů uvedlo sledování 2x nebo vícekrát týdně. Signifikantní rozdíl mezi muži a ženami jsme pak zaznamenali u všech těchto uvedených odpovědí. Ženy signifikantně více sledují erotické materiály nejvýše 1x ročně nebo nikdy (21 žen vůči 10 mužům), rovněž potom signifikantně více sledují erotické materiály nejvýše 1x měsíčně či několikrát za rok (47 žen vůči 14 mužům). Muži signifikantně více sledují erotické materiály nejvýše 1x týdně nebo několikrát za měsíc (30 mužů vůči 17 ženám) a rovněž signifikantně více sledují erotické materiály 2x nebo vícekrát týdně (opět 30 mužů vůči 4 ženám) ($\chi^2 = 45.127$, $p = 0.000$).

Souvislost prožitku koitálního debutu s aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů

V této části jsme se zabývali možným vlivem a souvislostmi koitálního debutu s aktuálními sexuálními aktivitami, přičemž data jsme analyzovali pomocí parametrické korelační analýzy. Korelovali jsme pouze ordinální proměnné, škály a takové nominální proměnné, které měly formu kontinua, tedy že jednotlivé odpovědi byly seřazené od nejmenší četnosti (například odpověď “1x za rok”) po největší četnost (například “vícekrát týdně”). Uvedené jsou v této části pouze výsledky, jejichž koeficient signifikance se v rámci korelační analýzy ukázal jako menší než 0.05. Jsou zde tedy uvedeny pouze korelace, které vyšly signifikantní. Korelační analýza proběhla zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy.

Muži

Uspokojivost prvního pohlavního styku (škála od 1 = velmi slabě do 7 = velmi silně) negativně signifikantně korelovala se **vzrušením během sledování erotických materiálů** (škála od 1 = velmi slabě po 7 = velmi silně) ($r = -0.229$, $p = 0.016$). Čím slabší byla tedy uspokojivost prvního pohlavního styku, tím silněji jsou muži vzrušeni při sledování erotických materiálů.

Bolestivost prvního pohlavního styku (škála od 1 = velmi slabě do 7 = velmi silně) negativně signifikantně korelovala s **četností zakončení masturbace orgasmem** v současnosti (údaj v procentech) ($r = -0.242$, $p = 0.018$). Čím více byl pro muže koitální debut bolestivý, tím méně v současnosti dochází k zakončení masturbace orgasmem. Průměrná zaznačená hodnota na škále bolestivosti byla však u mužů 1.56, tedy velmi nízká. Standardní odchylka pak u bolestivosti činila 1.295.

Psychická vzrušivost prvního styku (škála od 1 = velmi slabě do 7 = velmi silně) pozitivně signifikantně korelovala s **četností sledování erotických materiálů** (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 24) ($r = 0.247$, $p = 0.018$). Čím více tedy byli muži při styku psychicky vzrušeni, tím více sledují erotické materiály.

Chtěnost prvního styku (škála od 1 = zcela chtěl do 7 = zcela nechtěl) negativně signifikantně korelovala s **četností zakončení masturbace orgasmem v současnosti** (údaj v procentech) ($r = -0.301$, $p = 0.004$). Čím vyšší tedy byla u mužů chtěnost prvního pohlavního styku, tím více v současnosti dochází k zakončení masturbace orgasmem. Průměrná zaznačená hodnota na škále chtěnosti byla u mužů 1.32, tedy velmi nízká. Standardní odchylka pak u chtěnosti činila 0.933.

Věk prvního orgasmu v letech (údaj ve formě celého čísla) negativně signifikantně koreloval s **četností masturbace v současnosti** (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 18) ($r = -0.218$, $p = 0.024$). Čím nižší byl tedy u mužů věk prvního orgasmu, tím častěji v současnosti masturbují.

Ženy

Věk, ve kterém se odehrál koitální debut (údaj v letech a ve formě celého čísla) pozitivně signifikantně koreloval s otázkou zabývající se **preferencí masturbace či sexu** (škála od 1 = výhradně masturbace do 7 = výhradně sex) ($r = 0.292$, $p = 0.003$). Čím nižší věk prvního pohlavního styku, tím spíše ženy preferují masturbaci oproti pohlavnímu styku.

U **věku, ve které se odehrál koitální debut**, jsme se dále setkali s trendem k negativně signifikantní korelaci s otázkou zabývající se **četností sledování**

erotických materiálů (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 24) ($r = -0.151$, $p = 0.079$). Jedná se tedy o trend týkající se následující souvislosti – čím nižší věk prvního pohlavního styku, tím více ženy v současnosti sledují erotické materiály.

Věk prvního partnera (údaj v letech a ve formě celého čísla) pozitivně signifikantně koreloval s otázkou zabývající se **preferencí masturbace oproti sexu (a vice versa)** (škála od 1 = výhradně masturbace do 7 = výhradně sex) ($r = 0.200$, $p = 0.037$). Čím starší tedy byl první sexuální partner, tím spíše ženy preferují sex oproti masturbaci.

U **uspokojivosti prvního pohlavního styku** (škála od 1 = velmi slabě do 7 = velmi silně) jsme se setkali s trendem k pozitivně signifikantní korelaci s **četností sledování erotických materiálů** (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 24) ($r = 0.160$, $p = 0.068$). Jedná se tedy o trend týkající se následující souvislosti – čím vyšší uspokojivost prvního pohlavního styku, tím více ženy v současnosti sledují erotické materiály.

U **fyzické vzrušivosti koitálního debutu** (škála od 1 = velmi slabě do 7 = velmi silně) jsme se rovněž setkali trendem k pozitivně signifikantní korelaci s **četností sledování erotických materiálů** ($r = 0.171$, $p = 0.062$). Jedná se tedy o trend týkající se následující souvislosti – čím vyšší fyzická vzrušivost prvního pohlavního styku, tím více ženy v současnosti sledují erotické materiály.

Věk prvního orgasmu v letech (údaj ve formě celého čísla) negativně signifikantně koreloval s **četností masturbace v současnosti** (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 18) ($r = -0.236$, $p = 0.022$). Čím nižší byl tedy u žen věk prvního orgasmu, tím častěji v současnosti masturbují.

Věk prvního orgasmu v letech také negativně signifikantně koreloval s **četností zakončení masturbace orgasmem v současnosti** (údaj v procentech) ($r = -0.279$, $p = 0.009$). Čím nižší byl tedy u žen věk prvního orgasmu, tím více v současnosti dochází k zakončení masturbace orgasmem.

Věk prvního orgasmu rovněž negativně signifikantně koreloval s **četností sledování erotických materiálů** (konkrétní podoba otázky a jednotlivých možných odpovědí viz. dotazník v příloze, otázka č. 24) ($r = -0.264$, $p = 0.011$). Čím nižší byl tedy u žen věk prvního orgasmu, tím častěji v současnosti sledují erotické materiály.

Diskuse kvantitativní části

Cílem naší studie bylo co nejkompexnější zmapování mezipohlavních rozdílů v popisu prožitku koitálního debutu, v popisu aktuálních sexuálních aktivit a rovněž pak zmapování souvislostí mezi prožitkem koitálního debutu a aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů. Naše studie měla vzhledem k nedostatku předešlých výzkumů na toto téma především explorativní charakter. Stanovili jsme však 4 hypotézy týkající se oblasti prožitku koitálního debutu, přičemž jsme v jejich rámci předpokládali, že prožitek prvního pohlavního styku bude pro ženy a pro muže ve většině oblastí odlišný.

V rámci první hypotézy jsme předpokládali, že ženy budou na škále chtěnosti pohlavního styku uvádět nižší hodnoty než muži, což se potvrdilo. Ačkoliv jsme se z kvantitativní části nedozvěděli důvod potenciální nechtěnosti, lze se na základě předchozích výzkumů (Darling a kol., 1992) a rovněž výpovědí informatorek z kvalitativní části domnívat, že důvodem může být tlak ve formě naléhání ze strany partnera týkající se překročení ke koitálnímu debutu. I přes to, že v takovém případě není pohlavní styk vynucený, není ani úplně chtěný – je možné, že kdyby záleželo jen na dotyčné ženě, ještě by s uskutečněním koitálního debutu počkala. S touto domněnkou možné příčiny větší nechtěnosti souvisí i výsledek analýzy odpovědí na otázku týkající se iniciace koitálního debutu – ženy uváděly signifikantně častěji, že první styk inicioval jejich partner a muži uváděli signifikantně častěji, že styk iniciovali oni sami. V oblasti nedobrovolnosti a tedy i vyložené vynucenosti pohlavního styku se v rámci naší studie neukázal žádný signifikantní rozdíl mezi muži a ženami, přičemž charakter odpovědí svědčil o prakticky výhradní dobrovolnosti styku u obou pohlaví.

Druhá hypotéza byla formulována na základě předpokladu, že ženy budou při překročení ke koitálnímu debutu častěji ve vztahu s partnerem než muži ve vztahu s partnerkou a muži budou častěji uvádět jako svou první milenku někoho jiného než partnerku, se kterou byli ve vztahu. Jak se ukázalo, ženy častěji než muži označily svého prvního partnera jako „partnera“, kdežto muži častěji než ženy použily označení „spolužačka“. Lze tedy říci, že i tato hypotéza se nám potvrdila a výsledek byl velmi podobný zjištěním v předchozích studiích zabývajících se touto oblastí (Jessor a kol., 1983). S touto oblastí souvisela i otázka zabývajících se typem vztahu při překročení ke koitálnímu debutu. Zde muži našeho vzorku uváděli signifikantně častěji typ vztahu „na jednu noc“, zatímco ženy uváděly signifikantně častěji trvajících předchozí vztah, což správnost našeho předpokladu ještě více podpořilo. Existenci rozdílného typu vztahu při překročení ke koitálnímu debutu dávali předchozí studie do souvislosti s rozdílným významem prvního pohlavního styku pro jednotlivá pohlaví, my jsme však u této hypotézy vycházeli z evolučního hlediska. Příčinou mohou být rozdílné reprodukční strategie mužů a žen. Vzhledem k tomu, že po uskutečnění pohlavního styku může u ženy dojít k těhotenství, lze předpokládat, že bude při výběru partnera více pečlivá a je pravděpodobné, že bude jako potenciálního otce preferovat partnera, který jí a dítěti bude ochoten a schopen poskytnout zaopatření – bude se snažit ještě před samotným stykem budovat s partnerem závazný vztah. U mužů se naopak častěji objevuje tendence k větší sexuální variabilitě (Schmitt, 2005).

Muži také na rozdíl od žen mohou zvyšovat svůj reprodukční úspěch vyhledáváním většího počtu sexuálních partnerek, s čímž může souviset častější tendence k uskutečnění pohlavního styku, kterému nepředcházela žádný vztah, ale uskutečnil se s někým, “koho nedávno potkali” (Zelnik a Shah, 1983).

V rámci třetí hypotézy jsme předpokládali, že ženy budou uvádět nižší uspokojivost prvního pohlavního styku než muži. Výsledek pak potvrdil naše očekávání, které bylo v souladu s předchozími výzkumy, jež prokázaly menší uspokojení z prvního pohlavního styku u žen (Darling, Davidson a Passarello, 1992; Santtila, Sandnabba a Jern, 2009). Příčinou existence tohoto očividně rozšířeného fenoménu může být mnoho faktorů. Ženy například častěji než muže provází obavy ohledně prvního styku. Styk je také pro ženy častěji bolestivější než pro muže (Thompson, 1990; Schwartz, 1993), což se potvrdilo i v rámci našeho výzkumu. Strach z bolesti může být považován za jeden z hlavních důvodů nižší uspokojivosti prvního pohlavního styku u žen. Důvodem celkové menší uspokojivosti mohou být i další rozdíly, které se v rámci naší studie ukázaly jako signifikantní – pro ženy našeho vzorku byl koitální debut méně fyzicky a psychicky vzrušivý než pro muže. Ženy jsou rovněž s prvním pohlavním stykem méně spokojené psychicky, méně častěji uvádějí také fyzické uspokojení a dosažení orgasmu při prvním styku (Guggino a Ponzetti, 1997). Myslíme si, že společně se strachem z bolesti bude jedním z významných důvodů menší uspokojivosti koitálního debutu u žen rozdílná orgastičnost mužů a žen (společně se Sprecher a kol., 1995). Z tohoto důvodu byla této oblasti věnována i naše čtvrtá hypotéza.

V rámci čtvrté hypotézy jsme předpokládali, že ženy budou mít při prvním pohlavním styku nižší orgastičnost než muži. Výsledek opět potvrdil naše očekávání - ženy uváděly signifikantně častěji, že orgasmu nedosáhly. Tento výsledek pak byl i v souladu s předchozími výzkumy na toto téma (například Simon a Gagnon, 1968). Z evolučního hlediska může být příčina rozdílné orgastičnosti obou pohlaví spojena s nutností orgasmu pro početí. U mužů je v tomto směru orgasmus nutný, o možné adaptivnosti ženského orgasmu se stále debatuje.

Potvrdily se nám tedy všechny předpokládané rozdíly mezi muži a ženami týkající se prožitku koitálního debutu a odhalili jsme pak celkově negativnější prožitek prvního sexu u žen. Tato zjištění jsou v souladu s výsledky předchozích studií, které problematikou koitálního debutu zabývaly.

Signifikantní rozdíly jsme také zaznamenali v okruhu otázek týkajících se problematiky stáří aktérů koitálního debutu, přičemž odpovědi na jednotlivé otázky se vzájemně podporovaly.

Průměrný věk koitálního debutu v našem vzorku činil u žen 16.71 let, u mužů 17.38 let. Podle řazení dle Walshe a kol. (2011) se u obou věkových hladin jedná o “střední věk” pro první pohlavní styk, tedy ani brzký, ani pozdní. Naše výsledky se však neshodují s výzkumem Alan Guttmacher Institutu (2002), kde průměrný věk prvního styku činil 17.4 let pro ženy a 16.9 let pro muže – naše výsledky jsou tak opačné. Naše data ohledně věku koitálního debutu jsme také porovnali s celonárodním výzkumem sexuálního chování v ČR (Weiss a Zvěřina, 2001), který porovnává data z výzkumů z let 1993 a 1998. Průměrný věk koitálního debutu v roce 1993 činil 18.02 pro ženy a 18.08 pro muže, v roce 1998 pak činil 18.06 pro ženy a

18.17 pro muže – v obou dvou případech je výsledek bez statisticky významného rozdílu. Výsledek naší studie je tedy odlišný jak od výsledků zjištěných v rámci AGI, tak v rámci našeho celonárodního výzkumu. To může být dáno specifičností našeho vzorku sestávajícího se pouze ze studentů vysokých škol. Rovněž lze spatřit pokračující trend ke snižování věku při prvním pohlavním styku, který zaznamenali již Weiss a Zvěřina (2001), když porovnali generaci respondentů narozených po roce 1964 s generací narozenou před rokem 1934 – rozdíl činil 2 roky u mužů a téměř 3 roky u žen.

Průměrný věk prvního sexuálního partnera a partnerky byl u žen 19.98 let, u mužů 17.86 let, muži pak v rámci odpovědí na další otázku uvedli, že byli v době svého koitálního debutu v průměru o 0.11 let mladší než partnerka, ženy o 3.12 mladší než partner. Všechny výše uvedené otázky týkající se stáří aktérů koitálního debutu se tedy vzájemně doplňují, což podtrhuje věrohodnost těchto dat.

Cílem naší studie bylo také zmapovat možné souvislosti mezi prožitkem koitálního debutu a aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů. V této oblasti jsme však v rámci kvantitativní korelační analýzy nenarazili na žádná zjištění, která by naznačovala, že koitální debut může mít nějaký zásadnější vliv na další sexuální život. Přesto jsme zaznamenali 3 zajímavé výsledky.

Při korelování bolestivosti prvního pohlavního styku u mužů jsme zjistili (ačkoliv průměrná zaznačená hodnota na škále bolestivosti u mužů činila 1.52 [1 = velmi slabě bolestivý]), že čím více byl pro muže koitální debut bolestivý, tím méně v současnosti dochází k zakončení masturbace orgasmem. Bolestivost prvního styku tak může mít souvislost s orgastičností mužů při masturbaci, což považujeme za velmi zajímavé zjištění.

Při korelační analýze věku prvního partnera u žen jsme zjistili, že čím starší byl první sexuální partner, tím spíše ženy v současnosti preferují sex oproti masturbaci. Věk partnera tak může mít souvislost s preferencí současných sexuálních aktivit (ve smyslu masturbace a styku). Vzhledem k tomu, že s vyšším stářím jsou často spojené i větší zkušenosti se lze domnívat, že ženy si díky staršímu (a tedy potenciálně zkušenějšímu) partnerovi vypěstovaly kladnější vztah k sexu.

U korelační analýzy věku prvního orgasmu s četností masturbace v současnosti jsme zaznamenali zajímavou podobnost. Jak u mužů tak u žen jsme se setkali s tím, že čím nižší věk prvního orgasmu popsali, tím častěji v současnosti masturbují. Lze se domnívat, že obě pohlaví mají kladnější vztah k autosexuálním aktivitám v případě, že se u nich orgasmus objevil v brzkém věku. Může se jednat o intrasexuální variabilitu v míře sexuální touhy – tito jedinci, bez ohledu na pohlaví, mají celkově vyšší sexuální touhu.

V souladu s předchozími výzkumy (Udry, 1979) se pak ukázaly výsledky korelační analýzy věku koitálního debutu s věkem menarché u žen našeho vzorku. Čím nižší udávaly ženy věk menarché, tím dříve zároveň vstoupily do pohlavního života. Příčinu můžeme hledat v evolučním hledisku – dřívější vstup do pohlavního života u žen, který souvisí s menarché, znamená delší reprodukční období a tedy možnost mít větší počet potomků. Co se týče mužů, tak vzhledem k vysoké produkci pohlavních buněk není jejich reprodukční období omezeno maximálním počtem cyklů, jako je tomu u žen, a proto nebývá věk prvního výronu semene spojován s dalšími

reprodukčními strategiemi mužů. Korelační analýzu jsme nicméně provedli i u nich, nezaznamenali jsme však dle očekávání žádnou signifikantní souvislost prvního výronu semene s věkem koitálního debutu.

Hodnocení kvality výzkumu a jeho limity

Aby byla zajištěna validita výzkumu, zahrnuli jsme do dotazníku oblasti, kterými se zabývaly předešlé výzkumy. U těchto oblastí jsme očekávali stejné výsledky, které by znamenaly ověření výše uvedených hypotéz. Na základě výsledků pak skutečně došlo k jejich potvrzení (hypotéza číslo 2 vyšla celkově jako trend, avšak 2 stěžejní odpovědi se mezi muži a ženami signifikantně lišily).

Cílem studie bylo rovněž ověření použitelnosti vytvořeného dotazníku, a to kvůli pozdější potenciální aplikaci na širší veřejnost. Vzhledem k tomu, že v něm byly uvedeny otázky, které se v předešlých výzkumech nevyskytovaly, bylo třeba nejprve zjistit, zda tento dotazníkový nástroj funguje, zda je srozumitelný a zda lze jeho prostřednictvím získat validní odpovědi. Na základě reakcí respondentů jsme následně některé otázky přeformulovali. Předpokládáme, že stávající formu dotazníku bude možné k aplikaci na širší veřejnost, což by mohlo být cílem navazující větší studie na toto téma.

Aby byl výzkum kvalitní, zajistili jsme v první řadě adekvátní podmínky a vydali jsme maximální snahu o to, aby v této oblasti nebylo nic ponecháno náhodě. Prioritami bylo zajištění prostředí odpovídajícího výzkumu, zajištění homogenního vzorku a využití výhod, které dotazníkové šetření poskytuje – přímočarý sběr dat, který poskytuje přesná, numerická data (Hendl, 2005). Co se týká konstrukce dotazníku, bylo třeba dbát na to, aby nebyl nejednoznačný, sugestivní, měl dobrou výstavbu otázek a neobjevovaly se v něm výrazy, které by vyžadovaly specifické znalosti určitého oboru.

Mezi limity studie můžeme zařadit úzkou specifičnost vzorku, neboť byl výzkum realizován pouze na studentech vysokých škol. Výsledky mají tedy výpovědní hodnotu pouze o jedné skupině obyvatel. Nicméně, jak jsem uvedl výše, bylo potřeba zjistit, zda je dotazníkový nástroj funkční, a to ještě před tím, než bude použit na širší vrstvy obyvatelstva. V rámci kvalitativní části výzkumu náš vzorek čítal 12 informátorů, což bychom rovněž mohli označit za limit studie, ačkoliv se nám velikost vzorku jevila pro účely tohoto výzkumu jako dostačující. V dalších výzkumech by bylo možné oslovit více informátorů. Limitem pak mohla být skutečnost, že celkový dotazníkový soubor byl dlouhý a jeho vyplňování zabralo v průměru 45 minut, což mohlo mít vliv na kvalitu vyplňování dotazníků z důvodu únavy a nízké soustředěnosti respondentů.

Etika kvantitativní části

Etické otázky společenskovedního výzkumu vyplývají z daného kulturního kontextu jednotlivých zemí. Pro každou zemi je základem platná legislativa a etické kodexy, v České Republice je v tomto ohledu primární Ústava ČR obsahující Listinu základních práv a svobod platnou pro všechny občany ČR. Je nutné dodržovat povinnosti dané zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

Vzhledem k intimitě zvoleného tématu byli respondenti vedeni celou dobu pod náhodně vygenerovanými číselnými kódy a v rámci informovaného souhlasu byli ubezpečeni, že odpovědi z dotazníků budou uchovávány v elektronické podobě a budou použity pouze k zodpovězení výzkumných otázek. Data jsou a v budoucnu budou skladována anonymně (pod číslem účastníka výzkumu) a v rámci současného publikování dochází ke zveřejnění pouze celkových závěrů a nikoliv výsledků týkajících se jednotlivých účastníků. Rovněž jsme respondentům sdělili, že bez podpisu informovaného souhlasu nebudou poskytnuté údaje ve výzkumu využity, od všech účastníků jsme však souhlas obdrželi. Vysoké úrovně anonymity bylo dosaženo využitím obálek, ve kterých byly dotazníky předány respondentovi a potom zapečetěné v obálce předány zpět výzkumníkovi. Účastníci výzkumu byli instruováni, aby dotazník vyplňovali sami bez přítomnosti jiné osoby.

Kvalitativní část

Úvod a cíle kvalitativní části

Po zralé úvaze jsme se rozhodli, primárně z důvodu zajištění komplexity výzkumu, přistoupit i k realizaci kvalitativní části. Od začátku jsme si byli vědomi nelehkého úkolu, který před námi ležel, neboť intimní povaha tématu této práce volala prakticky výlučně po výzkumu kvantitativním. Několik studií prokázalo, že při rozhovoru tváří v tvář (který se používá v kvalitativním výzkumu) může tazatel narušovat průběh výzkumu. Taková situace může nastat právě ve chvíli, kdy mají získávané informace citlivou povahu a respondent by se mohl při rozhovoru cítit trapně (Aquilino a kol., 2000; Couper a kol., 2003). Pro kvalitativní část studie tak bylo stěžejní maximálně se soustředit nejen její na odborné a erudované provedení, ale i na zajištění maximálního komfortu informátorům, stoprocentní zajištění anonymity podložené informovaným souhlasem a lidský přístup k informátorům jakožto k jedincům, nikoliv jakožto nahraditelným zdrojům informací.

Stěžejním momentem, kdy jsme o zařazení kvalitativní části začali uvažovat, bylo odkrytí výsledků části kvantitativní. Součástí dotazníku byla totiž kromě škál a uzavřených otázek i jedna otázka otevřená – “pokud je to možné, popište blíže okolnosti Vašeho prvního sexuálního zážitku”. Na tuto otázku se nám však nedostalo buď odpovědi žádné nebo odpovědi velmi vágní, zaznamenané jednou větou či dokonce pouhým souslovím. Na základě takto neuspokojivých výsledků jsme se rozhodli přikročit k vytvoření krátkého interview, které jsme použitými otázkami cílili podobně jako kvantitativní výzkum, avšak s přizpůsobením k rozhovoru tváří v tvář. Cílem pak bylo zajistit ucelenější a tedy detailnější popis průběhu koitálního debutu vlastními slovy informátora, což se podařilo. Primárním cílem, ve shodě s kvantitativní částí, bylo pak v rámci tématu této práce (čili možné rozdíly v popisu prožitku koitálního debutu mezi muži a ženami) vzájemně porovnat výpovědi žen a mužů a najít potenciální podobnosti či rozdíly. Získali jsme tak vhodné doplnění kvantitativní části, neboť přímá interakce mezi tazatelem a informátorem v rámci strukturovaného interview s otevřenými otázkami (pro které jsme se rozhodli) umožnila konkrétnější specifikaci probírané problematiky ze strany informátora a možnost doptávání na tuto problematiku ze strany tazatele. Dostali se nám tak do rukou ucelené výpovědi, přičemž některé prvky těchto sdělení pomohly objasnit a vrhnout nové světlo na poznatky získané v kvantitativní části (například nastínění potenciálních důvodů ke zvýšenému výskytu nechtěnosti pohlavního styku ze strany žen). Vzhledem k maximální homogenitě vybraných informátorů s respondenty kvantitativní části je možné nahlížet na výpovědi informátorů jako na potenciální (nikoliv tedy nutné či ‘jasně dané’!) objasnění některých jevů, které se v kvantitativní části objevily, zvláště pokud prožitky a reflexe informátorů korespondují se zjištěními předchozích výzkumů na dané téma, pokud takové studie existují. Cíl, který jsme si na začátku vytyčili, tedy realizace maximálně komplexní exploratorní studie, byl tak zařazením kvalitativní části naplněn.

Hypotézy

Pro kvalitativní výzkum je charakteristická snaha o nepředpojatost a minimum předem utvořených hypotéz. Proto jsme odhlédli od stanovených hypotéz z kvantitativní části a k rozhovorům jsme přistupovali s tím, že se nejedná o jejich testování. Šlo nám tedy v rámci induktivní metody poznání o vyhnutí se přijatým předpokladům, o porozumění dané problematice a vytvoření komplexního obrazu sledované oblasti, tedy koitálního debutu. Nesoustředili jsme se však pouze na první pohlavní styk. Rozhodli jsme se do rozhovoru zařadit i přímé otázky na souvislost koitálního debutu s další sexuální aktivitou, čili možný vliv prvního pohlavního styku na následující pohlavní život. V kvantitativní části jsme tyto potenciální souvislosti zkoumali prostřednictvím korelací, zde jsme se informátorů přímo ptali, zda nějaký (jakýkoliv) vliv reflektují, přičemž se nám dostalo velmi zajímavých informací.

Metodika

Výběr vzorku, prostředí výzkumu

Aby bylo možno vysledovat v rámci skupiny konkrétní pravidelnosti, podobnosti, či odlišnosti, rozhodli jsme vybrat 12 informátorů, z toho 6 (50%) tvořili muži a 6 (50%) ženy. Dvanáct lidí se nám jevilo jako optimální počet, neboť menší počet informátorů už by mohl být na úkor výpovědní hodnoty a větší počet nám nepřípadal vzhledem k povaze kvalitativní části (netvoří základní pilíř této studie) potřebný. Považovali jsme za nutné strukturu vzorku maximálně přiblížit struktuře vzorku z kvantitativní části z důvodu zajištění homogenity, tedy aby si byli jedinci ve vzorku podobní ve významových charakteristikách, aby bylo možné na informace obsažené ve výpovědích informátorů nahlížet jako na potenciální objasnění některých jevů z kvantitativní části, jak je již uvedeno výše. Kritériem pro vstup do výzkumu se tak stalo studium bakalářského či magisterského typu studia a věk mezi 18 – 35 lety. Je vyšší pravděpodobnost, že lidé v této věkové skupině si detailněji vybaví okolnosti svého prvního sexuálního zážitku. Studenti pak již často mají zkušenost s výzkumy a jsou v tomto ohledu ochotnější a přístupnější, svou roli také hraje dobrá časová a místní dostupnost informátorů. Výzkum byl omezen, stejně jako v kvantitativní části, pouze na hlavní město Prahu. Nábor vzorku proběhl metodou sněhové koule – snowball (Disman, 2002). V rámci této metody bylo důležité věnovat pozornost výběru původního informátora a informátorky, neboť tito nás vedli k novým členům naší vzorkové skupiny. Vzhledem k povaze kvalitativní části se nám jevilo vhodnější, aby kontakt s novými informátory proběhl nejdříve přes původního informátora a teprve potom byl charakter výzkumu detailněji vysvětlen tazatelem, než aby byl nábor prováděn formou plakátů a bezprostředního osobního kontaktu, jak tomu bylo v případě kvantitativní části. Pro využití metody snowball hovořil také fakt, že je její použití vhodné právě v případě homogenních skupin. Na tomto místě bych uvedl, že jsme si vědomi toho, že závěry kvalitativního výzkumu nemají reprezentativní povahu a vztahují se pouze na zkoumaný vzorek v rámci kvalitativní části studie (Vaněk, Mücke, Pelikánová, 2007).

Výběr prostředí výzkumu a tedy místa rozhovoru byl podřízen preferencím informátora, aby se cítil komfortně. Celkově se 8 rozhovorů odehrálo v bytě informátora a 4 rozhovory na neutrální půdě – 2 v čajovně a 2 v prostorách budovy FHS UK, přičemž za tímto účelem jsme měli k dispozici místnost kvůli zajištění anonymity a eliminaci vnějších rušivých vlivů.

Nástroj výzkumu – strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami

Rozhovory jsme se rozhodli vést pomocí strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami. Tento typ rozhovoru se používá, když je nutné minimalizovat variaci otázek kladených dotazovanému – redukuje se tak pravděpodobnost, že se data získaná v jednotlivých rozhovorech budou výrazně strukturně lišit (Hendl, 2005). Tento typ interview se jevil jako ideální také vzhledem k tomu, že jeho účelem je co nejvíce minimalizovat efekt tazatele na kvalitu rozhovoru, přičemž právě narušení průběhu výzkumu ze strany tazatele by mohlo při použití jiných typů rozhovoru vzhledem k citlivé povaze získávaných dat nastat. Data z tohoto typu interview se také snadněji analyzují (jednotlivá témata se v rozhovoru lehce lokalizují) (Hendl, 2005). Ačkoliv je tento rozhovor strukturovaný, nejsou kladeny překážky tomu, aby se tazatel dále doptával na detailnější informace o probírané oblasti.

Podoba rozhovoru, jeho struktura a konkrétní znění jednotlivých otázek vznikly v rámci kurzu „Seminář k evoluční psychologii“, který je vyučován na FHS UK, přičemž na jeho vzniku se kromě řešitele projektu, vedoucí projektu a vedoucí semináře podíleli i studenti tohoto kurzu. Rozhovoru byl vytvořen přímo pro účely studie, nejednalo se tedy o strukturu standardizovanou. Podoba otázek použitých v rozhovoru, jejich srozumitelnost a konzistence byly před užitím v naší studii testovány v rámci semináře na jedné skupině respondentů. Konkrétní podobu otázek v pořadí tak, jak po sobě následovaly, přikládám jako veřejnou přílohu.

Na tomto místě strukturu rozhovoru a způsob jeho vedení alespoň nastíním. V úvodu byl informátor znovu ujištěn o anonymitě rozhovoru. Ještě jednou jsem ve zkratce představil sebe jakožto tazatele a svůj projekt (o charakteru projektu byl informátor do detailu vyrozuměn před samotným přikročením k rozhovoru ve chvíli prvotního kontaktu). Každý z informátorů byl ujištěn, že pokud nebude chtít na danou otázku odpovědět, nebudeme se jí již dále věnovat a přejdeme k otázce následující. Rozhovor se skládal ze 4 baterií otázek – první masturbace, první nekoitální zážitek, koitální debut a na závěr vliv na další sexuální život. Na první nekoitální zážitek byl informátor dotazován pouze v případě, že na otázku „Co tě napadne, když se tě zeptám na tvůj první sexuální zážitek?“ odpověděl právě nekoitálním aktem. Je důležité v tuto chvíli poznamenat, že rozhovor byl zaměřen širěji, než bylo vzhledem k naší studii nutné, a to z důvodu poskytnutí informací relevantních pro jiné studie (například otázky zaměřené na sexuální fantazie) a z důvodů komplexity výpovědi informátora. Ta byla důležitá vzhledem k charakteru této studie jakožto pilotního projektu k dalším potenciálním pracem na toto téma. V kvalitativní části této studie tak nebyly použity všechny získané informace, ale pouze jejich část, která pro nás byla relevantní z hlediska zaměření se na mezipohlavní rozdíly v koitálním debutu a jeho možného vlivu na další sexuální aktivity. Analýza

tedy byla provedena jen na částech zabývajících se koitálním debutem a vlivem na další sexuální život.

Vzhledem k intimnímu charakteru rozhovoru bylo důležité nejen působit seriózně, ale rovněž naznačit vhodným povzbuzováním informátora zaujatost a „účast“, čili nebýt u rozhovoru přítomný „pouze fyzicky“. V rámci vedení rozhovoru jsem se snažil vyvarovat se jako tazatel především sugescí, moralizování, bagatelizace či interpretace, která je nutně součástí až vlastní analýzy (Vaněk a kol, 2007).

Zpracování získaných informací

Rozhovory byly se souhlasem informátora nahrány na diktafon a následně přepsány do lépe zpracovatelné podoby písemného dokumentu. Za účelem vlastního přepisu byl využit program Express Scribe, pro přepis rozhovorů byla využita metoda doslovné transkripce. I toto je (kromě intimního charakteru výpovědí) důvod, proč jsou přepisy součástí studie nikoliv jako veřejná, ale jako neveřejná příloha, která je k dispozici na vyžádání u řešitele projektu.

Analýza

V kvalitativním výzkumu od sebe nelze striktně oddělit analýzu a interpretaci, a tak interpretace prostupuje jak částí analýzy, tak část samotných výsledků. Samostatný prostor pak samozřejmě interpretace dostala v závěrečné diskusi.

Jak již bylo naznačeno výše, do našeho výzkumu jsme použili pouze některé části interview. Důvodem byla soudržnost kvalitativní části s částí kvantitativní a tedy i zachování jednoty s tématem této práce.

Za účelem vlastní analýzy jsme se rozhodli pro využití kategorické analýzy, v jejímž rámci jsem zkoumanou problematiku rozčlenil na relevantní okruhy a kategorie. Okruhy byly 2, a to (1) „koitální debut“ a (2) „vliv koitálního debutu na další sexualitu“. V rámci obou okruhů pak došlo k rozdělení informací, které informátor poskytl, na jednotlivé kategorie. V prvním okruhu se jednalo o 4 kategorie: (A) „Okolnosti přikročení ke koitálnímu debutu“, (B) „Emoce spojené s koitálním debutem“, (C) „Zpětná reflexe koitálního debutu“ (čili co konkrétně tato událost pro informátora znamenala) a (D) „Popis prožitku koitálního debutu“. Ve druhém okruhu se jednalo o 3 kategorie: (A) „Podobnost dalších partnerů partnerovi prvnímu“, (B) „Reflexe ovlivnění následujícího sexuálního života“ (v co možná nejširším smyslu slova) a (C) „Ovlivnění výběru sexuálních praktik v následujícím sexuálním životě“. Po rozčlenění na kategorie následovala analýza s cílem zjistit především rozdíly mezi výpověďmi mužů a žen, pozornost však byla rovněž věnována i potenciální vzájemné podobnosti výpovědí.

Analýza výpovědí u mužů

MUŽ 1 – 24 let

Shrnutí 1. okruhu

Neustálé zdůrazňování slovního spojení “mít TO za sebou” naznačuje, že MUŽ 1 vnímal panictví jako stigma. Koitální debut popsal jako “znouzectnost” – “byl jsem rád, že jsem se toho zbavil”.

Jedním z faktorů, který u něj tento postoj pomohl utvořit, byl citelný tlak vnitřní, ale i z okolí. Jeho bratr to “měl za sebou” v 15 letech. Vnitřně si pak pro ztrátu panictví nastavil hranici 18 let – “jestli se to přehoupne přes 18 a budu ještě panic, tak je zle a už to budu těžko dohánět”. Tento postoj ho zřejmě přivedl k rychlému vyhledání partnerky, se kterou by o panictví přišel – znal jí týden a uvedl, že spolu “jakoby chodili”.

Samotný styk vnímá jako “negativnější” a ne úplně uspokojující – “nějak mi to poprvý nesedlo”. Proběhl v bytě u ženy, která měla zároveň ještě jiného partnera. Bylo mu 18 let, partnerce 25 a byla zkušenější. Dosáhl orgasmu, ale “až po hodině”, zatímco partnerka “asi čtyřikrát za tu dobu”. Informátor uvedl, že mu “vzhledově úplně nesedla”, chvílema “myslel na úplně jiné věci” a říkal si “co to tady vlastně dělám”. Je tak patrné, že výběr první partnerky byl zcela podřízen cíli, a to zbavit se panictví. Negativní vnímání koitálního debutu tak bylo způsobeno do značné míry právě tímto faktorem. Zbavení se panictví pak MUŽ 1 označil za nejdůležitější výstup koitálního debutu. “Dosáhnul jsem takový určitý vyrovnanosti, že jsem to přestal řešit”, nicméně zpětně reflektuje, že “mohl klidně počkat” a zřejmě si tak zajistit i pozitivnější vstup do sexuálního života.

Shrnutí 2. okruhu

Informátor nereflektuje žádnou podobnost první partnerky s následujícími partnerkami. Reflektuje však ovlivnění další sexuality – po zážitku prvního koitálního debutu “docenil partnerský sex”, protože se v jeho rámci dá “sex budovat a domlouvat se s tou partnerkou”. Uvědomil si, že sex “není otázka kvantity nebo úspěchání”. Ovlivnění výběru dalších sexuálních praktik koitálním debutem nezaznamenal, ovlivnilo ho “spíš víc porno”.

MUŽ 2 – 23 let

Shrnutí 1. okruhu

Informátor svůj koitální debut realizoval na základě pocíťování skutečné lásky. Jeho partnerka, kterou charakterizoval jako kamarádku, měla současně s ním ještě přítele, bubeníka z informátorovy kapely. Uvedl, že s dotyčnou ženou “se tajně milovali”, láska tedy byla oboustranná, ale oba si byli vědomi, že spolu nemohou být a tuto

situaci spolu probírali. Tento vskutku romantický motiv mohl po vzoru rčení “zakázané ovoce nejlépe chutná” (implicitní význam, čistě na základě mé interpretace – hodit do poznámky pod čarou) sehrát určitou roli v přikročení k pohlavnímu styku.

Dle samotného informátora se jednalo o “sex, který vykvet z čistý lásky”, přičemž akt popsal jako “silně emotivní zážitek, hodně vášnivý”. Bylo mu 17 let, partnerce rovněž 17, přičemž byla zkušenější. Sexuální akt se odehrál v bytě informátora. Dosáhl orgasmu a myslí si, že partnerka také. Zážitek byl pro něj “hrozně silný” a uspokojující – “ze styku jsem měl velkou radost”. Rovněž však cítil pocit viny, protože byla jeho partnerka zadaná. Na širěji formulovanou otázku, jejíž částí byl i dotaz tazatele, zda “s tím má tedy spojený veskrze pozitivní emoce, kromě tí viny”, však informátor nezareagoval žádnou korekcí a zmínkou o jakýchkoliv negativních emocech. Lze tedy usuzovat, že pozitivní emoce nad vinou převládly. Muž 2 pak kladl velký důraz na citový prožitek celého styku, což několikrát zdůraznil a považuje citovost zážitku za vůbec nejdůležitější aspekt jeho koitálního debutu.

Shrnutí 2. okruhu

Muž 2 si není vědom žádné podobnosti (ani charakterové, ani vzhledové) následujících sexuálních partnerek s jeho první partnerkou – “nějaký vliv prvního zážitku tady nevidím”. Ovlivnění očekávání další sexuality a vůbec ovlivnění dalšího sexuálního života sám nijak nereflektuje, stejně tak vliv na užití dalších sexuálních praktik.

MUŽ 3 – 22 let

Shrnutí 1. okruhu

Pro Muže 3 vyplynul koitální debut z kamarádkého vztahu. Poznali se s partnerkou na základní škole, přičemž uvedl, že jejich kamarádství k tomu “tak nějak směřovalo”. K samotnému styku došlo, když mu bylo 14 let, jeho partnerka byla tou dobou již na střední škole a bylo jí 16. Impulsem pro utvoření pevnějšího vztahu (pak již spojeného se sexem) mohla být dle informátora skutečnost, že partnerce zemřel otec, a tak v jejich vztahu mohla hledat kompenzaci. Muž 3 dále uvedl, že matka partnerky si hledala přítele a často doma nebyla přes noc, přičemž informátor u ní přespával s tím, že doma řekl, že spí u kamaráda. Mezi vrstevníky byl co se týče koitálního debutu “asi i první” a necítil v tomto směru žádný sociální tlak.

Co se týče samotného sexuálního aktu, informátor dosáhl orgasmu, u partnerky to nepoznal. Oba byli nezkušení a bylo to pro ně poprvé. O průběhu styku informátor příliš nehovořil. Má na něj “hrozně pěkný vzpomínky” a byl pro něj uspokojující (na otázku, zda to pro něj bylo uspokojující, odpověděl “no samozřejmě”). Uvedl, že “se mu to prostě líbilo”, implicitně je tak možné usuzovat, že zážitek vnímá jako pozitivní. Hned po styku si sice řekl “joo, už jsi spal s holkou”, ale nebylo to u něj spojeno s žádným pocitem úlevy ani zadostiučiněním. “To, co jsem od toho čekal, se prostě stalo – přišel jsem o panictví”. Vzhledem k řečenému informátor zřejmě nepřikládá prvnímu sexuálnímu aktu žádnou větší ‘přelomovost’.

Shrnutí 2. okruhu

Ačkoliv Muž 3 ke koitálnímu debutu přistoupil značně věcně a z rozhovoru vyplynulo, že jeho význam nijak nepřeceňuje, uvedl, že “to má pak velký dopady dál ten první zážitek”. Tuto tezi pak nicméně vztáhl ‘pouze’ na to, že “dost vyhledával holky, který byly podobný tý první slečně. Ne teda charakterově, ale spíš vzhledově”. Co se týče ovlivnění další sexuality, hrály u něj v tomto směru roli spíše “další zkušenosti”, než koitální debut. Preference dalších sexuálních praktik u něj krystalizovala rovněž “spíš tím postupným vývojem”.

Informátor tedy pozoruje, že v oblasti výběru následujících sexuálních partnerek (z hlediska vzhledu) byl ovlivněn prvním sexuálním zážitkem. Žádné další ovlivnění nereflektuje. Vzhledem k těmto faktům a sdělení o “velkém dopadu” je možné usuzovat, že ačkoliv samotný debut pro něj nijak přelomový nebyl, výběr následujících partnerek na základě vzhledu první partnerky považuje za zásadní a důležitý.

MUŽ 4 – 23 let

Shrnutí 1. okruhu

Koitální debut Muže 4 se uskutečnil na základě jeho rozhodnutí – “vycházelo to čistě jenom ze mě”. Primárním důvodem pak byla skutečnost, že to “chtěl mít za sebou”, přičemž toto sdělení se v rozhovoru několikrát opakuje. Partnerkou mu byla kamarádka, kterou “občas vídal”. Uvedl, že to “plánovali dost dlouho, až na to konečně došlo”. Měla tou dobou přítele, se kterým měla roční dítě. Tento její přítel byl v té době ve vězení. Své partnerce tvrdil, že je již zkušený – “nevěděla, že jsem panic ještě, nechtěl jsem se nějak shodit”. Informátor nerefletoval žádný sociální tlak z okolí na uskutečnění prvního styku, naopak “byl jeden z prvních, kdo si to odbyl”.

Samotný akt se uskutečnil v bytě partnerky, když mu bylo 14 let, jeho partnerce pak 16 let. Byla “o dost víc zkušenější”. Informátor dosáhl orgasmu a neví, zda ho dosáhla i partnerka. Zážitek popsal stroze: “Šel jsem si koupit kondomy, vzal jsem kolo, jel za ní, ve tři jsem vypadnul a šel s kámošema na pivo. Věděla co a jak (...), řekla prostě no tak dělej, vždyť to umíš a hotovo”.

Muž 4 uvedl, že ačkoliv od koitálního debutu “čekal asi trochu víc”, ovlivněn v tomto směru “nakoukaným” explicitním erotickým materiálem, “bylo super, že už to bylo a byl jsem rád, že jsem si to v těch 14 letech jakoby odbyl”. Doslova uvedl: “ze mě to prostě pak spadlo ve stylu hurá, už si nemusím vymejšlet a mam to fakt za sebou”. Se zážitkem má spojeny pouze pozitivní emoce, žádné negativní.

Na základě výše uvedeného je možné usuzovat, že Muž 4 vnímal panictví čistě jako stigma. Kromě explicitních výpovědí pro to hovoří i fakt, že si dle výpovědi před vrstevníky vymýšlel, že už k prvnímu styku přikročil a že se před partnerkou “nechtěl

shodit” prozrazením svého panictví. Po celou dobu kladl velký důraz na jeho ‘odbytí’. Dále je možné usuzovat, že samotnému debutu nepřikládal prakticky žádnou důležitost – “význam pro mě měly až ty další zážitky spíš, než ten první. Jakože hurá a teď jdeme na ty všechny ostatní”. Ze sdělení informátora jasně vyplynulo, že byl rád, že se panictví doslova ‘zbavil’.

Shrnutí 2. okruhu

Ačkoliv sám o sobě neměl koitální debut pro informátora jiný význam, než v určitém ‘prolomení ledů’, vnímá jeho vliv na následující sexuální život. Jeho pozdější sexuální partnerky byly charakterově (nikoliv však vzhledově) podobné té první, která byla “taková drzá holka rázná – takový si vybírám prakticky doteď”.

Průběh prvního styku pak vcelku zásadně ovlivnil jeho přístup k sexu. Cituji: “Já bych řekl, že tím, že to bylo bez nějakého ostychu nebo studu, (...) prostě hod’ do vody a nauč se plavat, (...) tak jsem ten sex začal brát jako úplně samozřejmou věc. Je to prostě dobrá věc, je dobrý jí dělat. No a vzhledem k tomuhle přístupu jsem doteď měl celkem velký množství partnerek”. Ovlivnění výběru preferovaných sexuálních praktik informátor nereflektuje – “spíš to bylo postupněma zkušenostma”.

MUŽ 5 – 24 let

Shrnutí 1. okruhu

Muž 5 svůj koitální debut nijak neplánoval ani necítil na jeho brzké dosažení, vše bylo spontánní a dalo by se říci náhodné. Došlo k němu na jeho 17 narozeniny a to s 24 letou partnerkou, kterou označil za kamarádku. “Znali jsme se tak maximálně 14 dní (...) a tak nějak to vyplynulo z nastalé situace”. Jeho partnerka byla v té době vdaná. Informátor nepocíťoval žádný sociální tlak ze svého okolí ohledně přikročení ke styku. “Věděl jsem, že to jednou přijde a neřešil jsem kdy”.

K sexuálnímu aktu došlo “u ní na bytě”, přičemž partnerka byla zkušenější. Informátor dosáhl orgasmu, partnerka také. Debut popsal Muž 5 tak, že “se to prostě stalo a hotovka”, neuvedl žádné konkrétní detaily. Ačkoliv uvedl, že to “byl nejlepší dárek k narozeninám”, uvedl zároveň, že “od toho očekával tak nějak víc”. “Asi jsem to trochu přecenil, sliboval jsem si od toho něco úžasnýho a bylo to takový normální prostě no”. ‘Normalita’ je zřejmě také důvod, proč Muž 5 svůj zážitek více nepopsal. Informátor si s prvním sexem asociuje pouze pozitivní emoce, žádné negativní. Ačkoliv od prvního styku čekal víc, nebyl zřejmě zklamán tak, aby se to podepsalo na emočním vnímání aktu. Nakonec uvedl, že “nad tím už pak nijak moc nepřemýšlel”. Z výpovědi je patrné, že informátor první zážitek ‘neřešil’ a nechával této oblasti zcela volný průběh.

Shrnutí 2. okruhu

Muž 5 nepocituje v oblasti další sexuality žádné ovlivnění koitálním debutem. Následující partnerky nebyly té první podobné ani vzhledově, ani charakterově. “Mám určitý typ holky, ta první do toho zapadla spíš okrajově, (...) s tím že to pochází čistě z mojí hlavy”. Informátor uvedl, že se od prvního styku změnil jeho laxní přístup k sexu, “ale to spíš pochází z mojí hlavy, než že by to nějak ovlivnil první zážitek”. Preferované sexuální praktiky, kterým se věnuje, pak krystalizovaly “spíše postupem času”.

MUŽ 6 – 23 let

Shrnutí 1. okruhu

Muž 6 přistoupil ke koitálnímu debutu s přítelkyní, se kterou ‘chodil’ 2 měsíce. Uvedl, že “byl víceméně donucený k tomu sexu”, ze způsobu sdělení byl však jasně cítit ironický nádech. Význam této věty pak v průběhu rozhovoru ještě upřesnil: “Byl jsem vyzván k tomu, že pokud k tomu nedojde, náš vztah skončí. (...) I tak jsem k tomu ale přistoupil rád a chtěně”. Z výpovědi informátora je ale patrné, že on sám na uskutečnění prvního pohlavního styku nespěchal – “na druhou stranu bych klidně počkal, nějak extra jsem to neřešil”. Tato skutečnost pak ještě v rozhovoru několikrát zazněla. Informátor však k tomu dále uvedl, že “byl v podstatě rád, že to má za sebou” a že do jisté míry si byl vědom (nikoliv že ho pocítoval) určitého sociálního tlaku vrstevníků – “kámoši to měli za sebou třeba ve 14 letech, ale jako že by mě to nějak extra ovlivňovalo bych neřek”. Jeho výpověď tak byla relativně inkonzistentní, ale z celkového vyznění výpovědi bylo patrné, že koitální debut skutečně nijak výrazně neřešil.

První pohlavní styk se uskutečnil, když bylo informátorovi 16 let, jeho partnerce 21. Byla zkušenější a oba při sexu dosáhli orgasmu. Muž 6 uvedl, že styk byl z “obou stran naprosto uspokojující”. Má s tímto zážitkem spojené pozitivní emoce, “protože to bylo naprosto perfektní. Přes celý okno nám svítil úplněk, hořel tam oheň v krbu, takže bych řek dokonalej první zážitek”. Později dokonce uvedl, že to pro něj byl atmosfericky “jeden z nejlepších sexuálních zážitků”. Koitální debut pro něj znamenal “vstup do sexuálního života se vším všudy. Prohloubila se láska k partnerce (...) a sex byl po tom hodně častej”. Důležitým faktorem pro něj bylo stáří první partnerky: “Pro mě bylo důležité, že jsem chtěl mít na první sexuální zážitek starší holku a to se podařilo”.

Ačkoliv informátor nijak na uskutečnění prvního sexuálního aktu nespěchal a tuto problematiku výrazněji neřešil, znamenal pro něj tento zážitek nadmíru pozitivní vstup do světa sexuality a z rozhovoru bylo znatelné, že na něj rád vzpomíná.

Shrnutí 2. okruhu

Muž 6 reflektuje přímé ovlivnění pozdější sexuality koitálním debutem, a to v oblasti samotného pohlavního styku. “Tahle partnerka (první – pozn. tazatele) měla při každým sexu orgasmus a myslím si, že mě to ovlivnilo v tom, že chci, aby byla ta moje partnerka (současná – pozn. taz.) vždycky uspokojená”.

Jeho další partnerky nebyly té první podobné ani vzhledově, ani z hlediska charakteru, ovlivnění debutem pak nepozoruje ani v preferenci současných sexuálních praktik.

Analýza výpovědí u žen

ŽENA 1 – 21 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 1 prožila koitální debut po 3 měsíčním vztahu se svým přítelem, přičemž to bylo oboustranné. “Nejdřív probíhalo (...) osahávání a tak, potom jsme si teda tak nějak řekli, že už je na to pomalu čas, (...) tak jsme si řekli, že už musíme vědět, co to je”. Důraz na slovo ‘musíme’ v tomto kontextu se v rozhovoru objevil ještě několikrát (například “mam prostě kluka, tak spolu musíme spát”). Na otázku, zda panenství nevnímala jako stigma odpověděla, že “to nevnímala nijak negativně”. Uvedla však, že jí “záleželo na tom, aby byla na úrovni svých spolužaček”, (...) byla to teda nutnost”. Informátorka však nereflakuje přímo nějaký sociální tlak, ale spíše určitý vliv okolí - “chtěla s nimi (spolužačkami – pozn. taz.) držet krok”.

Samotný akt se odehrál, když bylo informátorce 16 let, její partner byl stejně starý. Vše proběhlo u partnera doma. “Byla tam mírná fyzická bolest, přece jenom to bylo poprvý, ale proběhlo to asi tak jak mělo”. Informátorka orgasmu nedosáhla, její partner ano. Žena 1 dále uvedla, že představa prvního sexuálního zážitku je pro ni “neutrální”. Nepovažuje ho ani zpětně za nijak výjimečný a nebyl pro ni uspokojující (zde měla informátorka na mysli fyziologické uspokojení, které vzhledem k nedosažení orgasmu nenastalo. Není to myšleno tak, že by byla s prvním sexem nespokojená). “Dělala jsem to vyloženě kvůli tomu, abych věděla, co to je”. Pro informátorku tak koitální debut nepředstavoval žádný “předěl”, nebyl pro ni “nijak určující”, jak v rozhovoru sama potvrdila a nepřikládá mu žádný větší význam. Přikročila k němu na základě určitého vlivu z jejího okolí a z vlastního přesvědčení o nutnosti této ‘akce’.

Shrnutí 2. okruhu

Žena 1 nereflakuje žádné ovlivnění koitálním debutem co se týče další sexuality. Její další partneři nebyli tomu prvnímu podobní ani vzhledově, ani charakterově. “Já mám svůj archetyp (...) sexuálního partnera. Ten archetyp vzniknul ještě před tím, než jsem s prvním partnerem byla”. V sexuální oblasti pro ni “byly důležitější až ty pozdější styky”. U preferovaných sexuálních praktik v současnosti to informátorka cítila stejně.

ŽENA 2 – 22 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 2 přistoupila k prvnímu pohlavnímu styku po 4 měsíčním vztahu se svým přítelem. Tato zkušenost pro ni byla dobrovolná, nikoliv však chtěná (teď do poznámky pod čarou vysvětlit “chtěný/dobrovolný”) – “ještě bych klidně počkala”. Uvedla, že na to “psychicky vůbec nebyla připravená” a ke koitálnímu debutu přistoupila “v rámci zachování vztahu”, protože měla strach, “že ji partner opustí”. Neuvádí však, že by to její partner dal vyloženě najevo, ani že se o tom společně bavili a tak je možné usuzovat, že tento pocit kořenil v ní samé.

Samotný akt se odehrál v 15 letech, jejímu zkušenějšímu partnerovi bylo 17. Došlo k tomu u informátorky doma, když byla nemocná a “on mě přijel vyléčit”. Partner dosáhl orgasmu, informátorka nikoliv. Pro Ženu 2 nebyl první styk uspokojujivý, a to “ani fyzicky, ani psychicky – prostě prázdno”. Vnímá ho jako vyloženě negativní, neboť “když jsme skončili, tak jsem se rozbřečela, protože jsem to prostě psychicky nezvládla”. Zároveň však uvedla, že jí tento zážitek nijak dlouhodobě nepoznamenal. Na několika místech zdůraznila, že měla ještě počkat a “nic by se nestalo”. Na otázku týkající se obav ohledně první styku odpověděla, že “měla panickou hrůzu z otěhotnění a (...) strach z toho, že to bude bolet”. Doplnila poté, že ani jedna z obav se “naštěstí nepotvrdila”.

Ve své výpovědi kladla informátorka velký důraz na to, že měla s koitálním debutem ještě vyčkat a na to, že na tento akt nebyla vůbec připravena, z čehož plyne i celková negativizace tohoto zážitku.

Shrnutí 2. okruhu

Žena 2 reflektuje určité ovlivnění koitálním debutem ve své další sexualitě. Její druhý partner byl podobný prvnímu po vzhledové stránce. “Pak se ale můj typ kluků, který se mi líbí, úplně změnil”. Po charakterové stránce to informátorka vidí naopak – “ten první byl hodnej a udělal by první poslední, ty ostatní už spíš naopak”. Ve výběru preferovaných sexuálních praktik ji ovlivnily až další zážitky – “to přišlo postupem času s dalšíma zkušenostma”.

Informátorka pak především zmínila obavy, které měla po prvním styku. “Prostě jsem z toho dalšího styku měla strach. Měla jsem takovej půlroční blok z toho, že jsem na to nebyla připravená (...) a po týhle zkušenosti jsem nebyla schopná do toho půl roku znova jít”. Na otázku, co se pak změnilo odpověděla, že už se na to cítila. “Postupně to samo dospělo do situace, že to začalo být v pohodě”.

Ačkoliv Žena 2 vypověděla, že její první zážitek “nebyla dobrá volba”, nepozoruje žádný dlouhodobý dopad jeho průběhu. Jak v oblasti výběru partnera, tak u samotné sexuality se jednalo o krátkodobý ovlivnění, které postupně vymizelo.

ŽENA 3 – 22 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 3 realizovala koitální debut “po 3 měsících chození” se svým přítelem, a to na základě oboustranného rozhodnutí. “Tak nějak to (styk – pozn. taz.) vyplynulo, předtím jsme se o tom bavili, tak nějak ten den přišel”. Nevidí v tomto směru žádný sociální tlak či vliv pocházející z jejího okolí a sdělila, že “to bylo skutečně jenom z mojí vlastní a z partnerovy iniciativy”. Ke svému partnerovi pociťovala lásku.

Samotný akt se odehrál, když bylo informátorce 15 let a jejímu zkušenějšímu partnerovi 18 let. Informátorka orgasmu nedosáhla, její partner ano. Dle slov Ženy 3 to proběhlo “velice romanticky: v lese, na jaře, na dece – jak z časopisu”. I přes tento popis situace uvedla, že si “myslela, že to bude na poprvé lepší”. Svoje stanovisko zdůvodňuje tím, že si “představovala něco úchvatného” a to na základě načtené literatury (zřejmě ‘dívčí časopisy’, vyplývá z rozhovoru – pozn. taz., dát do poznámky pod čarou). Zážitek však hodnotí jako pozitivní – “ne, že by se mi to nelíbilo, (...) bylo to v pohodě. (...) Nebyla jsem opilá a dělala jsem to s přítelem, kterýho jsem milovala”. Informátorka uvedla, že koitální debut pro ni byl důležitý z hlediska prohloubení vztahu s tehdejším přítelem a rovněž se pak “cítila dospěle”.

Ačkoliv se určité očekávání, které u informátorky formovaly především přečtené časopisy nesplnilo, vnímá zpětně svůj vstup do sexuálního života kladně, ale nepřikládá mu prakticky žádný dalekosáhlejší význam.

Shrnutí 2. okruhu

Žena 3 nepozoruje ovlivnění v žádné ze zkoumaných kategorií. Uvedla, že její další sexuální partneři nebyli “absolutně nijak” podobní tomu prvnímu a “určitě nebyli podobní” ani charakterově. Nereflektuje ani žádné ovlivnění další sexuality a preferované sexuální praktiky vystoupily na povrch “až postupem času, jak jsem nabírala zkušenosti”.

ŽENA 4 – 21 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 4 ke koitálnímu debutu přistoupila po 3 měsíčním vztahu se svým přítelem. “Vyplynulo to ze situace, už chybělo jenom ‘to’”. Uvedla, že se “o to pokoušeli už dřív, ale moc to nešlo, byl trochu nervózní”. Zlepšení nastalo po praxi nekoitálních aktivit, díky čemuž se oba uvolnili. Žena 4 nereflektuje žádný vliv ani tlak ze strany okolí: “Ostatní (odkazuje na vrstevnice – pozn. taz.) ještě ani partnery neměly, my jsme byli (...) jedni z prvních”. První pohlavní styk se tak uskutečnil čistě na základě vzájemné dohody s partnerem.

K samotnému aktu došlo u informátorky doma, když jí bylo 17 let, stejně zkušenému partnerovi bylo rovněž 17 let. Dosáhla orgasmu, její partner nikoliv. I přes

tuto skutečnost uvedla, že styk pro ni byl uspokojující především psychicky. “Fyzicky to bylo uspokojující až tak po měsíci možná”. Na první koitální zážitek nicméně vzpomíná “v dobrém” a vnímá ho pozitivně. “Moc jsem nad tím ale nepřemejšlela, prostě to k tomu vztahu patřilo po těch pár měsících”. Než cokoliv jiného tak informátorka vnímá první styk dle svých slov jako “krok k dospělosti”, větší význam mu však nepřikládá.

Shrnutí 2. okruhu

Žena 4 ve své výpovědi reflektuje určitý vliv debutu na další sexualitu, byť minimální. Uvedla, že někteří následující partneři byli tomu prvnímu podobní vzhledově – “někteří asi jo – tmavý vlasy, modré oči”. Již ale nespécifikovala, zda tato skutečnost opravdu souvisí s prvním partnerem nebo je to čistě její preference. Z výpovědi však lze implicitně usuzovat, že to dává do souvislosti s prvním partnerem. Ohledně charakterových vlastností žádnou podobnost s prvním partnerem nezaznamenala.

Informátorka dále uvedla obavu týkající se další sexuality, kterou získala po prvním zážitku: “Jak jsem si to moc neužívala fyzicky, tak jsem si řekla, že jestli to bude takovýhle pořad, tak potěš pánbůh”. Vzápětí však dodala, že “se to postupem času zlepšovalo”. Je tedy možné říci, že toto ovlivnění očekávání další sexuality se týkalo pouze zhruba měsíčního období bezprostředně po koitálním debutu, nedošlo tedy k žádnému ovlivnění z dlouhodobého hlediska. Preferované sexuální praktiky pak informátorka “zjišťovala postupem času”, vliv prvního pohlavního styku nezaznamenala.

ŽENA 5 – 23 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 5 realizovala koitální debut se svým přítelem po 2 měsíčním vztahu, přičemž tuto událost inicioval její partner, který “byl nabrknutý jen tak, aby někoho měla”. Hned zpočátku rozhovoru uvedla, že první pohlavní styk pro ní představoval a dodnes představuje trauma, přičemž na toto slovo a jeho ekvivalenty dávala po celou dobu výpovědi důraz. Uvedla, že k prvnímu styku zpočátku přistoupila dobrovolně, “po 15 minutách” už však styk dobrovolný nebyl. Ohledně chtění styku si není úplně jistá, spíše ale chtěný nebyl: “Když nad tím uvažuji, tak to tenkrát moc chtěný nebylo, byla jsem furt taková nerozhodnutá”. Žena 5 vypověděla, že ztráta panenství s tímto konkrétním prvním partnerem za daných okolností byla největší chyba jejího života – “dost si to doteď vyčítám”.

Sexuální akt se odehrál u informátorky doma, když jí bylo 20 let, přičemž jejímu zkušenějšímu partnerovi bylo 23 let. Nepamatuje si, zda dosáhla při styku orgasmu, uvedla však, že její partner ano. “Bylo to tak napůl znásilnění, v jednu chvíli jsem to úplně přestala chtít, ale on nechtěl přestat, takže jsem dostala do pusy roubík”. Na postupné doptávání na toto téma odpověděla, že se určitě nejednalo o žádnou sexuální hru. Se zážitkem má spojeny pouze negativní emoce. Nebyl pro ni

uspokojující ani po psychické, ani po fyzické stránce. Vzhledem k uvedeným skutečnostem je postoj Ženy 5 k prvním pohlavnímu styku naprosto zřejmý a jednoznačný a v tomto negativním kontextu pro ni byl bohužel důležitý, což lze z rozhovoru implicitně vyčíst, ačkoliv to sama informátorka přímo neuvedla. Koitální debut pak do značné míry ovlivnil její další sexuální život.

Shrnutí 2. okruhu

Žena 5 měla další sexuální partnery, přičemž žádný nebyl vzhledově ani charakterově podobný tomu prvnímu. Ani ona sama “nemá žádný archetyp, podle kterého si vybírá partnery”.

Průběh prvního pohlavního styku měl však na informátorku závažný dopad v oblasti sexuality jako takové. Cituji: “Ovlivněná jsem tímhle zážitkem doted’, protože tím, že to mam spojený s určitým chováním toho člověka a co mi říkal + jak to proběhlo, tak mam doted’ problém se před někým svlíknout - dostávala jsem od něj poznámky ohledně svého těla a bohužel je to problém, kterej se mi doted’ nepodařilo vyřešit”.

V tomto směru tak pro ni byl koitální debut mezníkem, který do současné chvíle ovlivňuje její přístup k sexualitě. Žena 5 dále vypověděla, že ji první pohlavní styk ovlivnil ve výběru preferovaných sexuálních praktik – “nemám vůbec ráda drsnější sexuální praktiky”. Toto ovlivnění rovněž vnímá jako negativní.

Vliv prvního koitálního aktu reflektuje i v kontextu orgastičnosti, neboť “první partner věděl kam šáhnout, a tak mi usnadnil práci s hledáním toho, co se mi líbí. Můžu tak partnera nějakýho jakoby postrčit správným směrem, když neví jak na mě”. Lze se domnívat, že toto ovlivnění je pozitivního charakteru, ačkoliv to sama informátorka explicitně neuvedla. Na upřesňující dotaz nicméně odpověděla, že v této oblasti skutečně pozoruje přímé ovlivnění jejím prvním partnerem.

Vzhledem k charakteru výpovědi Ženy 5 je možné se domnívat, že koitální debut do značné míry konstituoval celý její dosavadní sexuální život a v tomto kontextu tak pro ni byl směrodatný, ačkoliv převážně negativně.

ŽENA 6 – 21 let

Shrnutí 1. okruhu

Žena 6 k prvnímu pohlavnímu styku přistoupila po zhruba ročním vztahu se svým přítelem. V rámci tohoto roku praktikovali pouze nekoitální aktivity. Žena 6 uvedla, že “z toho měla strach” a odmítala styk “docela dlouho”. Strach byl zakořeněn v “takových těch pubert’áckých kecech jak to hrozně bolí, jak je to nepříjemný”, jiný důvod odkládání neuvedla. Obavy z prvního styku zdůrazňovala po celou dobu rozhovoru. Vypověděla, že první koitální zážitek nebyl plánovaný. “Myslela jsem, že bude ten den pokračovat jen mazlení v klasickym duchu (...). Tak nějak to vyplynulo ze situace, že se to víc rozjelo”. Také uvedla, že její partner “to už chtěl delší dobu”. Styk tedy, dle jejích vlastních slov, inicioval partner (“to on vždycky”). Na otázku týkající se dobrovolnosti a chtění styku odpověděla jistě ohledně dobrovolnosti

(“dobrovolný to bylo”), avšak značně váhavě ohledně chtěnosti – “úplně chtěný to nebylo” vzápětí vystřídala formulace “chtěla jsem to, prostě jsem se jenom bála, takže to bylo dobrovolný i chtěný”. Informátorka také uvedla, že ze strany vrstevníků žádný tlak nepocítovala, spíše si sama říkala, “že když už je mi 16, tak už by bylo na čase” a také jí to přišlo “blbý vůči němu (partnerovi – pozn. taz.), jak jsme spolu dlouho a pořád nic”. I přes určitou ‘neujasněnost’ je (co se týče chtěnosti) však z rozhovoru možné usuzovat, že roli v tomto případě hrál spíše strach, než vyložená ‘nechtěnost’ styku.

Samotný sexuální akt se odehrál u partnera doma, když bylo informátorce 16 let a jejímu zkušenějšímu partnerovi 18 let. Nedosáhla orgasmu, její partner ano. Koitální debut Žena 6 popsala jako neuspokojující, ačkoliv “ne vyloženě negativní”. Důvodem pak byly již výše zmíněné obavy. “(...) jak jsem se bála, tak jsem u toho byla dost strnulá. Jak jsem nebyla uvolněná, to strašně moc udělá”.

Shrnutí 2. okruhu

I přes skutečnost, že koitální debut nebyl pro informátorku uspokojující, byl pro ni jeho průběh důležitý z hlediska ovlivnění další sexuality. “Věděla jsem pak, co od toho mam čekat, tak to zase bylo jednodušší pro mě (další pohlavní styk – pozn. taz.), už jsem se dokázala víc uvolnit”. Pro Ženu 6 byl první zážitek důležitý také v tom, že “to bylo s někým, koho jsem měla ráda a nebyla to náhodná známost. Díky tomu mě to pak začalo i bavit, (...) strach zmizel (...) a nemam s tím teď žádný problémy”. Informátorka tak reflektuje přímý pozitivní vliv na přístup k další sexualitě tkvící ve skutečnosti, že se debut uskutečnil s partnerem, se kterým byla v dlouhodobém vztahu. Žádný jiný vliv prvního pohlavního styku pak informátorka nereflektuje. Její další sexuální partneři nebyli tomu prvnímu podobní ani vzhledově, ani charakterově. Preference sexuálních praktik u ní krystalizovala spíše až s nabývajícím zkušenostmi.

Výsledky

Výsledky u mužů

Okruh 1 – koitální debut

Rozhovor se uskutečnil se šesti muži, vysokoškolskými studenty. Jejich věkové rozpětí činilo 22 – 24 let. Pro potřeby dalšího popisu je budu kromě obvyklého ‘Muž 1’ označovat rovněž pouze číslicí spojenou s adekvátním podstatným jménem - například místo označení ‘Muž 1’ použiji ‘informátor 1’.

V rámci námi zkoumaného vzorku uvedli informátoři 2, 3, 4, 5 a 6, že svůj koitální debut vnímají jako uspokojující a mají s ním spojené pozitivní emoce. Je tomu tak proto, že debut proběhl buď podle jejich představ, líbil se jim jeho průběh nebo proto, že se jednoduše nestalo nic, co by způsobilo jeho negativní vnímání. Všichni dotázaní dosáhli orgasmu a právě tento fakt může souviset s celkově pocíťovaným uspokojením ze styku. Pozitivní vnímání prvního aktu lze přičítat i skutečnosti, že výše uvedení muži nevedli absenci psychického ani fyzického vzrušení. Žádný z dotázaných mužů nevedl, že by pro něj byl první styk jakkoliv bolestivý, což by s vnímáním prvního pohlavního styku rovněž mohlo souviset. Muž 1 však vnímá koitální debut rozdílně. Byl to pro něj zážitek negativnějšího charakteru a ne zcela uspokojující. Informátor se rovněž zmínil, že nebyl psychicky vzrušený (fyzicky ano). Ve své výpovědi pak sám odhalil potenciální důvod. Vnímá totiž panictví jako stigma, kterého se chtěl zbavit a tomuto cíli pak první sexuální zážitek podřídil. ‘Narychlo’ si vybral partnerku, která se mu vzhledově ani příliš nelíbila, aby měl svůj debut už ‘za sebou’. Toto stigma pak nevnímá jako něco, za co je potřeba se stydět. Spíše to vnímá tak, že pokud se ‘toho’ nezbaví co nejrychleji a v nízkém věku, bude to pak těžko dohánět. Zbavení se panictví pak tento informátor uvedl jako nejdůležitější ‘výstup’ koitálního debutu.

Ačkoliv ostatní muži označili první sexuální akt jako pozitivní, nebyl Muž 1 jediný, kdo panictví vnímá jako stigma. ‘Za sebou’ to chtěl mít rovněž Muž 4. Ten před svou první partnerkou panictví tajil, a tak je možné se domnívat, že ho považoval za do jisté míry ponižující stav. I přes to uvedl, že první pohlavní styk pro něj byl uspokojující a vypověděl, že byl jedním z prvních ve svém okolí, kdo o panictví přišel – řešil tak spíše opačný ‘problém’, než informátor 1. Dva informátoři uvedli diametrálně odlišný přístup ke koitálnímu debutu – muži 5 a 6 ho nijak výrazně neřešili a oba uvedli, že na jeho uskutečnění nijak sami nespěchali a necílili na jeho brzké dosažení. U mužské části vzorku se tedy bylo možné setkat s velmi rozdílnými přístupy v kontextu přikročení k prvnímu pohlavnímu styku a to včetně stigmatizace panictví⁵.

Informátoři 1,3,4,5 a 6 uvedli, že jejich partnerka, se kterou se debut uskutečnil, byla starší. Jen Muž 2 vypověděl, že jeho partnerka byla stejně stará. Partnerka žádného z nich tedy nebyla mladší. Tuto skutečnost, tedy že muži v našem

⁵ Pozn.: informátoři nevedli explicitně slovo ‘stigma’, implicitně však tento náhled z výpovědi vyplývá.

vzorku si vybrali pro svůj koitální debut ve většině starší partnerku, podtrhuje výpověď Muže 6 ohledně toho, co pro něj bylo v rámci prvního styku důležité – cituji: “Pro mě bylo důležité, že jsem chtěl mít na první sexuální zážitek starší holku a to se podařilo”. Tento informátor to považoval za velmi důležitou součást prvního sexuálního aktu a explicitně to také vyjádřil. Je tedy možné, že muži vyhledávají jako první partnerku s více zkušenostmi, než mají oni, aby se po této stránce ‘zaučili’. S věkem partnerky byla skoro ve všech případech v přímé úměře i její sexuální zkušenost. Muži 1,2,4,5 a 6 sdělili, že jejich partnerka byla zkušenější, partnerka Muže 3 byla stejně nezkušená, jako on.

Co se týče typu vztahu, ve kterém se jedinci nacházejí ve chvíli, kdy přikročí k prvnímu pohlavnímu styku, označili muži 2,3,4 a 5 svou partnerku jako ‘kamarádku’. Muž 1 uvedl, že spolu ‘chodili’ týden, Muž 6 s partnerkou ‘chodil’ 2 měsíce. Z těchto výsledků je možné usoudit, že muži k prvnímu pohlavnímu styku ve většině přistoupili relativně nezávazně, bez předchozího vztahu s partnerkou. Nelze samozřejmě generalizovat – dva informátoři byli s první partnerkou ve vztahu, lze se však domnívat, že u obou z nich byl jejich partnerský vztah v době přikročení k debutu přinejmenším krátký. V námi zkoumaném vzorku se pak objevil velmi zajímavý jev – muži 1,2,4 a 5 vypověděli, že jejich partnerka měla ve chvíli přikročení ke styku ještě jiného stálého partnera, u Muže 1 byla (vzhledem k výše uvedenému) dokonce ve vztahu zároveň právě s ním, ačkoliv pouhý týden. Muž 5 pak sdělil, že jeho partnerka byla vdaná. Tyto skutečnosti mohou potvrzovat výše zmíněnou domněnku o nezávaznosti ‘vztahů’ většiny informátorů s jejich partnerkami. U dvou třetin dotázaných mužů (nikoliv však stále těch samých!) se tedy lze setkat s tím, že jejich partnerky byly starší, zkušenější, jednalo se o kamarádké známosti a zároveň s informátory ‘měly’ ještě někoho jiného. Tato poslední zmíněná skutečnost nebyla (pokud je nám známo) v žádném výzkumu dosud zkoumána a tak zůstává otázkou, zda to bylo pouze náhodné specifikum našeho vzorku, či se za tím skrývá něco jiného (například tendence žen v dlouhodobém vztahu vyhledávat mladší a nezkušené partnery).

Ačkoliv se z řečeného může zdát, že muži našeho vzorku ke koitálnímu debutu přistupují nezávazně a jaksi bez citového zabarvení, není tomu tak. Informátoři 2 a 6 ve své výpovědi kladli důraz na city a silný prožitek jejich prvního sexuálního aktu. Zatímco situace Muže 2 byla komplikovanější (viz. analýza jeho výpovědi), Muž 6 byl jedním ze dvou informátorů, kteří byli s partnerkou ve vztahu. Jím prociťovaný citový prožitek by tak mohl souviset s tím, že s partnerkou vztah budoval a nešlo tak pouze o fyzický akt, jako tomu spíše bylo u ostatních informátorů. Tomu by mohla odpovídat i jeho reflexe, že debut pro něj znamenal prohloubení lásky k partnerce.

Žádný z mužů nevedl, že by přistoupil ke styku nedobrovolně či nechtěně. Muž 6 se sice ‘nechtěností’ styku ve své výpovědi zabýval, nutno však podotknout, že ironicky⁶.

⁶ Na otázku, zda byl koitální debut pro tohoto informátora chtěný a dobrovolný odpověděl (cituji): “Určitě, protože jsem byl vyzvaný k tomu, že pokud k tomu nedojde, náš vztah skončí. Nicméně jsem k tomu i tak přistoupil rád a chtěně”. Informátor však způsobem přednesu a usmíváním se dal jasně najevo, že styk nebyl ‘nechtěný’ v tom smyslu, v jakém ho uvedly naše informátorky. Způsob přednesu jsem vnímal jako ironický.

Zatímco informátoři 1,2,3 a 6 explicitně neuvedli, že by od prvního styku měli nějaká očekávání, muži 4 a 5 tuto problematiku zmínili. Muž 4 čekal dle svých slov “trochu víc”, přičemž byl ve svém očekávání ovlivněn erotickými materiály. Stejně tak Muž 5 očekával “tak nějak víc”, dokonce “si od toho sliboval něco úžasného”, uvedl však, že to bylo “takový normální”. Neuvedl ale důvod, proč od styku takové očekávání měl. Oba dva však mají, i přes nesplněné očekávání, s aktem spojeny jen pozitivní emoce.

Muži 3,4 a 5 nepřikládají zpětnou reflexí prvnímu pohlavnímu styku žádnou ‘přelomovost’, respektive nijak nezdůraznili jeho důležitost. Pro Muže 6 byl akt důležitý z hlediska prohloubení lásky k partnerce, pro Muže 2 z hlediska poznání, “že to není jenom o fyzickém styku, ale že je to o citovém vztahu”. Muž 1 byl pouze rád, že se panictví zbavil. Zásadní obrat v životě po uskutečnění koitálního debutu tedy nereflektoval žádný z informátorů.

Přikročení k prvnímu pohlavnímu styku se v rámci našeho vzorku odehrálo většinou bez pociťování tlaku z okolí⁷. Muži 2,3,4 a 5 uvedli, že žádný takový tlak neregistrovali, rozhodnutí přikročit ke styku tak pocházelo čistě z jejich (a samozřejmě partnerčina) rozhodnutí. Muž 6 žádný tlak sice sám na sobě nepociťoval, byl si však ‘vědom’ skutečnosti, že ostatní z jeho okolí již k debutu přistoupili a identifikoval tuto skutečnost tak, že se může jednat o potenciální tlak, nebyl jím však nijak ovlivněn. Existenci fenoménu tlaku okolí u mužů však potvrdil Muž 1, který pociťoval jak tlak pocházející z něho samého, tak tlak z okolí – konkrétně kvůli svému bratrovi, který o panictví přišel dříve než on. Vidno však, že se nejedná o rozšířenější záležitost a muži (alespoň v tomto vzorku) tak spíše přikročili k prvnímu pohlavnímu styku na základě svého vlastního rozhodnutí.

Okruh 2 – vliv koitálního debutu na další sexualitu

První kategorie tohoto okruhu se týká podobnosti dalších sexuálních partnerů partnerovi prvnímu. Muži 1,2,5 a 6 nereflektovali naprosto žádnou podobnost následujících sexuálních partnerek, a to ani po vzhledové, ani po charakterové stránce. Muž 4 uvedl, že jeho pozdější sexuální partnerky byly té první podobné charakterově. Muž 3 pak sdělil, že vyhledával (cíleně) ženy, které byly podobné jeho první partnerce vzhledově. Ačkoliv tedy u většiny informátorů žádné ovlivnění neregistrujeme, na základě výpovědí informátorů 3 a 4 můžeme usuzovat, že existuje reálná možnost ovlivnění výběru dalších sexuálních partnerek první partnerkou jak po stránce charakterové, tak po stránce vzhledové.

V rámci problematiky vlivu prvního pohlavního styku na preference následujících sexuálních praktik ani jeden z informátorů žádné takové ovlivnění nereflektoval. Muži 3,4 a 5 dodali, že v této oblasti vidí spíše ovlivnění následujícími zkušenostmi – preferované sexuální praktiky vykrystalizovaly postupem času.

Co se týká reflexe ovlivnění další sexuality jako takové, muži 2,3 a 5 žádné ovlivnění nezaznamenali. Zbývající tři informátoři však uvedli, že pozorují přímý vliv koitálního debutu na další sexuální život, přičemž každý z nich uvedl naprosto odlišný druh ovlivnění. Tato zjištění naznačují, že zde záleží především na subjektivním

⁷ Tlaku z okolí ve smyslu kamarádů a či vrstevníků.

prožitku a neexistuje žádný 'model', který by se dal na tuto kategorii (čili ovlivnění další sexuality) aplikovat. Dalo by se říci, že co jedinec, to potenciálně jiná forma ovlivnění. Výše uvedené bych však vztáhnul pouze na informátorem explicitně uvedená ovlivnění, která si sám uvědomuje, protože mají přímo pozorovatelný a markantní dopad na jeho sexuální život. Souvislosti a vlivy však nemusí být přímo reflektované a tyto je třeba zjišťovat nepřímo (viz. parametrické korelační analýzy kvantitativní části). Muž 1 tedy například uvedl, že po koitálním debutu docenil partnerský sex a na základě svého negativního zážitku si uvědomil, že sex "není otázka kvantity nebo uspěchání", přičemž to vnímá jako přímé ovlivnění dalšího sexuálního života. Muž 6 vypověděl následující (cituji): "Tahle partnerka měla při každém sexu orgasmus a ovlivnilo mě to v tom, že chci, aby byla ta moje partnerka vždycky uspokojená". Muž 4 pak sdělil, že ho ovlivnil, stejně jako Muže 1, spíše samotný průběh prvního sexuálního zážitku – na základě toho, že se styk uskutečnil bez ostychu, začal přistupovat k sexu jako k samozřejmosti a měl kvůli tomu do současnosti velké množství partnerek. Jak vidno, jedná se o naprosto odlišné vlivy. Lze však nicméně konstatovat, že (nezávisle na podobě vlivu) u mužů může k ovlivnění dalšího sexuálního života prvním pohlavním stykem dojít.

Výsledky u žen

Okruh 1 – koitální debut

Rozhovor se uskutečnil se šesti ženami, vysokoškolskými studentkami. Jejich věkové rozpětí činilo 21 – 23 let. Pro potřeby dalšího popisu je budu kromě obvyklého "Žena 1" označovat rovněž pouze číslicí spojenou s adekvátním podstatným jménem - například místo označení "Žena 1" použiji "informátorka 1".

Nejprve se budu věnovat reflexi koitálního debutu z hlediska emocí a uspokojení. Jednoznačně pozitivně hodnotily svůj první pohlavní styk ženy 3 a 4. Žena 4 pak byla jediná z informátorek, která dosáhla při styku orgasmu a její partner nikoliv (ostatní ženy, kromě ženy 5, která si na tuto skutečnost nepamatuje, orgasmu nedosáhly, zatímco jejich partner ano). I přes pozitivní reflexi debutu Žena 3 orgasmu nedosáhla (považuji za důležité dodat, že to pro ni nebyl určující faktor spokojenosti se stykem, tím pro ni byla skutečnost, že ke styku přikročila s partnerem, kterého milovala). Ačkoliv pozitivní vnímání prvního styku může být jistě důsledkem rozličných situačních proměnných, lze usuzovat, že dosažení orgasmu může mít na celkové hodnocení debutu určitý vliv.

Žena 1 zhodnotila svůj koitální debut jako neutrální, čili ani pozitivně ani negativně zabarvený, rovněž však neuspokojující z hlediska nedosažení orgasmu (nikoliv tedy, že by byla nespokojená se stykem jako takovým!). Žena 6 popsala svůj první styk jako "ne vyloženě negativní", opět ji ale dle její výpovědi neuspokojil. Tentokrát však nespokojenost nepramení z nedosažení vyvrcholení, ale z jejího strachu z bolesti a nepříjemnosti, který zapříčinil to, že nebyla uvolněná. Problematice strachu se budu více věnovat níže.

Čistě negativní emoce mají s koitálním debutem spojeny informátorky 2 a 5, přičemž pro obě nebyl tento zážitek uspokojivý ani fyzicky, ani psychicky. Žena 5 explicitně uvedla, že první styk vnímá jako “napůl znásilnění”. Informátorka sice ke styku přistoupila dobrovolně, ačkoliv spíše nechtěně (nebyla si ohledně chtěnosti úplně jistá), po krátkém časovém úseku už od styku chtěla odstoupit, partner však odmítl – od té chvíle už styk označila za nedobrovolný. Velmi podobný důvod k negativní reflexi uvedla i Žena 2. Nebyla na styk psychicky připravená, a tak proběhl sice dobrovolně, ale nebyl chtěný. Přistoupila k němu “v rámci zachování vztahu”, neboť měla strach, že ji partner opustí (ke styku došlo až po čtyřech měsících vztahu). Jako druhý důvod nespokojenosti se zážitkem byl její strach z bolesti a otěhotnění. Nechtěnost styku v rámci našeho zkoumaného vzorku jasně předznamenává jeho negativní vnímání a můžeme zde usuzovat přímou souvislost. Rovněž Žena 6 byla ohledně chtěnosti styku značně váhavá, neboť styk inicioval její partner, který to dle jejího sdělení “chtěl už delší dobu”. Implicitně by tak bylo možné se domnívat, že i u ní existovala určitá tendence k přistoupení k prvnímu pohlavnímu styku v rámci zachování vztahu, ačkoliv hlavní problém viděla ve své neuvolněnosti a zakořeněném strachu. První pohlavní styk realizovaný kvůli zachování vztahu by tak mohl představovat určitý fenomén, který bychom mohli spojovat s negativní reflexí debutu. S tou by pak na základě skutečností zjištěných v rozhovorech mohl souviset i strach a obavy z prvního styku. Výpovědi informátorek 2 a 6 mohou právě na tuto příčinnost odkazovat. Žena 2 měla panickou hrůzu z otěhotnění a strach z bolesti, Žena 6 pak především strach z bolesti, přičemž Žena 2 uvedla čistě negativní vnímání styku, Žena 6 pak ‘spíše’ negativní. Tento zakořeněný strach může ovlivnit, právě jako v případě informátorky 6, celkový průběh styku. Možným pramenem strachu pak mohou být, stejně jako v případě Ženy 6 vrstevníci – jak sama Žena 6 vypověděla, “takové ty pubert’ácké kecy”.

Vrstevníci pak mohou působit i jako určitá ‘tlaková vlna’ na rozhodnutí jedince přistoupit ke koitálnímu debutu, jak se například stalo Muži 1 z mužské části našeho vzorku. Žena 1 na toto téma uvedla, že nereflektovala přímo sociální tlak, ale spíše vliv okolí, neboť chtěla se spolužačkami “držet krok”. Ačkoliv subjektivně informátorka viděla sousloví ‘sociální tlak’ příliš silné a nahradila ho mírnějším slovem ‘vliv’, dalo by se právě ‘držení kroku’ se spolužačkami za tlak považovat. Také na jeho základě ke styku přistoupila, zdůraznila však, že zároveň na základě svého vlastního rozhodnutí. I u žen tohoto vzorku se tak s touto problematikou můžeme setkat. Je však nutné dodat, že ostatní ženy žádný tlak z jejich okolí nezaznamenaly (určitý tlak ze strany přítele na ženy 2 a 6 byl již zmíněn výše) a přistoupily k prvnímu pohlavnímu styku na základě současně svého a partnerova rozhodnutí.

Velmi důležité je pak hodnocení fyzického a psychického uspokojení z prvního pohlavního styku. V této oblasti mají výsledky poměrně negativní charakter – ženy 1,2,5 a 6 uvedly, že styk pro ně nebyl uspokojivý ani fyzicky, ani psychicky. Žena 3 své uspokojení explicitně neuvvedla. Pouze Žena 4 uvedla, že styk pro ni byl uspokojivý psychicky, nikoliv však fyzicky. Lze usuzovat, že tyto skutečnosti pak mohou napomáhat konstituování celkové nespokojenosti s koitálním debutem u žen.

Co se týče vyložené stigmatizace panenství, ani u jedné z informátorek jsme se s touto problematikou nesetkali.

Ženy 2,3,5 a 6 uskutečnily svůj debut s partnerem, který byl starší a zároveň zkušenější než ony. Informátorky 1 a 4 sdělily, že jejich partner byl stejně starý a stejně nezkušený. Všechny ženy z našeho vzorku byly se svým partnerem v době překročení ke koitálnímu debutu ve vztahu, žádná z informátorek tak neoznačila svého partnera jako 'kamaráda'. Ženy 1,3 a 4 k debutu překročily po 3 měsíčním vztahu, Žena 2 po 4 měsíčním, Žena 5 po 2 měsíčním a Žena 6 po zhruba ročním vztahu se svým přítelem. Ženy tak celkově přistupovaly k debutu v rámci závazného vztahu se svým protějškem, nejednalo se o žádné náhodné známosti.

Obavy týkající se vstupu do pohlavního života jsem zmínil výše. Určité očekávání, které se nevztahovalo pouze na strach, pak měla pouze Žena 3. Uvedla, že si "myslela, že to bude na poprvé lepší (...), že to bude něco úchvatného". K tomuto přesvědčení dospěla na základě přečtené literatury. Ostatní ženy žádné očekávání nevedly.

První pohlavní styk byl pro každou informátorku důležitý něčím jiným (pokud ho tedy jako důležitý reflektovaly). Zatímco u žen 2 a 5 převládla negativnost zážitku natolik, že jakoukoliv důležitost samy nezmínily (ačkoliv implicitně a v negativním slova smyslu důležitý byl, neboť u obou žen ovlivnil jejich následující sexualitu, viz. výsledky 2. okruhu), ostatní informátorky se k této oblasti vyjádřily. Pro Ženu 1 nebyl první pohlavní styk nijak přelomový ani určující, stejně tak pro Ženu 4. Ta však zmínila, že pro ni debut znamenal krok k dospělosti. Rovněž Žena 3 se po prvním styku cítila dospěle, přičemž pro ni byl důležitý především z hlediska prohloubení vztahu s partnerem. Důležitost koitálního debutu pro Ženu 6 pak spočívala v tom, že po jeho uskutečnění již věděla, co od 'toho' má očekávat a akt se uskutečnil s někým, koho měla ráda a nejednalo se o náhodnou známost. Díky tomu pak její původní strach vymizel. Ačkoliv první pohlavní styk pro žádnou z dotázaných žen neznamenal zásadní přelom v jejím životě, určitý význam a důležitost lze, kromě Ženy 1, vypožorovat u každé z informátorek.

Okruh 2 – vliv koitálního debutu na další sexualitu

Stejně jako u mužské části vzorku se první kategorie tohoto okruhu týká podobnosti dalších sexuálních partnerů partnerovi prvnímu. Ženy 1,3,5 a 6 uvedly, že jejich další sexuální partneři nebyli jejich prvnímu partnerovi podobní ani vzhledově, ani charakterově. Žena 2 reflektovala vzhledovou podobnost druhého sexuálního partnera s jejím prvním, přičemž zároveň dodala, že se potom "typ kluků, kteří se mi líbí, úplně změnil". Nelze tedy říci, že by se jednalo o ovlivnění dlouhodobého typu. Po charakterové stránce byl její druhý sexuální partner odlišný. Žena 4 vypověděla, že někteří (nikoliv tedy každý) z jejích dalších sexuálních partnerů byli tomu prvnímu podobní vzhledově, ohledně charakterových vlastností žádnou podobnost s prvním partnerem nezaznamenala. I přes to, že čtyři ze šesti informátorek žádné ovlivnění prvním partnerem ve výběru dalších sexuálních partnerů nezaznamenaly, 2 ženy určitou podobnost následujících partnerů s prvním reflektují. Reálná možnost ovlivnění tedy u žen existuje.

Co se týče možného vlivu debutu na preferované sexuální praktiky, ženy 1,2,3,4 a 6, žádné takové ovlivnění nereflektují a všechny tyto zmíněné informátorky zároveň dodaly, že v této oblasti pro ně byly důležité až další pohlavní styky a preference sexuálních praktik nabývaly svou podobu s postupujícími zkušenostmi. Žena 5 však jako důsledek průběhu svého prvního pohlavního styku určité ovlivnění reflektuje a sdělila, že “nemá vůbec ráda drsnější sexuální praktiky”. Je tedy možné usuzovat, že k olivnění v této oblasti dojít může, a to na základě okolností, za kterých se sexuální akt odehrál. Výše uvedené lze chápat jako přímý důsledek skutečnosti, že styk byl nedobrovolný, nechtěný a charakterem agresivnější – “on nechěl přestat, a tak jsem dostala do pusy roubík”. Informátorkou zmíněné ovlivnění má tedy značně negativní a rovněž dlouhodobý charakter.

V rámci ovlivnění následujícího sexuálního života jako takového uvedly ženy 1, 2 a 6, že žádné ovlivnění sexuality koitálním debutem nereflektují. Žena 2 sdělila, že byla ovlivněna krátkodobě – cituji: “Měla jsem takovej půlroční blok z toho, že jsem na to nebyla připravená (...) a po týhle zkušenosti jsem nebyla schopná do toho půl roku znova jít”. Po půl roce tento blok vymizel, neboť se již cítila připravená. Žena 4 byla také ovlivněna pouze z krátkodobého hlediska – cituji: “Jak jsem si to moc neužívala fyzicky, tak jsem si řekla, že jestli to bude takovýhle pořád, tak potěš pánbůh”. Měla tak obavy ohledně fyzické neuspokojivosti následujících styků, které však již po měsíci vymizely. U obou informátorek se jednalo o obavy vzniklé na základě pocitů, které se objevily bezprostředně po prvním styku. V průběhu času a s přibývajícimi zkušenostmi se postupně vytratily. Zcela rozdílné ovlivnění pak reflektuje Žena 5. Průběh styku měl závažný dopad na celý její dosavadní sexuální život, neboť informátorka má do současnosti problém se před partnerem svléknout. Ovlivnění pak tato informátorka zaznamenala i v oblasti orgastičnosti, avšak v tomto případě ovlivnění pozitivní – “první partner věděl kam šáhnout, a tak mi usnadnil práci s hledáním toho, co se mi líbí”.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem bych opět podotknul, že v kontextu ovlivnění sexuálního života záleží na konkrétním prožitku a neexistuje ‘model’, který by se dal nějak obecně na tuto kategorii aplikovat. Toto lze však vztáhnout pouze na informátorkou explicitně uvedená ovlivnění, která si sám uvědomuje, protože mají přímo pozorovatelný a markantní dopad na jeho sexuální život.

Porovnání výsledků u žen a mužů

Oblast koitálního debutu

Uspokojivost a emocionální reflexe koitálního debutu

Tato oblast odhalila mezi muži a ženami systematické rozdíly. Zatímco pět ze šesti dotázaných mužů spojilo s prvním pohlavním stykem pouze emoce pozitivní, situace u žen byla o poznání složitější. Jednoznačně pozitivně, tedy stejně jako muži, hodnotily koitální debut dvě ze šesti dotázaných žen. 2 ženy dále popsaly svůj styk jako “neutrální” a “ne vyloženě negativní”, zbývající 2 informatorky ho vnímaly čistě negativně. Z těchto výsledků je možné usuzovat, že ženy v rámci našeho vzorku měly své ‘poprvé’ subjektivně horší, než muži. Zajímavý je pak rozdíl mezi Mužem 1, který jediný styk vnímal negativně a akt pro něj byl uspokojující fyzicky, nikoliv po psychické stránce a Ženou 4, která jako jediná dosáhla orgasmu, a jako jedna ze dvou žen vnímala styk pozitivně, přičemž uvedla, že akt pro ni byl uspokojující psychicky a nikoliv fyzicky. Samozřejmě se svou podstatou jedná o dva diametrálně odlišné zážitky, které se však zároveň odlišují od zážitků ostatních žen a mužů tím, že vybočují z hlediska své emocionální zbarvenosti z prožitku většiny. Je však důležité, že jak u žen, tak u mužů se vyskytli jedinci, kteří koitální debut vnímali z opačného spektra – můžeme tak říci, že u mužů i u žen se lze setkat jak s negativní, tak s pozitivní reflexí prvního pohlavního styku. Na základě výsledků je nicméně možné se domnívat, že zážitek u žen má tendenci být svou podstatou a svým průběhem negativnější než u mužů.

Markantnější rozdíly se objevily v oblasti uspokojení z prvního pohlavního styku. Stejných 5 výše zmíněných mužů považovalo svůj koitální debut za uspokojivý (respektive neuvedli absenci fyzického a psychického vzrušení), zatímco čtyři ze šesti žen uvedly, že nebyly spokojené ani po fyzické, ani po psychické stránce. Žena 3 své uspokojení explicitně neuvedla, stanovisko Ženy 4 bylo nastíněno výše. Je důležité, že žádná z informatorek neuvedla pocit fyzického uspokojení – ten byl v rámci našeho ženského vzorku naprosto absenční. Opět je zde tedy možno vidět určitou negativní tendenci – ženy spíše považují svůj koitální debut za neuspokojivý, muži spíše za uspokojivý, z čehož plyne i patrný rozdíl mezi nimi v této oblasti. Při věnování se uspokojivosti je třeba zmínit rovněž dosažení orgasmu. Toho dosáhla jediná žena (Žena 4) a všech 6 dotázaných mužů, je tedy možné vysledovat rozdíly mezi muži a ženami tohoto vzorku v orgastičnosti.

Dobrovolnost a (ne)chtěnost prvního styku

Žádný z dotázaných mužů neuvedl, že by jeho první pohlavní styk byl nedobrovolný či nechtěný (Muž 6 se ‘nechtěností’ zabýval pouze ironicky). U žen však představuje nechtěnost reálný problém, Žena 5 dokonce uvedla, že styk nebyl po 15 minutách už ani dobrovolný. Pro informatorky 2 a 5 byl styk z jejich strany nechtěný, Žena 6 si nebyla chtěností styku jistá. Nechtěnost styku byla ve výpovědi informatorek doprovázena skutečností, že styk inicioval jejich partner. U ostatních žen ho rovněž inicioval buď partner nebo se na jeho realizaci oba dohodli. Muži pak vypověděli, že

styk iniciovali buď oni nebo se na realizaci s partnerkou dohodli, což by bylo konzistentní se sdělením informátorek. Lze tedy pozorovat rozdílnost mezi muži a ženami především ve chtění pohlavního styku, rovněž však v dobrovolnosti.

Obavy týkající se koitálního debutu a jeho stigmatizace

V problematice obav z koitálního debutu se také objevily rozdíly. Muži 1, 4 a 6 shodně uvedli, že se obávali toho, jak to zvládnou, jak “zafungují” (v kontextu rozhovoru s každým z těchto informátorů to bylo myšleno fyziologicky). Povahou se tak jednalo o obavy týkající se role informátorů v sexuálním aktu. Obavy žen, pokud byly přítomné, se týkaly jiné oblasti. Žena 6 se bála možné bolestivosti a nepříjemnosti styku, přičemž se její obavy zakládaly především na ‘informacích’ z okolí. Žena 2 se kromě bolestivosti obávala zároveň otěhotnění, přičemž nespécifikovala zdroj obav. Implicitně je však možné se domnívat, že pramenily z jejích vnitřních pocitů, tak rovněž z toho, co slyšela od ostatních, čili z jejího okolí. Ještě je třeba dodat, že skutečně prožitou fyzickou bolest (a pouze mírnou) uvedla při prvním styku pouze Žena 1. Obavy tedy měli jak muži, tak ženy. Rozdíl mezi nimi tkví v charakteru obav – ženy se neobávaly své role v sexuálním aktu, ale jeho průběhu a možných následků. Rozdíl je také možné zachytit v původci obav – u mužů jsou to oni sami, u žen je to spíše okolí.

Co se týká stigmatizace panictví, u žen jsme se s tímto fenoménem nesetkali. Z mužské části vzorku se chtěli panictví ‘zbavit’ 2 informátoři – Muž 1 a 4. Oba kladli ve své výpovědi důraz na spojení “mít to za sebou”. Rozdíly mezi muži a ženami tak nalezneme i v této oblasti – zatímco žádná žena se nechtěla panenství za každou cenu zbavit, 2 muži na to měli zcela opačný názor.

Vztah s partnerem či partnerkou, jejich stáří a zkušenost

Oblast stáří a zkušenosti partnerů a partnerek informátorek a informátorů byla téměř bez rozdílů. Pět mužů ze šesti uvedlo, že jejich partnerka, se kterou se debut uskutečnil, byla starší a zkušenější než oni. Partnerka Muže 2 byla stejně stará, žádná z partnerek tedy nebyla mladší než informátor, přičemž pouze partnerka Muže 3 byla stejně nezkušená, jako on. Čtyři ze šesti žen uskutečnily debut a partnerem, který byl rovněž starší a zároveň zkušenější než ony. Informátorky 1 a 4 sdělily, že jejich partner byl stejně starý a stejně nezkušený – opět se tedy setkáváme s tím, že nebyl mladší než informátorka. Je tedy možné říci, že výsledky jsou si v této oblasti velice podobné a žádný zaznamenaný rozdíl se zde neukázal. Je tedy možné se domnívat, že muži i ženy vyhledávají jako prvního partnera či partnerku někoho zkušenějšího, aby se ‘zaučili’.

Čtyři dotazovaní muži ze šesti (muži 2,3,4,5) označili svou první sexuální partnerku za ‘kamarádku’. Muž 1 pak uvedl, že spolu ‘chodili’ týden, Muž 6 s partnerkou ‘chodil’ 2 měsíce. Všechny dotázané ženy z našeho vzorku naproti tomu uvedly, že byly se svým prvním sexuálním partnerem ‘ve vztahu’, přičemž nejkratší vztah trval 3 měsíce a nejdelší vztah v době přikročení k debutu trval 1 rok. S tímto marktantním rozdílem by mohla souviset ještě jedna skutečnost, a to že čtyři muži ze šesti (muži 1,2,4,5) vypověděli, že jejich partnerka měla v době koitálního debutu

ještě jiného stálého partnera. To však nevedla žádná z informátorek, přičemž potenciální příčinnost by mohla být právě v ‘závaznosti’ jejich vztahu s partnerem (a je možné, že by vzhledem k tomu ani o panenství s partnerem, který by měl současně jinou sexuální partnerku, nechtěly přijít). Primární rozdíl tedy tkví ve skutečnosti, že muži přistoupili ke svému koitálnímu debutu nezávazněji a přišli o panictví s ‘kamarádkou’, zatímco ženy přišly o panenství se svým stálým partnerem. Jedná se tedy o rozdíly v typu vztahu s partnerem, se kterým došlo k prvnímu pohlavnímu styku.

Očekávání a důležitost koitálního debutu

Ohledně očekávání (čili co od koitálního debutu očekávat) se objevily velmi podobné odpovědi. Muž 4 čekal od styku “trochu víc”, Muž 5 očekával “tak nějak víc” a sliboval si “něco úžasnýho”. Zbývající čtyři informátoři nevedli, že by od prvního styku něco konkrétního očekávali. Žena 3 potom uvedla očekávání, že “to bude něco úchvatnýho”. Zbýlých pět žen žádné očekávání nevedlo. Rozdíly v oblasti očekávání tedy nejsou, naopak jsou výpovědi zmíněných dvou mužů a ženy prakticky totožné. Příčinou vysokého očekávání pak byla u ženy načtená, blíže nespecifikovaná literatura, u Muže 4 byly příčinou explicitní erotické materiály, které shlédnul (Muž 5 zdroj očekávání nevedl). V obou případech se tak jednalo o vnější zdroje.

Muži 3,4 a 5 nepřikládají prvnímu pohlavnímu styku žádnou důležitost, stejně tak ženy 4 a 5. Jako zásadnější obrat v životě první pohlavní styk nevnímala žádná žena, ani žádný muž. Pro Muže 2 pak byl debut důležitý z hlediska poznání, “že to není jenom o fyzickém styku, ale že je to o citovém vztahu”. V podobném kontextu (i když v posunutém významu) viděla důležitost debutu i Žena 6 – uskutečnil se s někým, koho měla ráda a nejednalo se o náhodnou známost. Mezi těmito informátory lze zaznamenat určitou podobnost v důrazu na citový vztah. Pro Muže 6 byl styk důležitý z hlediska prohloubení lásky k partnerce, stejně tak pro Ženu 4 byl první akt důležitý z hlediska prohloubení vztahu s partnerem. Ostatní ženy a muž se k této problematice nevyjádřili. Spíše než rozdíly lze tedy v této oblasti spatřit podobnosti mezi jednotlivými pohlavími.

Reflexe sociálního tlaku v kontextu přikročení ke koitálnímu debutu

Existence sociálního tlaku na jedince, který se může projevit urychleným přistoupením ke koitálnímu debutu a potenciálně i formováním přístupu k panictví či panenství (například výpověď Muže 1 “jestli se to přehoupne přes 18 a budu ještě panic, tak je zle a už to budu těžko dohánět”), se potvrdila u obou pohlaví. Muž 1 pociťoval jak tlak pocházející z něho samého, tak tlak z okolí – konkrétně kvůli svému bratrovi, který o panictví přišel dříve než on. Žena 1 pak uvedla, že nereflektovala přímo sociální tlak, ale spíše vliv okolí, neboť chtěla se spolužačkami “držet krok” (více k výpovědi této informátorky viz. výsledky žen). Ostatní muži a ženy žádný sociální tlak neregistrovali. Opět jsme se tak setkali s podobností mužů a žen v této oblasti – Muž 1 se prakticky také snažil “držet krok”, avšak se svým bratrem. Ačkoliv je tedy jev okolního tlaku minoritní, existuje a rozdíly v jeho vnímání se mezi muži a ženami v našem vzorku neobjevily.

Oblast ovlivnění následných sexuálních aktivit a sexuality obecně

Ovlivnění výběru dalších sexuálních partnerů partnerem prvním

Čtyři ze šesti žen a čtyři ze šesti mužů uvedli, že jejich další sexuální partnerky a partneři nebyli podobní prvnímu sexuálnímu partnerovi ani po stránce vzhledové, ani po stránce charakterové. Muž 4 uvedl charakterovou podobnost dalších partnerek, Muž 3 vzhledovou podobnost, ovlivnění u mužů by tedy v tomto směru mohlo reálně existovat. Žena 2 reflektovala vzhledovou podobnost druhého sexuálního partnera, Žena 4 uvedla rovněž vzhledovou podobnost některých dalších sexuálních partnerů. Žádná z informátorek tedy neuvedla podobnost dalších partnerů po stránce charakterové, zatímco u mužů se lze setkat s oběma typy podobnosti. Ovlivnění výběru dalších partnerů vzhledem (nikoliv charakterem) prvního partnera by tedy mohlo u žen rovněž reálně existovat. Ačkoliv byly výpovědi účastníků výzkumu v této oblasti relativně podobné, mezipohlavní rozdíl lze v rámci našeho vzorku zaznamenat v nulové charakterové podobnosti dalších partnerů s prvním partnerem u žen. Protože pokud víme, dosud neexistuje ucelená studie, která by se touto problematikou zabývala, považujeme výpověď uvedených dvou informátorů a jedné informátorky za velmi zajímavou, otevírající možnost k dalším výzkumům.

Ovlivnění preferovaných sexuálních praktik koitálním debutem

Pět ze šesti žen a všichni dotázaní muži uvedli, že v oblasti preferovaných sexuálních praktik žádné ovlivnění prvním pohlavním stykem nenastalo. Polovina žen a pět ze šesti mužů pak uvedli, že pozorují spíše ovlivnění následujícími sexuálními zkušenostmi – preference získávaly svou podobu až s postupnými zkušenostmi. Jediná Žena 5 určité ovlivnění reflektovala (podrobněji viz. v části výsledky žen). Ovlivnění tedy na základě výpovědi informátorky možné je, ačkoliv v jejím případě negativní. I přes to jsou však výpovědi ostatních mužů a žen prakticky totožné, nelze tedy mezi muži a ženami potvrdit existenci zaznamenaného rozdílu. Zkušenost informátorky 5 nicméně vyslala jasný signál, že se určité ovlivnění může reálně vyskytnout, což (stejně jako ve výše uvedeném případě) zakládá možnost dalších výzkumů v této oblasti.

Ovlivnění následujícího sexuálního života

Polovina mužů a polovina žen (tedy tři ze šesti) žádné ovlivnění dalšího sexuálního života jako takového nezaznamenala. Muži 1,4 a 6 však uvedli, že pozorují přímý vliv koitálního debutu na další sexuální život, přičemž každý z nich uvedl naprosto odlišný druh ovlivnění. Ten samý jev se objevil i u ženské části našeho vzorku, avšak s tím rozdílem, že ženy 2 a 4 reflektovaly ovlivnění pouze krátkodobé, nikoliv dlouhodobé. Celoživotní dopad měl koitální debut pouze na Ženu 5. Jak již bylo zmíněno v příslušných částech výsledků, každý muž a každá žena uvedli odlišný druh ovlivnění a není tedy možné udělat srovnání míry podobnosti či rozdílnosti mezi pohlavími, neboť si výpovědi nebyly podobné ani v rámci mužské či ženské části vzorku mezi

sebou. Je však možné s jistotou konstatovat, že koitální debut může mít reálný vliv na další sexuální život, přičemž charakter ovlivnění může nabývat rozličných podob.

Diskuse kvalitativní části

Původním cílem kvalitativní části bylo zajistit ucelenější a tedy detailnější popis okolností přikročení ke koitálnímu debutu vlastními slovy informátora a to v rámci celkového cíle studie - komplexního zmapování mezipohlavních rozdílů v popisu prožitku koitálního debutu a zmapování souvislostí mezi prožitkem koitálního debutu a následnými sexuálními aktivitami u žen a mužů. Tento původní cíl se nakonec nepodařilo naplnit, neboť informátoři zřejmě považovali svůj debut za příliš "normální" – většinou se mi dostalo strohých odpovědí týkajících se pouze místa uskutečnění (například výpověď Muže 1 - "pozvala mě k sobě domů a bylo to"). Vzhledem k tomu, že se nám uspokojujících odpovědí nedostalo ani v rámci kvantitativní části, je možné se domnívat, že tuto oblast považovali jak respondenti, tak informátoři za problematickou z hlediska způsobu jejího popisu. Ačkoliv se původní záměr kvalitativní části tedy nepodařilo naplnit, získali jsme cenné a velmi zajímavé informace o emocích spojených s koitálním debutem (a především důvodech pociťování těchto emocí), o uspokojivosti prvního pohlavního styku (a opět především o jejích důvodech) a také o souvislostech koitálního debutu s následujícím sexuálním životem, či vyloženě o přímém ovlivnění další sexuality prvním pohlavním stykem. V rámci kvalitativní části jsme nestanovili žádné hypotézy a primárním výstupem, na který jsme cílili, bylo vzájemně porovnat výpovědi žen a mužů a najít potenciální podobnosti či rozdíly.

Co se týče uspokojivosti a emocionální reflexe koitálního debutu, je možné z výsledků analýzy usuzovat, že první pohlavní styk má tendenci být u žen svou podstatou a průběhem negativní (jednoznačně pozitivně zhodnotily debut jen 2 ženy), přičemž žádná z žen neuvedla fyzické uspokojení a pouze 1 žena reflektovala psychické uspokojení z koitálního debutu. Tím se zásadně liší od mužů – pět ze šesti mužů debut vnímalo pozitivně a neuvedli absenci fyzického ani psychického uspokojení. Tyto výsledky jsou pak v souladu s předchozími výzkumy, kdy muži častěji popisovali (stejně jako v našem případě) první styk jako uspokojující a příjemný, zatímco ženy se častěji prvního styku obávaly a popisovaly ho spíše negativními adjektivy (například Darling, Davidson a Passarello, 1992). Ženy v předchozích výzkumech byly také s debutem méně spokojené psychicky (Darling a kol., 1992) a fyzicky (Guggino a Ponzetti, 1997). U obou pohlaví se však vyskytli jedinci, kteří svou výpovědí potvrdili i možnou pozitivní reflexi debutu ze strany žen a negativní reflexi ze strany mužů. Příčiny nízké uspokojivosti prvního styku pak mohou být totožné s těmi, které jsem již uvedl u třetí hypotézy v diskusi kvantitativní části, s dominujícím faktorem nedosažení orgasmu, neboť orgasmu v rámci našeho vzorku dosáhla pouze 1 informátorka (avšak všech 6 mužů). Příčinou negativnějšího vnímání debutu ze strany žen pak může být jeho (ne)chtěnost. Pro 2 ženy byl styk nechtěný, 1 žena si jeho chtěností nebyl jista, pro 1 ženu byl dokonce nedobrovolný.

Důvodem nechtěnosti pak bylo u každé z nich naléhání partnera na přistoupení k prvnímu pohlavnímu styku, což je v souladu s předchozími zjištěními (Darling a kol., 1992). Žádný z mužů naproti tomu nechtěnost či nedobrovolnost styku neuvedl. Další možnou příčinou negativního vnímání debutu může být strach. V rámci obav jsme zaznamenali rozdíl v jejich charakteru u mužů a u žen - ženy se na rozdíl od mužů neobávaly své role v sexuálním aktu, ale jeho průběhu a možných následků. Rozdíl je také možné zachytit v původci obav – u mužů jsou to oni sami, u žen je to spíše okolí. To je zajímavé zjištění a žádný z předchozích výzkumů k tomuto závěru nedošel. Příčinou charakteru obav může být stereotypní očekávání mužské a ženské role v rámci sexuálního aktu – muž je aktivní a žena pasivní. Vzhledem k tomu, že od muže je očekávána aktivita, může mít obavy z nenaplnění těchto očekávání (a tedy své role), zatímco žena jako pasivní aktér se nenaplnění role obávat nemusí, může však mít strach z bolestivosti či z následků styku v podobě otěhotnění (jak ostatně 1 informátorka uvedla).

Zajímavé výsledky jsme získali v rámci problematiky stigmatizace panictví. Zatímco u žen jsme se s tímto fenoménem nesetkali, 2 muži chtěli o panictví přijít co nejrychleji. První z mužů vnímal panictví tak, že pokud se ‘toho’ nezbaví co nejrychleji a v nízkém věku, bude to pak těžko dohánět, druhý muž to vnímal jako do určité míry ponižující stav. Tyto výsledky jsou pak svým charakterem podobné Carpenterovu výzkumu (2005), kdy 54% procent chlapců účastnících se výzkumu panictví označilo jako stigma, zatímco tuto možnost uvedlo pouze 12% dívek, z čehož plyne, že stigmatizace panictví je především doménou mužů. Je však důležité poukázat na fakt, že naši informátoři přímo slovo ‘stigma’ neuvedli, implicitně však takto panictví (čili ‘stigmatizující’) vnímali. Považuji za důležité zmínit, že vnímání panictví jako stigmatu může souviset s následným negativnějším vnímáním prvního sexuálního zážitku – kvůli stigmatizaci může dotyčný jedinec koitální debut příliš uspěchat a nebude následně s jeho průběhem spokojen (jako v případě informátora Muže 1).

Informátorů jsme se také ptali, v jakém vztahu byli se svým partnerem při přikročení ke koitálnímu debutu. Čtyři muži ze šesti označili svou první partnerku za kamarádku, zbývající dva s partnerkou ‘chodili’ týden a 2 měsíce. Všechny ženy naproti tomu uvedly, že byly s prvním partnerem při přikročení k prvnímu sexuálnímu aktu ve vztahu. Výsledek je v souladu s předchozími výzkumy na toto téma (Jessor a kol., 1983), příčinou tohoto jevu pak mohou být rozdílné reprodukční strategie mužů a žen (podrobněji se o této problematice rozvádím u hypotézy číslo 2 v diskusi kvantitativní části).

Informátorů jsme se také ptali, zda pro ně byl koitální debut nějakým způsobem přelomový. Jako zásadnější obrat v jejich sexuálním životě nevnímal první pohlavní styk žádný z informátorů, ani sebemenší důležitost mu pak nepřikládali 3 muži a 2 ženy. V této oblasti jsme se tak setkali s podobnými výpověďmi u obou pohlaví. Několik informátorů pak uvedlo, že důležitější pro ně byly až následující sexuální vztahy. Příčinou by pak mohlo být to, že až s postupujícími zkušenostmi se člověk v rámci sexuality určitým způsobem konstituuje.

Důležitou součástí našich rozhovorů pak zaujímala sekce, ve které jsme se informátorů ptali na to, zda reflektují nějaké ovlivnění dalšího sexuálního života koitálním

debutem. V kvantitativní části žádná explicitní otázka týkající se této problematiky nebyla, proto jsme považovali za důležité, aby v kvalitativní části okruh takových otázek byl přítomen.

V rámci ovlivnění výběru dalších sexuálních partnerů partnerem prvním jsme zaznamenali velmi podobné výpovědi u mužů i u žen, avšak jeden rozdíl mezi muži a ženami se objevil – žádná z žen neuvěděla, že by její další partneri byli tomu první podobní po charakterové stránce. Ženy i muži pak uvedly, že jejich další partneri byli podobní tomu prvnímu po stránce vzhledové.

V rámci ovlivnění preferovaných sexuálních praktik koitálním debutem jsme žádný rozdíl nezaznamenali – pět ze šesti žen a všichni muži žádné ovlivnění nereflektovali. Výpověď Ženy 5 pak ale možnou existenci takového ovlivnění potvrdila, ačkoliv pouze negativního. Zajímavé je pak v tomto kontextu srovnání s předchozími výzkumy (Martin, 1996; Sprecher a kol., 1995)⁸. Pokud je dle těchto studií vnímán koitální debut dívkou zpětně pozitivně, byl dobrovolný, chtěný a přinesl jí fyzické a psychické uspokojení, její další sexuální zkušenosti jsou častěji spojeny s potěšením a méně často se strachem. Výpověď naší informátorky měla přesně opačný ráz a výsledkem průběhu jejího prvního pohlavního styku je, že má před přistoupením k samotnému aktu velké obavy. Příčinou možného ovlivnění oblasti preferovaných sexuálních praktik je nicméně jednoznačně průběh koitálního debutu, otázkou pro další výzkumy by se pak mohlo stát, zda může koitální debut následující sexuální praktiky ovlivnit i pozitivně a ne jen negativně.

Co se týká celkového ovlivnění následujícího sexuálního života, ve velké míře se potvrdilo, a to překvapivě ve velmi širokém rozsahu. Avšak jak již bylo řečeno v sekci výsledky – není možné provedení uceleného srovnání jednotlivých výpovědí, neboť výpověď každého informátora týkající se této problematiky byla naprosto odlišná. Rozličnost jednotlivých výpovědí nás pak utvrdila v tom, že toto téma by bylo vhodné prozkoumat samostatným výzkumem kvalitativního charakteru, který by zahrnoval větší množství informátorů. Kvalitativní povaha takového výzkumu se ukázala jako nutnost, neboť kvantitativní část nepřinesla v rámci korelační analýzy žádná zásadní zjištění a je tedy potřeba se informátorů na tuto problematiku ptát explicitně.

Etika kvalitativní části

Etické otázky společenskovedního výzkumu vyplývají z daného kulturního kontextu jednotlivých zemí. Pro každou zemi je základem platná legislativa a etické kodexy, v České Republice je v tomto ohledu primární Ústava ČR obsahující Listinu základních práv a svobod platnou pro všechny občany ČR. Je nutné dodržovat povinnosti dané zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

Vzhledem k intimitě tématu byli informátoři ujištěni o tom, že přepsané rozhovory budou uchovávány pod anonymním označením Muž 1-6/ Žena 1-6 a nebudou k dispozici veřejně. Rozhovor proběhl na základě podpisu informovaného souhlasu, jehož vzor je součástí veřejné přílohy. Po přepsání rozhovoru byl

⁸ Pozn.: Uvedené studie se přímo ovlivněním preferovaných sexuálních praktik nezabývají.

audiozáznam obsahující výpověď informátora vymazán, aby nemohlo dojít k potenciální hlasové identifikaci.

Závěrečná diskuse

Kvantitativní a kvalitativní část daly dohromady jeden konzistentní výsledek, vhodně se doplnily a vytvořily dohromady komplexní útvar, kterým je tato studie.

Všechny naše stanovené hypotézy z kvantitativní části, které se týkaly oblasti koitálního debutu, se potvrdily a přinesly jasný výsledek, který je v souladu s předchozími výzkumy, které se problematice koitálního debutu věnovaly – rozdílly v popisu prožitku koitálního debutu mezi muži a ženami existují a zaznamenali jsme je u všech jeho důležitých aspektů, přičemž charakter těchto rozdílů je vcelku jednostranný. Výsledky všech stěžejních oblastí prvního pohlavního styku (orgastičnost, uspokojivost, vzrušivost, bolestivost, chtěnost) ukázaly, že ženy celkově vnímají svůj první pohlavní styk negativněji než muži. Výsledky velmi podobného, ne-li totožného charakteru, přinesla i analýza výpovědí informátorů v rámci kvalitativní části. Ženy s průběhem koitálního debutu celkově spíše nebyly spokojené, zatímco muži ano.

Dle evolučních teorií jsou mezipohlavní rozdíly v sexualitě dány také částečně rozdíly v maximálním možném reprodukčním úspěchu mužů a žen, který souvisí s rozdílnými reprodukčními strategiemi obou pohlaví. Důsledkem těchto reprodukčních strategií mužů a žen je pak rozdílný přístup k rozličným oblastem sexuality, přičemž tyto oblasti je možné pozorovat na různých projevech sexuálního chování člověka. My jsme se věnovali oblasti koitálního debutu a v hypotéze číslo 2 se nám podařilo vliv rozdílných reprodukčních strategií mužů a žen nalézt, přičemž výsledky týkající se této hypotézy pak ve velkém měřítku potvrdily výpovědi informátorů obsažené v kvalitativní části. Konkrétně se hypotéza 2 týkala typu vztahu s partnerem při překročení ke koitálnímu debutu, otázka týkající se této problematiky v kvalitativní části byla formulována v podobném duchu. Výsledkem je, že ženy kladou větší důraz na závazný vztah před přistoupením ke koitálnímu debutu než muži, což je v souladu s evolučními teoriemi, které se týkají rozdílných reprodukčních strategií mužů a žen.

V rámci souvislostí mezi prožitkem koitálního debutu a následnou sexuální aktivitou jsme se mezi kvantitativní a kvalitativní částí setkali s rozporem. Zatímco v rámci korelační analýzy kvantitativní části jsme nenarazili na žádná zjištění, která by naznačovala, že koitální debut může mít nějaký zásadnější vliv na další sexuální život, v kvalitativní části někteří naši informátoři vypověděli, že sami pozorují přímé ovlivnění dalšího sexuálního života koitálním debutem. Důvodem tohoto rozporu by mohlo být, že jsme se v kvantitativní části na souvislost (či přímo na ovlivnění) prvního pohlavního styku se současnou sexualitou explicitně neptali, nebyla tam na tuto problematiku položena žádná otázka. Potenciální souvislosti jsme zjišťovali pomocí korelační analýzy mezi otázkami z části koitálního debutu a otázkami z části aktuální sexuální aktivity. Pokud bychom tam explicitní otázku zařadili, je možné, že by na ni respondenti odpověděli, vědomi si určitého přímo pozorovatelného dopadu debutu na následující sexualitu.

Zatímco kvantitativní část svůj původní cíl a účel naplnila, kvalitativní část nikoliv. Jejím původním cílem bylo dozvědět se bližší informace o okolnostech přikročení ke koitálnímu debutu, což se nám nepodařilo. Tato část však v končeném výsledku překvapivě přinesla ucelené a hodnotné výpovědi týkající se emocí, uspokojivosti a právě výše zmíněných souvislostí debutu s následujícím sexuálním životem, přičemž hodnota výpovědí tkvěla v informacích, které informátoři uvedli jako příčiny pocí'ování jejich emocí či (ne)spokojenosti, neboť takové informace jsme se z kvantitativní části kvůli její podstatě dozvědět nemohli. I přes to, že původní účel kvalitativní část nesplnila, byli jsme s jejími výsledky spokojeni.

Závěr

Naším cílem bylo provedení komplexní studie zabývající se zmapováním mezipohlavních rozdílů v popisu prožitku koitálního debutu, rozdílů v popisu aktuálních sexuálních aktivit a rovněž pak zmapováním souvislostí mezi prožitkem koitálního debutu a aktuálními sexuálními aktivitami u žen a mužů. Rozdíly mezi muži a ženami jsme v tomto kontextu očekávali na základě výsledků předchozích studií na téma prvního pohlavního styku a na základě evolučních teorií uvedených v teoretickém zakončení. Výzkum se uskutečnil na vzorku populace českých studentů.

Ačkoliv jsme stanovili 4 hypotézy, které tvořily pilíře této práce, naše studie měla vzhledem k nedostatku předešlých výzkumů na toto téma a jejich dílčího zaměření spojeného s nedostatečným množstvím otázek explorativní charakter. Zkoumali jsme, zda existují rozdíly mezi muži a ženami i v jiných, dosud nezkoumaných oblastech koitálního debutu – například v iniciaci styku, jednotlivých použitých praktikách, ročním období uskutečnění, fyzické a psychické vzrušivosti, ale například i v metodě ukončení prvního sexuálního vztahu, pokud nepřetrvává, či v emocích doprovázejících rozchod.

Náš výzkum jsme rovněž provedli s vědomím a ambicemi, že se bude jednat o pilotní studii pro další výzkumy na toto téma v českém prostředí. Cílem studie bylo proto rovněž ověření srozumitelnosti vytvořeného dotazníku, zda je funkční a zda lze jeho prostřednictvím získat uspokojující odpovědi to vše kvůli jeho potenciální budoucí aplikaci na širší veřejnost.

Výzkum měl dvě části – kvantitativní a kvalitativní. Kvantitativní statistické šetření jsme provedli prostřednictvím dotazníku čítajícího celkem 44 otázek zaměřených na oblasti koitálního debutu a aktuálních sexuálních aktivit. Dotazník byl součástí širší baterie dotazníků a stejně tak naše studie byla součástí širšího výzkumu na téma sexuálních aktivit a sexuálních fantasií. Kvantitativní část tedy nebyla samostatnou studií, neboť byla součástí tohoto komplexního výzkumu. V rámci této části jsme nabrali vzorek čítající 211 respondentů, použity byly odpovědi 183 respondentů (92 žen a 91 mužů).

Kvalitativní část byla realizována po provedení části kvantitativní, a to prostřednictvím strukturovaných rozhovorů s otevřenými otázkami s 12 informátory (6 muži a 6 ženami). Okruhy otázek byly tematicky totožné s dvěma sekcemi části kvantitativní – koitální debut a aktuální sexuální aktivita, přičemž jsme přidali část, která v kvantitativním výzkumu nebyla – informátorů jsme se přímo ptali na to, zda reflektují nějaké souvislosti či vliv koitálního debutu na následný sexuální život. U obou částí výzkumu jsme vzhledem k jeho intimní tematice kladli velký důraz na zajištění anonymity a maximálního komfortu respondentů a informátorů.

Kvantitativní a kvalitativní část se pak ve výsledku, i přes naše původní obavy, spojily v jeden konzistentní a komplexní celek a vhodně se navzájem doplnily, což podpořilo věrohodnost námi získaných výsledků.

Cíle výzkumu se podařilo naplnit. Zjistili jsme, že rozdíly v popisu prožitku koitálního debutu mezi muži a ženami existují. Dle výsledků ženy vnímají svůj první

pohlavní styk celkově více negativně než muži, což se potvrdilo u všech 4 stanovených hypotéz, přičemž kvalitativní část a v ní obsažené výpovědi informátorů tyto výsledky potvrdily. Kvantitativní část nepřinesla žádné překvapující výsledky, a to včetně její inovativní části s otázkami, které se ještě v žádném předchozím výzkumu neobjevily. U většiny těchto otázek jsme našli statisticky významné rozdíly mezi muži a ženami. Nejdůležitější aspekt výzkumu byl však splněn - oblast koitálního debutu byla široce prozkoumána.

Co se týká ověření vytvořeného dotazníku, po analýze odpovědí a zpracování výsledků jsme došli k přesvědčení, že po dílčích úpravách by mohl být aplikován na širší veřejnost v rámci dalších výzkumů na toto téma, jeho formu, funkčnost a srozumitelnost jsme shledali naprosto dostačující.

Další studie týkající se problematiky koitálního debutu by mohly být provedeny na širším vzorku, popřípadě by se mohly zaměřit na dílčí oblasti, které jsou stále neprozkoumané. Jedná se především o vliv koitálního debutu na další sexualitu, vliv koitálního debutu na preferované sexuální praktiky v současnosti a vliv prvního sexuálního partnera na výběr následujících sexuálních partnerů. V těchto oblastech jsme totiž v rámci kvalitativní části narazili na zajímavé výsledky, které existenci všech těchto uvedených problémů potvrdily. Bylo by tedy možné jim věnovat samostatný výzkum kvalitativní povahy.

Bibliografie

Abma, J., Driscoll, A., Moore, K. (1998). Young Women's Degree of Control Over First Intercourse: An exploratory analysis. *Family Planning Perspectives*, 30(1), 12-18.

Alan Guttmacher Institute (2002). Sexual and Reproductive Health: Women and Men. New York, NY. *Facts in Brief*.

Aquilino, W.S., Wright, D.L., Supple, A.J. (2000). Response Effects Due to Bystander Presence in CASI and Paper-and-Pencil Surveys of Drug Use and Alcohol Use. *Substance Use and Misuse*, 35(6-8), 845-867.

Arafat, I.S., Cotton, W.L. (1974). Masturbation Practices of Males and Females. *Journal of Sex Research*, 4, 293-307.

Archer, J., Mehdikhani, M. (2003). Variability Among Males in Sexually Selected Attributes. *Review of General Psychology*, 7, 219-236.

Buhi, E.R., Goodson, P. (2007). Predictors of Adolescent Sexual Behavior and Intention: A Theory-Guided Systematic Review. *Journal of Adolescence Health*, 40, 4-21.

Buss, D.M. (1989). Sex Differences in Human Mate Preferences: Evolutionary Hypotheses Tested in 37 cultures. *Behavioral and Brain Sciences*, 12, 1-49.

Buss, D.M., Larsen, R.J., Westen, D., Semmelroth, J. (1992). Sex Differences in Jealousy: Evolution, Physiology and Psychology. *Psychological Science*, 3(4), 251-255.

Carpenter, L.M. (2001). The Ambiguity of "Having Sex": The Subjective Experience of Virginity Loss in the United States. *Journal of Sex Research*, 38, 127-139.

Carpenter, L.M. (2002). Gender and the Meaning and Experience of Virginity Loss in Contemporary United States. *Gender and Society*, 16, 345-365.

Carpenter, L.M. (2005). *Virginity Lost: An Intimate Portrait of First Sexual Experiences*. New York, NY: New York University Press, 245 stran.

Coall, D.A., Chisholm, J.S. (2003). Evolutionary Perspectives on Pregnancy: Maternal Age at Menarche and Infant Birth Weight. *Social Science and Medicine*, 57(10), 1771-1781.

Coker, A.L., Richter, D.L., Valois, R.F., McKeown, R.E., Garrison, C.Z., Vincent, M.L. (1994). Correlates and Consequences of Early Initiation of Sexual Intercourse. *Journal of School Health*, 64(9), 372-377.

Couper, M.P., Singer, E., Tourangeau, R. (2003). Understanding the Effects of Audio-CASI on Self-reports of Sensitive Behavior. *Public Opinion Quarterly*, 67(3), 385-395.

Crockett, L.J., Bingham, C.R., Chopak, J.S., Vicary, J.R. (1996). Timing of First Sexual Intercourse: The Role of Social Control, Social Learning and Problem Behavior. *Journal of Youth and Adolescence*, 25(1), 89-111.

Daly, M., Wilson, M., Weghorst, S.J. (1982). Male Sexual Jealousy. *Ethology and Sociobiology*, 3(1), 11-27.

Darling, C.A., Davidson, J.K., & Passarello, L.C. (1992). The Mystique of First Intercourse Among College Youth: The Role of Partners, Contraceptive Practices, and Psychological Reactions. *Journal of Youth and Adolescence*, 21, 97-117.

Day, R.D. (1992). The Transition to First Intercourse Among Racially and Culturally Diverse Youth. *Journal of Marriage and the Family*, 54, 749-762.

Disman, M. (2002). Jak se vyrábí sociologická znalost. Kapitola 5: Kolik vran musíme pozorovat? Karolinum, Praha, strany 92-117.

Duncan, M.E., Peutherer, J.F., Simmonds, P., Young, H., Tibaux, G., Pelzer, A., Reiman, K., Jamil, Y., Darougar, S. (1990). First Coitus Before Menarche and Risk of Sexually Transmitted Disease. *The Lancet*, 335(8685), 338-340.

Fine, M. (1988). Sexuality, Schooling, and Adolescent Females: The Missing Discourse of Desire. *Harvard Educational Review*, 58, 29-52.

Geary, D.C., (2000). Evolution and Proximate Expression of Human Paternal Investment. *Psychological Bulletin*, 126(1), 55-77.

Greeley, A. (1994). Marital Infidelity. *Society*, 31(4), 9-14.

Guggino, J. M., Ponzetti, J.J. (1997). Gender Differences in Affective Reactions to First Coitus. *Journal of Adolescence*, 20, 189-200.

Hendl, J. (2005). Kvalitativní výzkum, základní metody a aplikace. Portál, Praha, 2. vydání, 408 stran.

Hughes, S.M., Dispenza, F., Gallup G.G. Jr. (2004). Ratings of Voice Attractiveness Predict Sexual Behavior and Body Configuration. *Evolution and Human Behavior*, 25, 295-304.

Jessor, R., Costa, F., Jessor, S.L., Donovan, J.E. (1983). Time of First Intercourse: A Prospective Study. *Journal of Personality and Social Psychology*. 44, 608-626.

Kinsey, A.C., Pomeroy, W.B., Martin, C.E. (1948). Sexual Behavior in the Human Male. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 804 stran.

Kinsey, A.C., Pomeroy, W.B., Martin, C.E., Gebhard, P.H. (1953). Sexual Behavior in the Human Female. Philadelphia: W B. Saunders Company, 842 stran.

Koyle, P.F.C., Jensen, L.C., Olsen, J., Cundick, B. (1989). Comparison of Sexual Behaviors Among Adolescents Having an Early, Middle, and Late First Intercourse Experience. *Youth & Society*, 20, 461–476.

Lenciauskiene, I., Zaborskis, A. (2008). The Effects of Family Structure, Parent-Child Relationship and Parental Monitoring on Early Sexual Behaviour Among Adolescents in Nine European Countries. *Scandinavian Journal of Public Health*, 36, 607-618.

Levant, R.F., Brooks, G. R. (1997). *Men and Sex: New Psychological Perspectives*. Hoboken, NJ: John Wiley, 283 stran.

Martin, K. A. (1996). *Puberty, Sexuality, and the Self: Girls and Boys at Adolescence*. New York, NY: Routledge. 166 stran.

Oliver, M.B., Hyde, J.S. (1993). Gender Differences in Sexuality: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 14(1), 29-51.

Pettifor, A.E., van der Straten, A., Dunbar, M.S., Shiboski, S.C, Padian, N.S. (2004). Early Age of First Sex: a Risk Factor for HIV Infection Among Women in Zimbabwe. *AIDS*, 18(10), 1435-1442.

Punch, K.F. (2008). *Úspěšný návrh výzkumu*. Portál, Praha, 230 stran.

Santtila, P., Sandnabba, K., Jern, P. (2009). Prevalence and Determinants of Male Sexual Dysfunctions During First Intercourse. *Journal of Sex and Marital Therapy*, 35, 86–105.

Schmitt, D.P. (2005). Sociosexuality from Argentina to Zimbabwe: A 48-nation Study of Sex, Culture, and Strategies of Human Mating. *Behavioral and Brain Sciences*, 28, 247–311.

Schwartz, I. M. (1993). Affective Reactions of American and Swedish Women to Their First Premarital Coitus: A Crosscultural Comparison. *Journal of Sex Research*, 30, 18–26.

Simon, W., Gagnon, L. (1968). *Youth Cultures and Aspects of the Socialization Process: College Study Marginal Book*. Bloomington, IN: Institute for Sex Research.

Smiler, A.P., Ward, L.M., Caruthers, A., Merriwether, A. (2005). Pleasure, Empowerment, and Love: Factors Associated With a Positive First Coitus. *Sexuality Research and Social Policy*, 2, 41–55.

Sprecher, S., Barbee, A., Schwartz, P. (1995). „Was it Good For You, Too?“. Gender Differences in First Sexual Intercourse Experiences. *The Journal of Sex Research*, 32(1), 3-15.

Symons, D. (1979). *The Evolution of Human Sexuality*. New York: Oxford University Press, 358 stran.

Thompson, S. (1990). Putting a Big Thing Into a Little Hole: Teenage Girls' Accounts of Sexual Initiation. *Journal of Sex Research*, 27, 341–361.

Thornhill, R., Gangestad, S.W. (1994). Human Fluctuating Asymmetry and Sexual Behavior. *Psychological Science*, 5(5), 297-302.

Tolman, D.L., Higgins, T. (1996). How Being a Good Girl Can Be Bad For Girls. IN: Maglin, N.B., Perry, D. - Good girls/bad girls: Women, Sex, Violence and Power in the 1990s. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 205–225.

Trivers, R.L. (1972). Parental Investment and Sexual Selection. IN: Campbell, B. - Sexual Selection and the Descent of Man. Chicago: Aldine, 136-179.

Trivers, R.L. (1985) Social Evolution. Benjamin/Cummings Pub. Co., Menlo Park, CA; 462 stran

Tsui, L., Nicoladis, E. (2004). Losing It: Similarities and Differences in First Intercourse Experiences of Men and Women. *Canadian Journal of Human Sexuality*, 13, 95–106.

Udell, W., Sandfort, T., Reitz, E. Bos, H. Dekovic, M. (2010). The Relationship Between Early Sexual Debut and Psychosocial Outcomes: A Longitudinal Study of Dutch Adolescents. *Archives of Sexual Behavior*, 39(5), 1133-1145.

Udry, R.J (1979). Age at Menarche, at First Intercourse, and at First Pregnancy. *Journal of Biosocial Science*, 11, 433-441.

Udry, R.J., Cliquet, R.L. (1982). A Cross-Cultural Examination of the Relationship Between Ages at Menarche, Marriage, and First Birth. *Demography*, 19(1), 53-63.

Vaněk, M., Mücke, P., Pelikánová, H. (2007). Naslouchat hlasům paměti: teoretické a praktické aspekty orální historie. Ústav pro soudobé dějiny AV ČR v.v.i. – Fakulta humanitních studií UK, Praha, 224 stran.

Walsh, J.L., Ward, M.L., Caruthers, A., Merriwether, A. (2011). Awkward or Amazing: Gender and Age Trends in First Intercourse Experiences. *Psychology of Women Quarterly*, 35(1), 59-71.

Wiederman, M. (1997). Extramarital Sex: Prevalence and Correlates in a National Survey. *The Journal of Sex Research*, 34, 167–174.

Woo, J.S.T., Brotto, L.A. (2008). Age of First Sexual Intercourse and Acculturation: Effects on Adult Sexual Responding. *The Journal of Sexual Medicine*, 5(3), 571-582.

Zelnik, M., Shah, F.K. (1983). First Intercourse Among Young Americans. *Family Planning Perspectives*, 15(2), 64-70.

Přílohy

1) Informovaný souhlas pro dotazník kvantitativní části

Univerzita Karlova
Fakulta humanitních studií

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Vážená paní/slečno, vážený pane,
dovolte, abychom Vás informovali o výzkumném projektu, kterého jste se rozhodl zúčastnit. Výzkumný projekt se zabývá tématem sexuálního chování, preferencí, vlivu prvního sexuálního zážitku na budoucí sexuality a fantazií vysokoškolských studentů ČR. Součástí výzkumu je vyplnění baterie dotazníků týkajících se základních demografických údajů, různých aspektů sexuality a osobnostních faktorů.

Jaká je vaše role ve výzkumu?

- Vaše účast na výzkumu je čistě dobrovolná a můžete z něj kdykoli odstoupit a vyžádat smazání Vašich dat.
- Žádná jiná data, tj. ani jména či osobní údaje, nebudou poskytnuta třetím osobám a nebudou žádným jiným způsobem zveřejňovány.
- Nejsou nám známa žádná rizika spojená s účastí ve výzkumu, pokud však budete cítit jakékoli pochybnosti, neváhejte se na nás s nimi obrátit.
- Vaše odpovědi budou uchovávány v elektronické podobě a budou použity k zodpovězení našich výzkumných otázek. Data budou skladována anonymně (pod číslem účastníka výzkumu). Publikovány budou pouze celkové závěry, nikoli výsledky týkající se jednotlivých účastníků.
- V případě potřeby doplňujících informací kontaktujte prosím řešitelé) projektu (Jakub Binter, Lukáš Jouza, Kateřina Klapilová, Jaroslava Valentová)

Děkujeme za spolupráci

Bc. Jakub Binter

Katedra Obecné antropologie, FHS UK, Husníková 2075, Praha 13
e-mail: jakub.binter@seznam.cz

Mgr. Valentová Jaroslava, DiS.,PhD.

Katedra Obecné antropologie, FHS UK, Husníková 2075, Praha 13
e-mail: jarkavalentova@gmail.com

Mgr. Kateřina Klapilová

Katedra Obecné antropologie, FHS UK, Husníková 2075, Praha 13
e-mail: katerina.klapilova@seznam.cz

Souhlasím s anonymním použitím dat k výše uvedeným účelům.

V Praze, dne:

2) Dotazník kvantitativní části

VÝZKUM PARTNERSKÝCH PREFERENCÍ A SEXUÁLNÍHO CHOVÁNÍ STUDENTŮ VŠ

Dotazník, který se vám dostal do rukou, je součástí výzkumu týkajícího se sexuálních preferencí studentů VŠ a mapující jejich sexuální chování a výskyt sexuálních fantasií. Výzkum probíhá pod záštitou FHS University Karlovy (zodpovědné osoby: Mgr. K. Klapilová, Mgr. J. Valentová PhD). Všechna data, která od Vás získáme, budou anonymizována a budou užita pouze k výzkumným účelům. Odpovědi na jednotlivé otázky nejsou „dobré“ či „špatné“, proto se prosím pokuste o co nejpravdivější odpovědi a v případě, že na danou otázku odpovědět nechcete, raději ji přeskočte. Data budou skladována na Katedře obecné antropologie FHS UK (Husníkova 2075) a nebudou k nahlédnutí žádné neoprávněné osobě. Pokud byste měli jakékoli dotazy, prosím kontaktujete hlavního řešitele na emailové adrese Jakub.Binter@seznam.cz. Před vyplněním prosím podepište informovaný souhlas s užitím získaných dat, který Vám poskytne distributor dotazníku.

V následující části studie budete odpovídat na otázky týkající se vašeho sexuálního života. V otázkách se ptáme na to, zda a jak často se u Vás (případně i Vašeho partnera/Vaší partnerky máte-li v současnosti stálý partnerský vztah) vyskytují určité typy chování, a na to, jak jsou pro vás obvykle uspokojivé a vzrušující. Odpovědi by měly zachytit Vaše běžné sexuální chování a potřeby. Odpovídejte prosím upřímně a v klidu, zakroužkujte vždy první odpověď, která Vás napadne. Otázky, které se týkají pouze jedinců, kteří již měli pohlavní styk, se nacházejí v šedém poli. V případě, že ve Vašem případě ještě k pohlavnímu styku nedošlo, tato pole přeskočte a věnujte se dalším otázkám.

- 1) Můj věk je:.....let/měsíců. Jsem ŽENA, Jsem MUŽ
- 2) Studuji vysokou školu: a) humanitního zaměření
b) technického zaměření
c) přírodovědného zaměření
d) medicinského zaměření Identifikační číslo:
e) ekonomického zaměření
f) uměleckého zaměření
- 3) Pocházím z města či vesnice, které má:
a) méně, než deset tisíc obyvatel
b) mezi deseti a čtyřiceti tisíci obyvatel
c) mezi čtyřiceti a sto tisíci obyvatel
d) více, než sto tisíc obyvatel
- 4) K jakému náboženství se hlásíte?
a) křesťanství (prosím specifikujte církev, např. římskokatolická).....
b) islám
c) buddhismus
e) jiné (prosím specifikujte, případně uveďte ateismus(nevěřící), agnosticismus(víra v existenci vyšší moci, terou nelze prokázat, ani popřít).....

5) Jak často se účastníte náboženských obřadů?

Každodenně nebo několikrát týdně	1
Každý týden nebo téměř každý týden	2
Jednou, dvakrát za měsíc	3
Několikrát za rok	4
Méně často, výjimečně	5
Vůbec ne	6

6) Partnerský vztah (tj. oba partneři se dohodli, že spolu „chodí“ – nejde ryze o sexuální vztah, vidíte v něm určitou dlouhodobější perspektivu):

- a) dosud jsem neměl/a
- b) v současnosti mám a zatím trválet a měsíců.
- c) v současnosti nemám, ale měl/a jsem celkem..... vztahů, z nichž nejdelší trvallet a měsíců.

7) Pohlavní styk:

- a) jsem dosud neměl/a
- b) jsem měl/a, ale v současnosti nemám pravidelně
- c) mám v současné době pravidelně

8) V případě, že jste již pohlavní styk měl/a, bylo to s:

- a) výhradně osobou/ami opačného pohlaví
- b) zejména s osobami opačného pohlaví, ale měl/a jsem sex i s osobou/ami pohlaví stejného
- c) s osobami obou pohlaví
- d) zejména s osobami stejného pohlaví, ale měl/a jsem sex i s osobou/ami pohlaví opačného
- e) výhradně s osobami stejného pohlaví

9) Považujete se za (Zaškrtněte prosím JEDNU možnost):

Heterosexuála	1	2	3	4	5	6	7	Homosexuála
---------------	---	---	---	---	---	---	---	-------------

Část “Reálná sexuální aktivita”

V následující části jde výhradně o reálnou sexuální aktivitu. V případě, že jste zatím neměli pohlavní styk, prosím nevyplňujte šedě podkreslená pole a pokračujte takto neoznačenými otázkami.

Vaši odpověď zakroužkujte (případně doplňte procentuální údaj):

14) Pohlavním stykem:

- 0 - vůbec nikdy nebo nejvýš jednou za rok
- 1 - několikrát za rok, nejvýš jednou měsíčně
- 2 - několikrát za měsíc, nejvýš jednou za týden
- 3 - dvakrát nebo vícekrát týdně
- 4 - denně nebo vícekrát denně

Měly by být zakončeny mým orgasmem v ____ % případů.

Partnerka by je měla iniciovat v ____ % případů.

Měly by být zakončeny partnerovým/ činným orgasmem v ____ % případů.

F) V průběhu aktivity se u mne objevují sexuální fantazie

Ano ne

15) První pohlavní styk jsem měl ve věku let

Partnerka by je měla iniciovat v ____ % případů.

16) První orgasmus se u mne objevil ve věku let, a to:

- a) V průběhu autosexuálních aktivit
- b) Ve spánku
- c) S náhodnou partnerkou
- d) Se stálou partnerkou a to po měsíční známosti.
- e) Dosud jsem nikdy orgasmus neměl
- f) Jiná možnost (prosím popište):

17) Nejvíce orgasmů jsem měl/a ve věku let, a to asi za den/týden/měsíc (hodící se podtrhni).

18) Masturbuji:

- 0 - vůbec nikdy nebo nejvýš jednou za rok
- 1 - několikrát za rok, nejvýš jednou měsíčně
- 2 - několikrát za měsíc, nejvýš jednou za týden
- 3 - dvakrát nebo vícekrát týdně
- 4 - denně nebo vícekrát denně

A) Masturbace jsou zakončeny mým orgasmem v ____ % případů.

B) V průběhu masturbace se u mne objevují sexuální fantazie
ne ano

19) Tato činnost je pro mne uspokojující :

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

20) Tato činnost je pro mne vzrušující

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

Pokud bych měl / a vyjádřit na škále preferenci masturbace oproti sexuálním aktivitám s partnerem, preferoval bych:

Výhradně masturbaci	1	2	3	4	5	6	7	výhradně sex
	•	•	•	•	•	•	•	

21) Poprvé jste masturboval/a

- a) dosud nikdy
- b) již ano a to ve věku let.

Poprvé jste masturboval/a:

- a) dosud nikdy
- b) dříve, než jsem měl/ a pohlavní styk
- c) zhruba v době prvního sexuálního styku
- d) až po prvním sexuálním styku

22) Jak častý je u Vás výskyt denních erotických snů (tj. představ se vzrušujícím obsahem, které se objevují v průběhu dne, mimo přímou sexuální aktivitu) ?

- 0 - vůbec nikdy nebo nejvýš jednou za rok
- 1 - několikrát za rok, nejvýš jednou měsíčně
- 2 - několikrát za měsíc, nejvýš jednou za týden
- 3 - dvakrát nebo vícekrát týdně
- 4 - denně nebo vícekrát denně

23)) Jak častý je u Vás výskyt nočních erotických snů (= sny se vzrušujícím obsahem)

- 0 - vůbec nikdy nebo nejvýš jednou za rok
- 1 - několikrát za rok, nejvýš jednou měsíčně
- 2 - několikrát za měsíc, nejvýš jednou za týden
- 3 - dvakrát nebo vícekrát týdně
- 4 - denně nebo vícekrát denně

A) Jsou zakončeny mým orgasmem v ____ % případů.

24) Sleduji erotické filmy/časopisy, čtu erotické příběhy

- 0 - vůbec nikdy nebo nejvýš jednou za rok
- 1 - několikrát za rok, nejvýš jednou měsíčně
- 2 - několikrát za měsíc, nejvýš jednou za týden
- 3 - dvakrát nebo vícekrát týdně
- 4 - denně nebo vícekrát denně

A) Během této aktivity bývám vzrušen/a

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

Část zabývající se koitálním debutem

31) Poprvé jste měl pohlavní styk ve věku let.

32) Tento první pohlavní styk jsem realizoval s:

- a) osobou opačného pohlaví
- b) osobou stejného pohlaví
- c) s několika osobami opačného pohlaví
- d) s několika osobami stejného pohlaví
- e) s několika osobami opačného i stejného pohlaví

Kolik let bylo v té době Vašemu partnerovi/partnerce (alespoň přibližně)?let

33) Šlo o vztah:

- a) na jednu noc a styk byl jen jeden
- b) na jednu noc a styk jsme měli celkem.....krát
- c) měli jsme předchozí vztah trvající přibližně(dny, týdnů, měsíců, let)
- d) měli jsme krát za jednu noc a dále to nepokračovalo
- e) měli jsme sex vícekrát, ale nechodili jsme spolu)
- f) šlo o člena rodiny a to

34) V případě, že šlo o vztah na jednu noc:

- b) partnera/ku jsem před touto zkušeností neznal/a
- c) partnera/ku jsem před touto zkušeností znal/a přibližně(dny, týdnů, měsíců, let)

35) V případě, že jste partnera/ku již před touto zkušeností znala, šlo o:

- a) Vašeho/Vaši partnera/ku
- b) kamaráda/ku
- c) spolužáka/čku
- d) bratra/sestru
- e) jiného rodinného příslušníka (napište kterého:.....)
- f) _____ někoho _____ jiného _____ (napište koho:.....)

36) První sexuální styk jsem inicioval/a

- a) já
- b) partner/ka
- c) nepamatuji si

37) Partner byl:

- a) sexuálně zkušený
- b) šlo o jeho první sexuální styk
- c) nevím

38) Při prvním pohlavním styku jsem byl / a:

- a) naprosto střízlivý/á
- b) opilý/á (tj. pod vlivem alkoholu)
- c) pod _____ vlivem _____ jiných _____ omamných _____ látek _____ (prosím _____ uveďte jakých).....

39) První pohlavní styk pro mě byl uspokojující:

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

40) První pohlavní styk byl pro mne bolestivý:

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

41) První pohlavní styk byl pro mne fyzicky vzrušující (přinesl mi nějakou míru fyzického vzrušení):

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

42) První pohlavní styk byl pro mne psychicky vzrušující (byl/a jsem nadšen/a touto událostí):

Velmi slabě	1	2	3	4	5	6	7	Velmi silně
	•	•	•	•	•	•	•	

43) První pohlavní styk jsem provedl/a:

Zcela dobrovolně	1	2	3	4	5	6	7	Zcela nedobrovolně
	•	•	•	•	•	•	•	

44) První pohlavní styk jsem provedl/a:

Zcela chtěl/a	1	2	3	4	5	6	7	Zcela nechtěl/a
	•	•	•	•	•	•	•	

45) Při prvním pohlavním styku jsem:

- a) dosáhl/a orgasmu
- b) dosáhl/a několika orgasmů
- c) nedosáhl/a orgasmu
- d) nevím

46) Jaké konkrétní aktivity jste provozovali (můžete označit více možností)?

- a) vaginální sex (tj. penis ve vagíně)
- b) orální sex, který jsem praktikoval já na partnerovi
- c) orální sex, který praktikoval já na partnerovi
- d) anální sex
- e) uspokojení partnera rukou
- f) partner uspokojoval rukou mne
- f) použití sexuálních pomůcek (uveďte jakých:.....)
- g) jiné (uveďte jaké:.....)

47) První pohlavní styk se uskutečnil:

- a) ve dne
- b) v noci
- c) nevím

48) První pohlavní styk jsem měl:

- a) na jaře
- b) v létě
- c) na podzim
- d) v zimě

49) První pohlavní styk proběhl:

- a) u mě doma
- b) u partnera doma
- c) na chatě
- d) venku
- e) jiná možnost, zapište jaká:

50) První pohlavní styk se uskutečnil

- a) na táboře
- b) na dovolené v zahraničí
- c) na večírku
- e) jiná možnost:

51) Používal/a jste nebo Váš partner/ka během prvního sexuálního styku nějakou formu antikoncepce (tj. kondom, hormonální antikoncepci, přerušovanou soulož atd.)?

- a) Ne
- b) Pouze přerušovanou soulož
- b) Ano, pouze kondom
- c) Ano, kromě kondomu ještě (uveďte prosím, o jakou další formu antikoncepce šlo: **a**) hormonální antikoncepci
- d) Ano, pouze hormonální antikoncepci
- b**) jiná
- e) Ano, jinou (uveďte prosím, o jakou formu antikoncepce šlo:

Následující šedé pole vyplňte pouze v případě, že jste se svým prvním sexuálním partnerem měli perspektivní vztah v době, kdy jste s ním měl / a první pohlavní styk. V případě, že s partnerem se kterým jste měli první pohlavní styk jste stále ve vztahu, uvádějte informace pro celkovou dosavadní délku vztahu, případně zvolte příslušnou možnost.

52) Měli jsme spolu pohlavní styk asi(počet styků) za dobu, kterou jsme spolu chodili, což je asi..... měsíců, frekvence těchto styků byla asi krát za měsíc. Celkem jsme tedy spolu souložili přibližně..... krát.

53) S tímto prvním sexuálním partnerem:

- a) jsem stále ve vztahu
- b) jsem se rozešel/a já
- c) on se mnou
- d) po vzájemné dohodě

54) Rozešli jsme se:

- a) stále jsme spolu
- b) v dobrém
- c) ve zlém

55) Partner byl(je):

- a) mladší než já o let
- b) starší než já olet

56) Pokud je to možné, popište blíže okolnosti Vašeho prvního sexuálního zážitku:

.....
.....
.....

57) Vybavíte si okolnosti Vašeho prvního vědomého vzrušení, (u mužů například okolnosti první pozorovaná erekce)?

První vzrušení jsem prožil / a:

- a) při sledování erotických materiálů
- b) při autosexuálních aktivitách
- c) při pohlavním styku
- d) ve spánku
- e) při kontaktu s prvním partnerem (například líbání, vášnivé doteky)

58) Jste se svým sexuálním životem spokojený/ á?

zcela nespokojená 1 2 3 4 5 6 7 zcela spokojená

Vyberte odpověď a zakroužkujte pohlavně typickou odpověď (jde nám o dobu, kdy jste byl/a schopen plodit potomka):

59) První menstruace / výron semene se u mne objevil/a ve věku: let.

3) Informovaný souhlas pro strukturované rozhovory kvalitativní části

Univerzita Karlova
Fakulta humanitních studií

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Vážená paní/slečno, vážený pane,
dovolte, abychom Vás informovali o výzkumném projektu, kterého jste se rozhodl zúčastnit. Výzkumný projekt se zabývá tématem sexuálního chování, prožitkem prvního sexuálního zážitku a vlivem prvního sexuálního zážitku na budoucí sexualitu vysokoškolských studentů ČR. Součástí výzkumu je rozhovor, který s vámi na základě tohoto souhlasu výzkumník provede. Jaká je vaše role ve výzkumu?

- Vaše účast na výzkumu je čistě dobrovolná a můžete z něj kdykoli odstoupit a vyžádat smazání Vašich dat.
- Žádná jiná data, tj. ani jména či osobní údaje, nebudou poskytnuta třetím osobám a nebudou žádným jiným způsobem zveřejňovány.
- Nejsou nám známa žádná rizika spojená s účastí ve výzkumu, pokud však budete cítit jakékoli pochybnosti, neváhejte se na nás s nimi obrátit.
- Vaše odpovědi budou uchovávané v elektronické podobě a budou použity k zodpovězení našich výzkumných otázek. Data budou skladována anonymně (pod číslem účastníka výzkumu). Publikovány budou pouze celkové závěry, nikoli výsledky týkající se jednotlivých účastníků.
- V případě potřeby doplňujících informací kontaktujte prosím řešitele projektu (Lukáš Jouza, Jaroslava Valentová).

Děkujeme za spolupráci

Lukáš Jouza

Katedra Obecné antropologie, FHS UK, Husníkova 2075, Praha 13
e-mail: l.jouza@gmail.com

Mgr. Valentová Jaroslava, DiS.,PhD.

Katedra Obecné antropologie, FHS UK, Husníkova 2075, Praha 13
e-mail: jarkavalentova@gmail.com

Souhlasím s anonymním použitím dat k výše uvedeným účelům.

V Praze, dne:

4) Podoba otázek strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami

Úvodem interview jsem představil sebe a svůj projekt. Poté následovaly zahřívací otázky a tykání či vykání:

- Věk
- Jsi z Prahy?

Dále následují 2 „základní“ otázky, od kterých se bude odvíjet další postup:

- 1) Ještě než se dostaneme k tvým prvním sexuálním zkušenostem, zajímal jsi se o nějaké informace týkající se sexuality předtím, než k nim došlo?
- 2) Co tě napadne, když se tě zeptám na tvůj první sexuální zážitek? (ted' právě záleží, co odpoví)

V případě, že zmíní masturbaci, následuje baterie otázek **A**. V případě, že zmíní nekoitální zážitek, následuje baterie otázek **B**, po nich je třeba se doptat na **A**. V případě, že jako první zmíní koitální zážitek, následuje baterie otázek **C** a po ní opět **A**.

Baterie otázek A:

- Kolik ti bylo při první masturbaci let?
- Dokážeš mi tu situaci popsat?
- Opakovala se pak tahle situace ve tvých dalších masturbačních aktivitách?
 - Pamatuješ si nějaké rané sexuální fantazie při masturbaci?
 - Vyvíjely se nějak nebo se třeba opakovaly?

Nyní přechod – „A když se tě zeptám na tvou první sexuální zkušenost s jinou osobou – můžeš mi prosím popsat celou situaci?“. Nyní je možnost, že tato zkušenost bude nekoitální (**B**) nebo koitální (**C**).

Baterie otázek B:

- Kolik ti bylo let? Kolik let bylo partnerovi?
- Na jakém místě se to odehrálo?
- S osobou jakého pohlaví se to odehrálo?
- V jakém jsi byl vztahu s touto osobou? (Pokud to byli partneři, zeptat se na délku vztahu).
- Byl to pro něj také první sexuální zážitek – byl zkušený?
- Kdo z vás to inicioval – pokud to inicioval partner probanda, doptat se, zda se jednalo o zkušenost dobrovolnou a chtěnou (případně vysvětlit, jaký je mezi dobrovolností a chtěností rozdíl).

- Bylo to pro tebe uspokojující?
- Dosáhl jsi vyvrcholení? A tvůj partner?
- Jaké máš s tímto zážitkem spojené emoce? (Doptat se, proč zrovna ta která emoce).
- Co se týče nějakého očekávání či obavy – naplnilo se něco z toho?
- Byl jsi pod vlivem nějakých omamných látek?
- Proč při této aktivitě nedošlo k pohlavnímu styku?
- Byla pro tebe tato zkušenost důležitá?

Nyní přechod – „Kdybych se tě zeptal přímo na první pohlavní styk (koitální – C) – můžeš mi to popsat – jak to probíhalo?“ Dále pak otázky:

Baterie otázek C:

- Kolik ti bylo let? Kolik bylo partnerovi let?
- Proběhl tento zážitek se stejnou osobu, jako nekoitální zkušenost? (Pouze v případě, že nekoitální zkušenost uvede). Pokud to se stejnou osobu neproběhlo:
 - Vzhledem k tomu, že styk neproběhl se stejnou osobou, jako předchozí nekoitální zkušenost – zřejmě jste se rozešli, proč?
 - V jakém vztahu jsi byl s onou osobu? Jakého pohlaví tato osoba byla?
 - Byl zkušený?
- Kdo to inicioval? A opět – pokud to byl probandův partner – byla to zkušenost dobrovolná a chtěná?
- Kdo z vás byl při této zkušenosti dominantní?
- Na jakém místě se to odehrálo?
- Bylo to pro tebe uspokojující?
- Dosáhl jsi vyvrcholení? A partner?
- Použili jste nějakou formu antikoncepce?
- Jaké máš s tímto zážitkem spojené emoce? Proč ta která emoce?
- Splnil tento zážitek tvoje očekávání? Nebo jsi měl nějaké obavy a naplnily se?
- Byl jsi pod vlivem omamných látek?
- Co tě k tomu vedlo, že jsi k prvnímu sexu přikročil?
 - Hráli v tom nějakou roli třeba tvoji kamarádi? Sourozenci?

Nyní následuje výčet otázek zaměřujících se na **vliv na další sexualitu**. První otázkou bude „Byla pro tebe tato zkušenost důležitá?“ Dále:

- Ovlivnila nějak tato zkušenost tvůj další sexuální život?
- Měl jsi nějaké další sexuální partnery?
- Byli tito další partneři podobní tomu prvnímu vzhledově?
 - A co se týče osobnostních vlastností?
- prvnímu, ať už vzhledově nebo charakterově?
- Ovlivnila první zkušenost tvůj přístup k sexu?
- Ovlivnila první zkušenost nějak výběr dalších sexuálních praktik?
- Jsi v sexu spíše dominantní nebo submisivní?
- Kdo většinou sex iniciuje – jsi to ty nebo tvůj partner?
- Tvé očekávání sexuality nebo co od sexu očekávat – změnilo se nějak od tvé první zkušenosti?
- Ovlivnil první zážitek to, jak snadno dosahuješ vyvrcholení během sexuálních aktivit?

Nyní závěrečná otázka: „Je ještě něco, co se týká tvých prvních sexuálních zkušeností, co bylo podle tebe důležité, ale nezeptal jsem se na to?“

Poděkování za rozhovor.